

65. évf., 2011. XII. 22., ára 100 dinár

38-39

Jó Pajtás

Horvát Réka (Szabadka, J.J.Zmaj Iskola 2.c): KARÁCSONY

Tüzes Vízkereszt

Megráztuk, azaz leszedtük a karácsonyfát, díszeit édesanyám gondosan elrakta, az almát, fűgét, a diót – és ha akadt ilyen is rajta – a likőrrel töltött csokoládébonbont szétosztotta közöttünk, magát a fenyőt pedig kitessékeltük az udvarra – ahol tavaszig teljesen megkopaszodott, elhullajtott a tűleveleit. Szóval megráztuk a karácsonyfát, s ezáltal a szobában egyszerűen szertefoszlott az a varázslat, amely – legalábbis számomra – karácsony óta egyfolytában tartott. Mintha nem is a szobát, magát a karácsonyt ürítették volna ki. Csend lett hirtelen, s ebben a csendben üres lett a gyerekmember szíve is. Mintha valaki, egy nagyon kedves személy, örökre eltávozott volna közülünk. Hiányzott a karácsonyfa, az ünnep varázslata, annyira hiányzott, hogy szinte belebetegedtem.

Egy ilyen karácsonyfarázás után történt, hogy betoppant egyik utcabeli játszótársam, édesanyám és öcsém épp nem tartózkodott odahaza, apám az udvarban a havat takarította, szóval ketten voltunk a jól befűtött szobában, s eszünkbe jutott, hogy játszunk karácsonyt.

Minden kellék adva volt hozzá: künn a hóval takart csend, bent a meleg kemence, jöhet újból a Jézuska. (Mert a Télapó nevét akkor még hírből sem ismertük. A Télapó tulajdonképpen nem a karácsonyt, hanem, miként a neve is utal rá, a telet személyesíti meg.)

Karácsonyt persze játszhattunk volna máskor is, most azonban kapva-kaptam az ötletet, boldog voltam, hogy újra földíszíthetünk egy karácsonyfát, talán ennek is lesz akkora varázsa, mint az igazinak volt.

Rögtön elő is szedtem a megrázott fa nekem juttatott kincseit meg azokat a karácsonyfadíszeket is – angyalhaj, színes üveg-gömbök, mézeskalácslovak, angyalkák, színes gyertyák, csipesszel – amelyeket édesanyám külön dobozba csomagolt, hogy egy év múlva ismét elővehesse.

De hol a fenyőfa, amit feldíszíthetnénk?

Ha kimennénk az udvarba a kidobottért, apám észrevenne és gyanút fogna – elrontanánk a játékunkat, amibe már is igencsak belemelegedtünk.

– Ni, ez jó lesz! – akad meg a cimbora szemem a kisseprőn, s máris talpra próbáltuk állítani, azaz a nyelére. A nyelén pedig csak úgy állt meg, ha a fejét a falhoz támasztottuk. A kisseprőnek, azaz a feldíszítendő fának a legalkalmasabb helyet a kemencepadkán, a kuckó szájában találtuk meg. Itt támasztottuk a falhoz, a fogasról lelógó ruhák és a még felgombolyítatlan gyapjúmotringok alá.

És sebtében földíszítettük. Igaz, nem lett olyan szép, mint az igazi karácsonyfa, de azért hasonlított rá. Volt rajta szaloncukor, angyalhaj és minden, ami kell.

Még színes gyertya is.

– Ezt meg kéne gyújtani!

Nem is volt nehéz, a gyufásdoboz ott lapult megszokott helyén, a polcon.

A gyufa-, illetve a gyertyagyújtással előbb a cimbora próbálkozott. Ehhez a művelethez én csak jobban értek, mint te, volt az arcára írva. De már vagy három szálat elsercentett, a gyertya kanóca még mindig nem fogott lángot.

– Add, majd én! – kaptam ki a kezéből a gyufásdobozt.

És már az első szállal sikerült meggyújtanom a kisseprő üstökébe tűzött gyertyát. De még arra sem volt érzésem, hogy ezért megdicsérjem magam, a gyertya lángja belekapott a fogasról lelógó ruhába, s szinte szempillantás alatt lángba borult az egész kuckó.

Cimborám rémületében kirohant a szobából, a nyitva hagyott ajtón át hallottam, hogy futtában odakiabálja apámnak:

– János bácsi, a Pista fölgyújtotta a Julis néni szoknyáját!

Ritkán adatik meg gyermekemnek ekkora szenzáció bejelentése! Volt is a hangjában valami mámoros káröröm. De ezen túlmenően szepeghetett ő maga is, mert nem várta meg a helyszínen a további fejleményeket, mint a nyúl, hazafutott.

Engemet meg, a szakképzett tűzcsiholót, miután a kuckótűzet néhány vödör vízzel eloltotta, édesapám az ágy alól húzott ki, ahová azért bújhattam be, mert úgy gondolhattam, ott teljes biztonságban megúszhatom a ház leégését...

– Tudod-e, mi lesz január 6-án? – kérdezte a főnti események után jó ötven esztendőre

Pistike, a kis gyűjtogató

a karácsonyfa-díszítésben buzgón segédkező gyerekkori cimbora.

– Nem tudom – válaszoltam.

– Vízkereszt! A kuckógyújtás ötvenéves évfordulója. Megírhatnád. Akkor ugyan mindketten nagyon megijedtünk, most mégis öröm visszaemlékezni rá.

De el ne felejtsem: édesapám (berohanva a szobába, s engem kiráncigálva az ágy alól) nem hasított négy felé, pedig megérdemeltem volna, és ez talán nem is fájt volna. Ehelyett, mert minden porcikámban reszkettem, a tűz eloltása után ágyba dugott, nyakig betakart, s hogy teljesen megnyugodjak, megsimogatta a fejemet.

Épp vízkereszt napja volt.

Emlékezetemben a mai napig Tüzes Vízkeresztként él.

Németh István

Néhány nappal ezelőtt a Jó Pajtás szerkesztőségében:

Buzogány Kardos Julianna, Fehér Mária, Buzás Mihály, Németh István és Lennert Géza

Békés karácsonyt, valamint sikerekben gazdag új esztendőt kívánunk minden tininek, a szülőknek, a pedagógusoknak, a terjesztőknek és a lap valamennyi barátjának, támogatójának. A Jó Pajtás következő, szintén kettős száma január 19-én jelenik meg.

Kezdődik a diákszabadság

A december második fele miről is szólhatna, mint az utolsó felelésekről és ellenőrzőkről a téli szünidő előtt. Na de aztán! Három hét pihenés jön a nagy hajtás után, amit a karácsony és a szilveszteri buli tesz teljessé, meg egyéb vidám, pihentető vagy izgalmas tevékenységek is rányomják bélyegüket a diákszabadságra. Ezekben a napokban nem kell korán kelni, mindenféle iskolával kapcsolatos dolgot számúzhatunk az életünkből, többet lehetünk a barátainkkal, és akinek lehetősége van rá, még utazgat is egy kicsit.

A szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola hatodikosai és hetedikesei többé-kevésbé már tudják, mivel fog telni a téli szünidő, de egy bizonyos: alig várják már, hogy megkezdődjön.

Nagy Bernadettnek rosszul telnek az utolsó hetek, lassan múlik az idő, és sok az ellenőrző.

– Mindenképpen várjuk a téli szünidőt, de a félév végén annyi feladatunk van, hogy még jobban várjuk, hogy végre itt legyen. Én kevésnek érzem a három hetet, nagyon gyorsan elmúlik. Mindenfélét szoktam csinálni a szünet alatt, járunk korcsolyázni, ha van hó, szánkóozunk, ha pedig otthon vagyok, számítógépezek, internetezek vagy tévét nézek, de a barátaimmal is gyakran találkozom. Ha otthon kellene ülnöm egyedül, nagyon unatkoznék. Ilyenkor a húgommal elmegyünk az unokatestvéreinkhez is, két éve pedig Szegeden töltöttem egy kis időt a nagynénémnél. Az utazás mindig kicsit különlegesebbé teszi a téli szünidőt, ám az idén ez kimarad.

Halász Krisztián a három hetet főleg pihenéssel tölti.

– Eszek meg alszok, meg szoktam számítógépezni is. Szeretem a téli szünetet a karácsony miatt, de az utolsó hetekben még nem nagyon érzem, hogy közeleg a karácsony, mert ilyenkor a tanulással vagyok elfoglalva, hogy minél jobb legyen a félévi átlagom. Amikor lezárul az év, akkor már az ünnepekre is jobban tudok koncentrálni. Szeretnék a barátaimmal újévezni, de ezt csak akkor engedik meg a szüleim, ha javítok a jegyeimen. Egy otthoni bulit tervezünk, remélem ott leszek én is. Az a baj, hogy általában megfeledkezem, ha valahol van valami jó program, és lemaradok róla. Rengeteg jó ötletem van, hogy mi mindent lehetne csinálni, de valami mindig közbejön. Egyébként szeretnék a barátaimmal is sokat együtt lenni, majd bemelegyünk a városba.

– A karácsony és az újév mellett az is jó még a téli szünetben, hogy akkor van a szülinapom is – mondja **Székely Zsófi**. – Újévre

eljön néhány barátom, aztán bemelegyünk a városba, a térre, meg lehet, hogy lesznek ott más ismerősök is, és velük is együtt leszünk egy kicsit. A szülinapom megünneplését néha elhalasztom tavaszra, és akkor több barátot elhívok, de volt már, hogy csak bementünk néhányan a városba. Én sosem unatkozom, mindig van valaki, akivel együtt vagyok, korizunk, vagy az unokatestvéremmel elmegyünk valahova. Például bemelegyünk a városba egy forró csokira. Van egy barátnőm Szegeden is, akit meglátogatok, vagy ő jön el hozzám. Ha otthon vagyok, számítógépezek vagy átrendezem a szobámat, meg kitakarítok. Örülnék, ha esne hó, a tél csak így jó.

Szebenyi Zsuzsanna is várja a szünidőt és az ünnepeket, hiszen karácsonykor összejön az egész család.

– Nagyon jó a hangulat karácsonykor, az ajándékbontás után mindenki vidám és örül. Szeretném, ha nagy hó lenne, hogy a kutyámmal játszhatnék. Ez a tél mindenképpen jó lesz, mert komolyan elkezdtem foglalkozni a lovaglással, és mindennap lovagolok majd néhány barátommal. A többiekkel is szeretnék találkozni, és bár egyelőre úgy áll, hogy a családommal újévezek, lehet,

hogy végül a barátokkal leszek. Szerintem az ünnep feldobja a téli szünetet, ám amikor véget ér, újra elkezdődik az iskola, kicsit minden unalmassá válik. A testvérem Budapesten tanul, lehet, hogy meglátogatom őt, az unokatestvérem pedig Szegeden él, és lehet, hogy vele is találkozom majd.

Mészáros Krisztofer a téli szünet alatt későn fekszik, és sokáig alszik.

– Karácsonyra jön az unokabátyám meg a tatám, de ez már hagyomány nálunk. Eszünk, iszunk, mulatunk, kártyázunk, úgyhogy vidáman telnek az ünnepek. A szilveszteremet még nem tudom, hol fogom tölteni, van több ajánlat, majd eldöntöm. Az utolsó hetekben főleg azt veszem észre, hogy a hétvégék gyorsan elrepülnek, a hétköznapok meg alig múlnak, az utolsó hét a szünet előtt viszont már tele van izgalommal. Sokat kell javítani, ellenőrzők, dolgozatok, felelések követik egymást, de én azért hamar kipihenem az iskolát. Otthon számítógépezni szoktam, internetezem, a facebookon lógok. Egyébként főleg a barátaimmal vagyok, bemelegyünk a városba, szórakozunk, ám az egyetlen nagy buli a három hét alatt mégis a szilveszter lesz.

Sztojánovity Livia

A 3. d a díszek készítése közben

Daniella, Berta és Fanni

Karácsony az iskolában

Az adventtel veszi kezdetét a karácsonyi ünnepekör, majd jön a Mikulás, és alig telik el három hét, máris itt a karácsony. Ebben az időszakban felkészítjük a lelkünket az ünnepre, meg a környezetünk is lassan ünneplőbe öltözik, hiszen elkészül az adventi koszorú, és vasárnaponként fellobban a gyertyák lángja, a lakás megtelik az ünnep jelképeivel, előkerülnek a színes izzók, a fenyőfaágak és a díszek. Ebből az ünnepi készülődésből az iskola és a tanterem sem maradhatnak ki, s ahogy múlnak a napok, úgy fokozódik az ünnepi hangulat az iskolában is. Legalábbis a szabadkai Kizúr István iskola harmadikosai szerint az utolsó néhány hétben már érezhető a változás, és egyre nagyobb az izgalom.

A 3. d osztály készülődését **Jaksa Dániel**, **Horváth Militicsi Barbara** és **Szabadi Olivér** osztja meg veletek.

– Mindig készülünk a karácsonyra, most éppen papírból vágjuk ki a fenyőfákat, meg kiszínezzük a karácsonyi képeket – mondja Dani. – Mikulásra készítettünk csizmákat, ezekben beleírtuk, hogy mit hozzon nekünk a Télapó, meg csináltunk színes és kartonpapírból karácsonyfadíszeket, csengőt, hóemberket, és ezeket hazavittük. Otthon nagyon örültek nekik. A teremben is lesz majd díszítés, most télapócsizma van az ablakokra ragasztva, és biztosan csinálunk majd még díszeket. Ilyenkor különlegesebb az osztályunk, itt is érezzük, hogy közeledik a karácsony, és az egész iskola szebb lesz. Az idén nem készítünk műsort, de tavaly volt, és nagyon jól sikerült.

Barbara nagyon szereti a karácsonyt és az iskolai készülődést, a díszek készítését.

– Szeretek karácsonyfát, csengőket csinálni, de festeni, rajzolni is. Jó ilyenkor az iskolában lenni, mindent feldíszítünk,

Télapót, fenyőfákat rakunk ki, és nagyon szép a tanterem. Amit itt alkotunk, annak egy részét hazavisszük, a szüleinknek nagyon tetszik, meg viszünk haza karácsonyi rajzokat. Szeretnék még több karácsonyi díszet készíteni, meg jó lenne, ha minél több szünet is lenne, és egy kicsit leállhatnánk a tanulóval. Szirácki Katalin járt nemrég az iskolánkba, ő csinált egy kis műsort, és néhányunknak be kellett öltöznie hóembernek, meg karácsonyfának. Karácsonyi dalokat is énekelünk, nagyon szép volt.

Olivér szerint az utolsó hetek készülődése miatt néha nagyon vidám és izgalmas az iskolában töltött idő.

– Én sok Mikulással, hóemberrel, csengőkkel díszíteném ki a termünket, rakhatnánk ki hópelyheket, fenyőfákat is. A lámpákra akasztanám a fenyőfákat, a szekrényekre kerülne a Télapó, a függönyre a csengők. Szebb a terem, amikor feldíszítjük, nagyon megváltozik az egész iskola is. Sajnos az idén nem csinálunk karácsonyi műsort, de tavaly nagyon szép volt. Énekelünk, verset mondtunk, volt egy kis zene is, eloltottuk a villanyt, és csak a gyertyák égtek. Szóval jó volt. A szüleinknek nagyon tetszett. Jó érzés egy ilyen kis előadással örömet szerezni.

A 3. e osztály is nagyban készülődik az ünnepre, ők karácsonyi műsort is csinálnak. **Erről Nyerges Fanni**, **Kiss Daniella** és **Bacslia Berta Heléna** mesél nektek.

– Először mindenki adventi koszorút készített, ezt haza is vittük. A tanító néni megvette a koszorúkat, mi pedig kidíszítettük gesztenyével, gubacsokkal, fenyőágakkal, borostyánnal, szalagokkal, gyertyákkal. A szülőknél nagyon tetszett, olyan szépek lettek, mintha a boltban vettük volna – meséli Fanni. – Karácsonyra készítünk majd hó-

pelyheket, meg még sok mindent. A tanító néni mondta, hogy az osztályt is kidíszítjük. Az elmúlt napokban sokat változott a hangulat, mindenki jókedvű. Szükség is van rá, hogy az egész iskola készüljön az ünnepre, hogy érezzük a szeretetet meg hogy karácsony van.

Decemberben már javában tartanak a próbák, az egész osztály készül a karácsonyi műsorra, mondja Daniella.

– A félév végén fogjuk majd bemutatni a műsort, készítünk egy kis előadást is, az a címe, hogy A csavargók éjszakája. Már megkaptuk a szerepeket is, és azt meg kell tanulni fejből. Az egész osztály szerepel benne, én leszek a király, de csak két mondatom van, azt nem lesz nehéz megtanulni.

– Én az egyik csavargó leszek a három közül, de ez az egyik legnehezebb szerep, nekem sok szövegem lesz – szúrja közbe Fanni.

– Izgulunk, de reméljük, hogy örömet szerzünk a szülőknél – folytatja Daniella. – Én nagyon jól érzem magam, hogy így készülődünk, szebb az egész iskola, meg a termünk is más ilyenkor.

Tőle Berta veszi át a szót.

– A karácsonyi műsorban néptáncot is előadunk, verset mondtunk, meg többen hangszeren is játszanak, lesz hát egy kis zene is. Fanni fuvolázik, az egyik fiú trombitán játszik, van két hegedűsünk is, én pedig xilofonon játszom majd, és amit most zenéórán tanulunk, azt közösen elénekeljük. Meg persze előadjuk a kis Jézus születéséről szóló színdarabot is, de igazából az egész kicsit vicces lesz. Én Máriát alakítom, és azért örülök neki, mert két évig csak bárányt játszottam, és nem volt semmi dolgom. Már nagyon várom, biztosan jó lesz.

Sz. L.

Karácsony tájékán

Ilyenkor, karácsony táján mind több szó esik a karácsonyfáról, az alatta elhelyezett ajándékokról, amit azoknak ajándékozunk, akiket szeretünk, a finomabbnál finomabb kálacsokról, a szeretetről, a békességről.

Az óbecsei Zdravko Gložanski iskolában arról beszélgetünk Horvát Regina magyartanár nő tanítványaival, a hetedikes **Rodity Ádámmal, Karácsonyi Csongorral, Rajsli Dáliával, Rajsli Ákossal, Berkes Ádámmal,** a hatodikos **Balázs Ritával, Szabó Zsófiával** és **Kákonyi Gáborral,** hogy mit jelent nekik a karácsony, milyen szép emlékek jutnak eszükbe, mi mindennel lepik meg szeretteiket, meg persze, hogyan készülnek e nagy ünnepre.

Ákos nagyon kedveli a karácsonyt, s nemcsak otthon segédkezik, hanem a templomban is kiveszi a részét a munkából.

– A legkedvesebb ünnepem a karácsony – mondja Ákos. – Előtte kitaraktjuk a házat, majd kezdődhet a díszítés. Először a karácsonyfát, majd az egész házat sújtásokkal díszítjük fel. A templomban kis karácsonyi műsort, koncertet szoktunk készíteni. Én játszom a harmóniumon, mások pedig harmonikán, s az ismert karácsonyi énekeket adjuk elő. Az oszi, Kucsera Ella is föllép, ő is harmóniumon játszik. Karácsonyváro műsort is készítünk, szavalunk, énekelünk. Majd az idén is földíszítjük a két nagy karácsonyfát. Nagyon szeretném, ha esne karácsonykor hó.

R. Ádám is kedveli a karácsonyt, a szeretet ünnepét, s ilyenkor mindenkit megajándékozik a családban.

– Karácsony reggelén mindannyian elmegyünk a templomba – jelenti ki Ádám –, s nagyon tetszik a földíszített két hatalmas karácsonyfa. Mikor hazajövünk, akkor bontjuk ki az ajándékokat, melyeket előző este raktunk a fa alá, miután közösen földíszítettük. Tavaly könyvet, webkamerát, fülhallgatót, nadrágot kaptam. Én is szoktam tenni a fa alá ajándékot mindenkinek. Nagyon szeretem ezt az ünnepet, mert ilyenkor együtt a család: a mamámék, az

unokatesóim, a keresztyánmék is ott vannak.

Zsókiák is föl szokták díszíteni az egész házat, nemcsak a karácsonyfát.

– Nekem is a kedvenc ünnepem a karácsony – mondja Zsóka –, én is segítek a előkészületekben, takarítok, díszítjük a fát, az egész lakást. Szeretem, ha ilyenkor esik hó is, akkor egészen meghitt, szép a karácsony. Mi nem szoktunk nagy ajándékot adni egymásnak, csak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Csongor is azért szereti a karácsonyt, mert ilyenkor lehet ünnepelni, vendégségbe menni...

– Ilyenkor együtt a család – veszi át a szót Csongor –, meg nagyon szép szokott lenni a karácsonyfánk. Mindenféle színű gömbök díszítik, a fa alatt pedig sok az ajándék. Nem az a fontos, hogy drága ajándékokat vegyünk, hanem a figyelmesség. Mi a tesómmal barkácsolni szoktunk. Fából készítünk valamit, s azt díszekkel dekoráljuk. Vendégségbe is megyünk, délelőtt az óbecsei mamámhoz, délután meg a péterréveire. Nagyon szeretem, ha fehér a karácsony.

Dália is szeret olvasni, nem csoda, hogy neki is könyvet szokott hozni a Jézuska.

– Nálunk mindig szent és örömteli volt a karácsony – kezd a mesélésbe Dália. – Mindenki kiveszi a részét a munkából. Segíteni szoktam a sütemények elkészítésében, főzésben. Ilyenkor pulykát, halat sütünk, meg a mákos guba is az asztalra kerül. A karácsonyfát közösen díszítjük a testvéreimmel, habár ők még kicsik, az egyik hat-, a másik négyéves. Úgy tudják, hogy a fát mi díszítjük, de az ajándékot a Jézuska hozza. Elmegyünk az éjféli misére, s csak utána bontjuk ki a fa alatt lévő csomagokat. Nagyon jó ajándékot kapni. Én tavaly Enciklopédiát kaptam. Öröm az ajándékozás is. A szüleim tudják, hogy szeretek olvasni, s biztos az idén is könyv lesz a karácsonyfa alatt.

Ritáéknál is mindig szép a karácsonyfa, tavaly például kék és ezüst színben pompázott.

– Számomra is fontos ünnep a karácsony – magyarázza Rita –, jó, hogy ilyenkor együtt a család, együtt sütünk, főzünk. Mézeskalácsot is szoktunk sütni, s azzal is díszítjük a karácsonyfát. Meg az ajándék sem elhanyagolható: tavaly megkaptam Twilight Saga négy könyvét, meg a rólu készült filmet is. Én is szeretek olvasni, s remélem, az idén is könyvet hoz a Jézuska.

Csaba is örül a meglepetéseknek, meg hogy ilyenkor együtt a család.

– Karácsonykor eljönnek hozzánk a Magyarországon élő mamámék – emlékezik vissza Csaba –, s mindig hoznak olyasmit, ami itt nincs. Kaptam már könyvet, számítógépes játékokat. Mi nem tudjuk kivárni a karácsony reggelét, hanem már este kibontjuk az ajándékokat. Én a meglepetéseknek örülök a legjobban. No nemcsak kapni szeretek, én is készítek képeslapokat.

Gábor nagyon is őszinte: várja a karácsonyt, mert akkor már iskolaszünet van.

– A hatéves testvérem még várja a Jézuskát, ezért mi anyukámmal együtt megyünk vásárolni. Neki általában játékokat veszünk, nekem meg azt, amit szeretnék. Nagyon örülök a karácsonynak, de legjobban annak, hogy akkor már kitör a várva várt vakáció!

B. Ádám igazi művész! Csuheából olyan díszeket készít, amelyek fölkerülnek a karácsonyfa.

– Nálunk karácsony reggelén bontjuk ki a csomagokat – mondja Ádám. – Olyankor nagyon kellemes a hangulat. Nekem éppen olyan öröm adni ajándékot, mint kapni. Tavaly a virágkötő tesómtól megtanultam csuheából Jézuskát, harangot s különböző dolgokat készíteni, s az volt az ajándékom. A nővéremtől kaptam már dezodort, a szüleimtől pedig számítógépes kormányt, meg fémből készült építőelemeket. Ezekből már készítettem napelemes szélmalmost, melynek forognak a lapátjai, meg távirányítós autót.

Koncz Erzsébet

Krampusz- és Mikulás-buli a Petőfiben

ismét buliztak az óbecsei petőfisek. A gyermekhéten kiválasztott diákigazgató, Kéringer Karina betartotta a szavát, a kampánybeszédében tett ígéretéhez híven megszervezte a Mikulás- és krampuszbulit. Most nem volt kötelező jelmezbe öltözni, de megjelent a krampusz, aki ezúttal nem virgácsot hozott, hanem a Mikulásnak segített délelőtt az osztályokban szétosztani a cukorkát.

A bulira este hatkor került sor, mégpedig a díszteremben. A „szarva nőtt” krampuszon kívül, annak ellenére, hogy nem esett hó, a „rénszarvasok” is megérkeztek, fejükön a kínai boltban vásárolt rénszarvasagancsokkal. Mikulássapkás „Mikulás” is akadt bőven...

Bemutakoztak az osztályok: táncoltak, énekeltek. Az ötödikesek a Hupikék törpikék dallamára mutatták be ritmikai táncukat, közben énekeltek. A hatodikosok az Edda együttes Kör című dalával hívták magukra a figyelmet: A kör közepén állok, körbe vesznek jó barátok... Ha egyszer odébbállok, a kör közepén majd hiányzok... A közönségnek nagyon tetszett, együtt énekeltek a gyerekekkel.

A hetedikesek egy tréfás dalra táncoltak, a nyolcadikosok meg popsztárokat imitáló táncukkal nyerték el a közönség tetszését. A csárdászok, szintén nyolcadikosok, olyan hangulatot teremtettek, hogy a nézőközönség is fölment a színpadra, s együtt ropták a táncot a jó zenére. Nemcsak a közönségnek, hanem a bírálóbizottságnak is tetszettek. Tóth Zsolt biológiatanár szintetizátoron népdalokat, lakodalmi nótákat játszott. Hallhattuk a Szép a rózsám, Az a szép, Erdő mellett nem jó lakni, Moja mala, Százados úr, sejhaj című dalokat. Még jobb lett a hangulat, mikor a Megy a gőzös címűre „ment a gőzös” előre, hátra, guggolva... a gyerekek eltáncolták a Bujj, bujj zöld ágat is. Volt tviszt, kacsa-tánc... Ha az igazi lakodalmi hangulat nem is tartott kilenc óráig, hogy a krampusz időben hazaérjen, mindenki kedvére kitancolhatta magát.

Jó buli volt!

És hogy mikor lesz a következő? Sejthetitek: Valentin-napkor!

K. E.

Mentovits Éva

A legkisebb krampusz

*Sejtetted-e, hogy a krampusz
Csuda jó fej figura?
Ruhája se hétköznapi,
Fején tüsi frizura...*

*Dicsekszik, szarva is nő,
Csak nézzem még oly kicsi.
Megfogdostam a két huplit...
Persze, hiszi a piszi,*

*Hogy egyszer csak nagyra nő majd,
Félelmetes fegyverré...
Ezt egy ilyen huncut kópé
Nem hinném, hogy szeretné.*

*Nem akar ő felöklelni,
Csak virgáccsal ijesztget,
S kereket old, ha az óra
Elüti a kilencet...*

Az ötödikesek tánca

A jó hangulatot teremtők

Kéringer Karina, a főszervező

A nyolcadikosok csárdással mutatkoztak be

December 22.

Zénó, Anikó, Nina és Xavéria napja.

Zénó: A görög Zénón név latin alakváltozatából származik. A Zenóbiosz, Zenódotosz nevek önállósult rövidülése. Jelentése: Zeuszról származó.

Nina: Magyar eredetű név, a Margaréta régi formája. Más kutatás szerint a legtöbb nyelvben az Anna névnek, illetve származékainak az önállósult becézője. Lehet, hogy az -ina végű, más eredetű neveknek (Antonina, Katarina, Karolina stb.) becéző alakjából származik.

1895. XII. 22. – 116 éve történt

Wilhelm Röntgen német fizikus először készített röntgenfelvételt, ekkor felesége kezéről. 1894-ben kezdte el a katódsugarakkal kapcsolatos kutatásait, melyhez kezdetben Lénárd-féle kisülési csövet használt. Egy kísérletében Röntgen a kisülési csőben az elektromos kisülést kísérő fényjelenségek kiszűrésére a csövet nem fényáteresztő fekete kartonpapírba csomagolta, így próbálta vizsgálni a katódsugár által előidézett fényt. Mikor a szikrainduktort a csőre kapcsolta, meglepődve tapasztalta, hogy a sötét laboratóriumban a cső közelében lévő, báriumplatina-cianiddal bevont papírlemez ernyő fluoreszkáló fényt bocsát ki, azaz fényforrásként viselkedik. Ez felkeltette figyelmét, és vizsgálni kezdte a titokzatos fény forrását. Mikor a cső és a világító papírlemez közé deszkát, jegyzetfüzetet helyezett, akkor is világított, csak haloványabban. Még jobban megdöbbent azon, amikor a kézfejét helyezte a cső és papírlemez közé, mert a lemezen a kézcsontjainak árnyképe tűnt elő. A fényforrás megszűnt, amikor a kisülési csőről a feszültséget lekapcsolta.

1858. XII. 22. – 153 éve történt

Megszületett Giacomo Puccini (teljes nevén Giacomo Antonio Domenico Michele Secondo Maria Puccini) olasz zeneszerző (Tosca, A pillangókisasszony).

December 23.

Viktória és János napja.

Viktória: Latin eredetű név, a rómaiaknál a győzelem istenasszonyának a neve, jelentése győzelem.

1790. XII. 23. – 221 éve történt

Figeacban megszületett Jean-Francois Champollion francia nyelvész és egiptológus, aki megfejtette a hieroglifákat. 1798-ban a becsvágyó Bonaparte Napóleon tábornok egy tudósokból és írókból álló kutatócsoportot is magával vitt Egyiptomba, így megkezdődött az óegyiptomi kultúra módszeres feltárása (és kirablása). 1799-ben a Nílus deltájában, Rosette-ben megtalálták azt a követ, amelyre V. Ptolemaiosz egyiptomi király rendeletét vésték három nyelven: egyiptomi hieroglif írással, démotikus és görög írással. A lelőhelyéről elnevezett kő segítségével nyílt meg a lehetőség az óegyiptomi hieroglif írás évtizedeken át tartó megfejtésére. 1822-ben Champollion volt az, aki a rosette-i kő segítségével megfejtette a hieroglifákat.

1986. XII. 23. – 25 éve történt

A Rutan Model 76 Voyager kísérleti repülőgép megkerülte a Földet és sikeresen landolt Kaliforniában. A gép (melyet sokan összekevernek Rutan későbbi űrrepülőjével) Dick Rutannal és Jeana Yeagerrel a fedélzetén először kerülte meg a Földet megállás és üzemanyag-utántöltés nélkül, és landolt sikeresen Kaliforniában.

December 24.

Ádám, Éva, Noémi, Ervin, Hermina, Adél és Noé napja.

Ádám: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: ember. Más kutatás szerint a jelentése vörös, vörös földből való.

Éva: Héber eredetű bibliai név, a teremtés első asszonyának a neve. Jelentése: élet, életet adó, minden elők anyja.

1100. XII. 24. – 911 éve történt

Ádám-Éva napja, a karácsonyi ünnepkör legjelesebb napja, az adventi időszak utolsó napja, Jézus születésének előestéje, szenteste napja. Számos szokás, hiedelem kapcsolódik ehhez a naphoz: tilos volt kölcsönadni és -kérni, mert az elvitte a gazda hasznát. Mindenki a ház körül dolgozott, tilos volt erdőn, mezőn tevékenykedni. Nem volt tanácsos varrni, fonní, foltozni, mosogatni, a hiedelem szerint még a kiterített mosott ruha is bajt, betegséget hozhatott a családra.

1837. XII. 24. – 174 éve történt

Münchenben megszületett Erzsébet Amália Eugénia császárné és magyar királyné. A németek népszerű Sissi hercegnője a Wittelsbach-családból származó Miksa bajor herceg második leánya volt. Erzsébet hercegnő 1854-

ben ment hozzá Ferenc József osztrák császárhoz. Szépségével és kedvességével nagy népszerűségnek örvendett. A családot ért tragédiák – többek között fiának, Rudolf hercegnek gyanús öngyilkossága – súlyos depressziót okoztak nála, amelyet hosszabb európai utazásokkal próbált enyhíteni. Nehezen viselte a szigorú bécsi udvari etikettet, ezért többnyire Korfun, az Achilleion-kastélyban, vagy Magyarországon, Gödöllőn tartózkodott (a kastély ma ismét teljes pompájában ragyog és látogatható). 1898-ban halt meg, egy svájci útján merénylet áldozatául esett.

December 25.

Eugénia, Anasztázia, Anasztáz, Nyeste és Nerina napja.

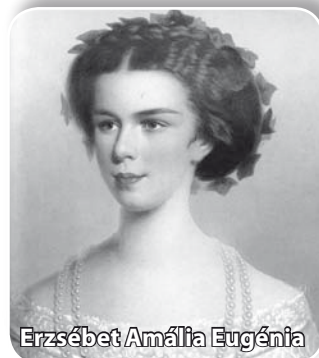
Eugénia: Görög, latin, német eredetű név, az Eugén férfinév női párja. Jelentése: előkelő, jeles nemzetségből való.

Nerina: Görög mitológiai eredetű olasz név. A görög Nereiné névből származik, ez Néreusz tengeristen egyik leányának, az egyik Nereidának a neve.

0. XII. 25. – 2011 éve történt

Jézus Krisztus születésnapja, karácsony. A karácsony egy keresztény ünnep, amelyen Jézus Krisztus születésére emlékeznek. Minden év december 25-én tartják világszerte, habár nem ezt a dátumot tartják számon Jézus születéseként. Feltehetőleg vagy azért esett erre a választás, mert egyes keresztény szerzők szerint Jézus szenvedése, azaz a húsvét, illetve fogantatása az év azonos napján, március 25-én történt, vagy azért, mert ekkor kezdődött el a téli napforduló a Föld északi féltekéjén. Ez a keresztény ünnep az első nikaiai szinat határozata értelmében Jézus Krisztus földi születésének emléknapja: az öröm és békeesség, a

Erzsébet Amália Eugénia

család és gyermekség, az otthon és szülőföld ünnepe.

1500. XII. 25. – 511 éve történt

A középkori évkedzet: az év nem január elsejével, hanem – „a mi Urunk, Jézus Krisztus születése napjával” – december 25-ével kezdődött a középkori időszámítás szerint.

December 26.

István, Dénes, Előd és Stefánia napja.

István: Görög, német, szláv, magyar eredetű név, a régi magyar Istefán változatából. Jelentése: virágkoszorú, régen a görögök életében nagyon fontos szerepet játszott a koszorú, ezzel díszítették a házaikat fiúgyermek születésekor, házasságkötéskor. Ez volt a híres harcosoknak, a versenyek győzteseinek és a közéletben kiváló polgároknak a dísze, jutalma. Athénban a hivatali méltóságnak és a sérthetetlenységnek is a jele volt.

Dénes: Görög eredetű név, a Dionüsziosz névből származik. Jelentése: Dionüszosznak ajánlott. A görög mitológiában Dionüszosz a bor és a szőlő istene.

1500. XII. 26. – 511 éve történt

Az István- és János-napi köszöntés a karácsonyi ünnepi ciklus része: baráti ünneplő alkalom. December 26-án és 27-én köszöntik a magyar falvakban az Istvánokat és a Jánosokat. Tekintettel arra, hogy e két férfinév igen népszerű a magyarok körében, az István- és János-napi köszöntés a karácsonyi ünnepi ciklus fontos része: baráti ünneplő alkalom, mikor az ismerősök meglátogatják egymást, a terített asztal mellett elszórakoznak.

1000. XII. 26. – 1011 éve csinálják

A regölés a télközépi, karácsonyi, újévi köszöntés Európában ismert szokásának magyar változata. Ilyenkor a gyermekek, legények vagy felnőtt férfiak házról házra menve bőséget, boldogságot kívánnak a következő évre. Nyelveik szerint a regölés név összeüthet a régi magyarok sámánjainak eszkáztzisba esésével is.

December 27.

János, Lázár és Teodor napja.

János: Bibliai név. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett. Magyarországon a XVI–XVIII. században a legnépszerűbb férfinév volt, és később is

a leggyakoribbak közé tartozott, egészen az 1970-es évekig.

Teodor: Görög, német, latin eredetű név. Jelentése: Isten ajándéka.

1571. XII. 27. – 440 éve történt

Weil der Stadtban megszületett Johannes Kepler német csillagász, aki csillagászati távcsövet épített, és leírta a bolygók mozgását. Meghatározta az égitestek fénysugarának törését áthaladva az atmoszférán, valamint a szemlencse és a szemüveg optikai törvényeit. Johannes Kepler lencserendszereket hozott létre, és 1611-ben feltalálta a csillagászati vagy Kepler-féle távcsövet. 1609-ben hozta nyilvánosságra a bolygók mozgásának első és második törvényét, majd 1618-ban a harmadikat. Az első törvény szerint a bolygók ellipszis alakú pályán keringenek a Nap körül, az ellipszis két gyújtópontjának egyikén a Nap áll.

1236. XII. 27. – 775 éve történt

Julianus domonkos szerzetes hazaérkezett, miután magyarokat talált a Volga vidékén. Utazása során megtalálta a keleti magyarok egy csoportját a Volga-vidéki Magna Hungariában.

December 28.

Kamilla, Tódor, Ármin, Gáspár, Teodor és Rúfusz napja.

Kamilla: A Kamill férfinév női párja, együttál egy gyógynövény neve. Latin eredetű. Jelentése: nemesi születésű, aki az áldozatoknál szolgált.

Rúfusz: Latin eredetű név. Jelentése: vörös, vöröses, vörös hajú.

1500. XII. 28. – 511 éve történt

Aprószentek napja.

Az aprószentek története Máté evangéliumának második fejezetében (Mt. 2) olvasható. Eszerint Heródes a Napkeleti bölcsektől megtudta, hogy azok a „zsidók újszülött királyát” keresik, aki – mint írástudói segítségével kiderítette – Betlehemben fog megszületni. Hogy az újszülöttet elveszejthesse, He-

ródes a Napkeleti bölcseket megbízta, hogy miután megtalálták őt, menjenek vissza palotájába, és jelentsék neki. Ám a bölcsek álmukban egy jelenést láttak, amelyben arra figyelmeztették őket, hogy ne térjenek vissza Heródeshez, és ők eszerint cselekedtek. Eltávazásuk után Józsefnek, Jézus apjának is megjelent álmában egy angyal, azzal az üzenettel, hogy családjával meneküljön Egyiptomba. Ezek után a haragra gerjedt Heródes minden két éven aluli fiúgyermeket megöletett Betlehemben és környékén, hogy biztos legyen benne, a zsidók újszülött királya nem marad életben. E gyermekmészárlás áldozatait nevezi a magyar nép aprószenteknek (latinul: innocentes martyres = ártatlan vértanúk), és december 28-át aprószentek napjának tekintik.

1903. XII. 28. – 108 éve történt

Megszületett Neumann János világhírű matematikus, a számítógép egyik feltalálója, kifejlesztője.

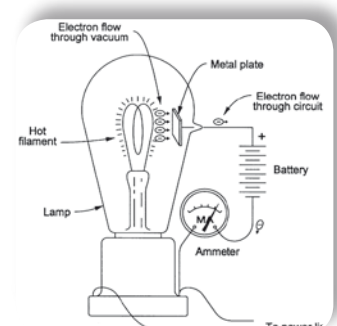
December 29.

Tamás, Tamara, Gáspár, Dávid és Benedikta napja.

Tamás: A héber eredetű bibliai név, a Teomo névből származik. Jelentése: iker. A görögök Thomasz formában vették át, jelentése: csodálatos.

Tamara: Oroszból átvett név, a héber eredetű bibliai Támár névből származik. Jelentése: (datolya)pálma.

1891. XII. 29. – 120 éve történt

Thomas Alva Edison szabadalmaztatta a „jelek elektronikus átvitelét”, azaz a rádiót. Edison amerikai elektrotechnikus, üzletember, feltaláló volt. A Menlo Park varázslója számos találmány kiáltója volt. A legszorgalmasabb feltalálónak tartják, mivel 1093 szabadalom kapcsolódik a nevéhez. Nem mindegyik találmánya teljesen új, néhányat munkatársai ötleteiből fejlesztett tovább. Volt olyan négyéves időszak, amikor 300 találmányt jelentett be, vagyis ötnaponta egyet. Munkatársai közé tartozott Puskás Tivadar, a telefonközpont feltalálója, valamint későbbi nagy riválisa, Nikola Tesla is.

1800. XII. 29. – 211 éve történt

Megszületett Charles Goodyear, a vulkanizált gumi feltalálója. A gumi, mint alapanyag régóta érdekelte, és meggyőződése volt, hogy egyszer széles körben, mindenféle használni fogják. Sokat kísérletezett vele, felesége egyszer váratlanul ért haza, Goodyear

pedig hirtelen csak a meleg kályhába tudta rejteni a kénnel kezelt gumidarabot. Mikor órák múlva visszament érte, döbbenet látta, hogy tartós, de rugalmas lett a végeredmény. A vulkanizált gumit hiába szabadalmaztatta, találmányát még életében ellopták tőle az óriásgyárak. Charles Goodyear a kilátástalan perekben fizikailag is teljesen tönkrement, és koldusszegényen halt meg hatvanéves korában.

December 30.

Dávid, Zalán, Dénes, Margit, Sebő és Szabin napja.

Dávid: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: kedvelt, szeretett, egyesítő.

Zalán: Anonymus szerint a honfoglalás előtt a Duna-Tisza közén uralkodó vezér neve Salanus volt. Ezt a nevet a Tisza torkolatánál fekvő Slankamen (Szalánkemén) helységnévből alkotta a krónikáiról. A helynév szláv eredetű, a jelentése: sós kő. A személynév eredeti olvasata Szalan lehetett. A jelentése: sós (patak, forrás).

Sebő: A Sebestyén régi magyar becézőjéből önállósult.

1916. XII. 30. – 95 éve történt

Budapestben, a Budavári Nagyboldogasszony-templomban (Mátyás-templomban) magyar királlyá koronázták IV. Károly (Karl Franz Josef Ludwig Hubert Georg Maria von Habsburg-Lothringen) főherceget, ahol – a koronázások történetében első ízben – a magyar himnuszt énekelték, nem az osztrákot. Vele együtt magyar királynévá koronázták feleségét, Zita Bourbon-pármai hercegnőt, akivel még 1911-ben kötött házasságot. IV. Károly magyar király és egy személyben I. Károly osztrák császár nem sokáig uralkodott, hamarosan mindkét országban kikiáltották a köztársaságot, Károly és családja (az ő fiuk volt a nemrég elhunyt Habsburg Ottó) pedig száműzetésbe vonult.

1865. XII. 30. – 146 éve történt

Az indiai Bombayben megszületett Rudyard Kipling, Nobel-díjas angol író, költő (A dzsungel könyve, Ha).

December 31.

Szilveszter, Melánia, Kitti és Katalin napja.

Szilveszter: Latin eredetű név. Jelentése: erdei, erdőben élő (férfi).

Kitti: Az egyiptomi, görög, német eredetű Katalin név angol becézőjéből állandósult név. Jelentése: korona, mindig tiszta.

335. XII. 31. – 1676 éve történt

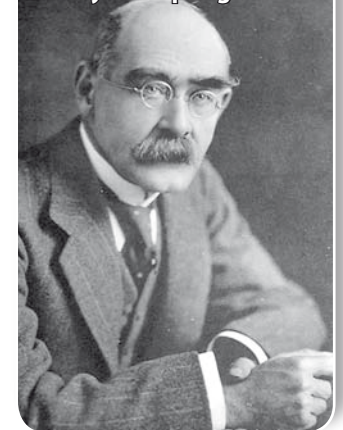

Szilveszter az év utolsó napja. Az év utolsó napja a reformátusoknál a hálaadás és a számvetés napja. Protestáns vidékeken szokás volt az óév temetése. A családok a templom körül gyülekeztek, néhol a pap beszédet mondott, a hívek hazakísérték, megköszönték egész évi szolgálatát. Szilveszterkor és újév napján, ha lencsét eszünk, az év során sok pénzünk lesz, ha malachúst eszünk, az szerencsét hoz. Szilveszterkor és Újévkor nem szabad baromfi-húst enni, mert a csirke hátrafelé kapar, vagyis elkaparja a szerencsénket. A lencse és a malachús mellett érdemes sokféle rétesrel „nyújtani” a gazdagságot. Ugyanakkor azt is tartják, hogy nem szenvedünk hiányt az új évben, ha nem faljuk fel az összes, Szilveszterre készített ételt.

1895. XII. 31. – 116 éve történt

A magyar államiság 1000. évének tiszteletére egy éven át tartó ünnepségsorozat kezdődött. Éjfélkor országsgzerte megkonduktak a harangok, ez jelezte az ünnepségsorozat kezdetét, amely az ország, a magyar állam fennállásának ezredik évfordulóját köszöntötte.

Rudyard Kipling

És a Téliapónak ki ad ajándékot?

– Kapusi bácsi! Kapusi bácsi! Már csak egyet alszunk, és itt a Téliapó! – rontott be lelkesen a kis ház ajtaján Boglárka.

– Szervusz, kislány! – köszöntötte az öregember, elnézően mosolyogva Boglárka szeleburdiságán. – Gyere ide és mesélj, mit kértél a Téliapótól!

Boglárka fürgén odaszaladt az öreg Kapushihoz, és kényelmesen az ölébe fészkelte magát.

– Nagyon jó voltam az idén – mondta, és ujjain számolni kezdett. – Jól tanultam, jól is viselkedtem, sokat segítettem anyunak és apunak, mindig szót fogadtam – itt egy kicsit megakadt a felsorolásban –, vagy legalábbis majdnem mindig – helyesbített –, de azért igazán jó voltam, és... és most biztosan megkapom, amit szeretnék...

– És mit szeretnél?

– Egy csodálatos, nagy babát. Akkor mint én – tárta szét apró kezeit a kislány – gyönyörű szőke haja van, kék szeme, és... és meglátod, nagyon megszereted majd te is.

– Aztán arra gondoltál-e már, hogy a Téliapónak ki ad ajándékot? – kérdezte váratlanul Kapusi bácsi.

– A Téliapónak? – csodálkozott Boglárka. – De hát neki nem kell ajándék, hiszen tele van a puttonya mindenfélével. Azt vesz ki belőle magának, amit csak akar.

– Azért az nem úgy van ám, Boglárka! A Téliapó egész évben gyűjti a sok ajándékot a gyerekeknek, tömi tele a puttonyát. A végén aztán semmi sem marad neki, hiszen nem magáért gyűjtöget, hanem a gyerekek öröme. Te szeretsz ajándékot kapni, Boglárka?

– Igen, nagyon!

– Na látod! Szegény Téliapó is biztosan örülne, ha valaki gondolna rá. De hát a Téliapónak ki ad ajándékot?! – ismételte meg a kérdést Kapusi bácsi, és mosolygó szemmel, várakozva nézett a kislányra, aki láthatóan elgondolkodott a hallottakon,

– Szegény Téliapó! – mondta kisvártatva Boglárka. – Tényleg nagyon rossz lehet neki!

– Gondold csak el – folytatta az öreg –, milyen magányos lehet a Téliapó egész évben. Még a gyerekek se gondolnak rá, csak ilyenkor, amikor ajándékot várnak tőle! Aztán ha megkapták – el is felejtik hamar, mintha ott se járt volna.

– Jó estét, Kapusi bácsi! – nyitott be az ajtón váratlanul egy magas, bajszos fiatalember, furcsa, kis zöld kalapban. – Mit szól, milyen szép fehér telünk van! Így aztán biztosan idetalál a Téliapó a szánjával, igaz-e kislány!

– Szervusz Kálmán! – köszöntötte az öreg. – Mi jártaban erre, hol még a madár sem jár? Legfeljebb csak ilyen pelyhes kiscsibe – pillantott Boglárkára szeretettel.

– Csak benéztem, hátha meggondolta magát a festmény ügyében.

– Nem eladó! – rázta meg a fejét Kapusi bácsi.

– Ugyan már, minek az a téli tájkép magának, mikor itt van az igazi, hamisítatlan hórengeteg! Csak ki kell néznie az ablakon!

– Mondtam már neked Kálmán, hogy ez emlék apámtól. Ez az utolsó festett képe maradt csak meg az egész gyűjteményből. Ezt pedig nem adom el.

– Hát, ha mégis meggondolná magát, csak szóljon! Tudja, hogy bármikor jó árat adok érte – mondta a fiatalember, majd megemelte kalapját és távozott.

– Milyen képről beszéltek? Megnézhetem? – ugrott fel Boglárka.

– Gyere, megmutatom.

A szomszéd szobában Boglárka még sosem járt. Egyszerű kis szobácska volt, középen, a fal mellett egy öreg, rozoga ágy terpeszkedett méltóságteljesen, felette egy festmény, díszes keretben. A kép egy téli tájat ábrázolt. A szikrázó hóval borított fenyőfák büszkén ágaskodtak az ég felé, s a magasból letekintve őrizték a fehérben pompázó dombokat.

Boglárka meghiúsultan állt az ágy lábánál, egy kopott karosszék mellett. Kezét az öregember tenyerébe csúsztatta, s halkán sutogott. – De hiszen ez a Téliapó otthona! – és szinte hallani vélte a rénszarvasok húzta szán dallamos csengőit.

– Bizony! – mondta Kapusi bácsi. – Ha rá nézek erre a képre, nekem is gyakran eszembe jut a Téliapó. Néha úgy érzem, mintha én ülnek a szánon, s száguldanék csilingelve, egyenesen ide... a gyerekekhez... hozzád...

– Na, elég az ábrándozásból! – váltott hirtelen hangnemet az öregember. – Ideje hazamennem! Gyere, elkísérelk! Gyorsan sötétedik, édesapád már biztosan vár.

Valóban, Boglárka apja a kertkapuban állt.

– Adjon Isten, jó estét! – üdvözölte meleg hangon Kapusi bácsit, s eszébe jutottak szülei, akik hajdanán ugyanígy várták őt téli estéken a ház előtt. Mert az öreg Kapusi bizony őt is a térdén ringatta valamikor, s ő hosszú, boldog estét töltött nála, csodálatos történeteit hallgatva.

– Jó estét neked is, fiam! Aztán mit hoz a Téliapó ennek a kis fruskának? – bökött Kapusi bá-

csi a házba szaladó kislány felé. – Mert nagyon várja ám a holnapot!

– Tudom – sóhajtott Boglárka édesapja. – Egy óriási babára vágyik. Nagyon csalódott lesz szegény, mert sajnos nem vehetjük meg neki. Tudja Kapusi bá, a gyárnak nehezen megy, kevés a munka, és hát meg kell néznünk alaposan, mire költjük a pénzt. Ilyen drága babára sajnos most nem telik. Talán jövőre.

– Pedig hát szomorú lesz a kisasszony a hön áhított baba nélkül – mondta elgondolkodva Kapusi bácsi. – De talán a Téliapó majd megkönyörül rajta – tette hozzá rejtélyesen. – Na, minden jót fiam, és nyugodalmas jó éjszakát!

– Minden jót! – búcsúzott az édesapa is, és szeretettel nézett a lassan elbicegő öreg után. „Gondolkoztál-e már azon, hogy a Téliapónak ki ad ajándékot?” ötlöttek föl hirtelen Kapusi bácsi egykori szavai. Eszébe jutott az a hosszú, emlékezetes éjszaka, amikor órákon keresztül faragta a Téliapónak szánt sípot. De régen is volt már!

– Képzeld! – fogadta a felesége, mikor belépett a házba. – Ez a lány a fejébe vette, hogy ajándékot készít a Téliapónak! Talán azt hiszi, hogy így biztosan megkapja a babát.

Az édesapa elmosolyodott.

– Hagyd csak, hadd csinálja! Legalább megtanulja, hogy nemcsak kapni jó, de ajándékozni is legalább akkora öröm.

Boglárka nagy odaadással dolgozott egész éjjel. Egy rajzlapot vett maga elé, és a Téliapó otthonát, a fehérén szikrázó, havas tájat festette meg. A kép közepén ott pompázott a rénszarvasok húzta szán, rajta a vidáman integető, piros ruhás Téliapóval.

Mikor elkészült, óvatosan belegöngyölte a képet a csizmájába, és a csillógóra tisztított lábbelit a ház ajtaja elé tette.

Másnap reggel Boglárka izgatottan rohant öreg barátjához.

– Kapusi bácsi! Kapusi bácsi! Nézd csak, megkaptam a babát!

– Igazán gyönyörű – dicsérte az öregember. – Majdnem olyan szép, mint te vagy.

Boglárka titokzatosan odahajolt Kapusi bácsihoz. – Én is készítettem ám egy ajándékot a Téliapónak! Hogy ne érezze olyan egyedül magát! De most szaladok! – mondta, és már fogta is a kilincset. – Megmutatom a többieknek is a csodálatos babámat! Csókolom! – intett, és már ott sem volt.

Az öreg Kapusi derűsen nézett az önfeledt kislány után. Egy darabig még álldogált az ablakban, gyönyörködött a behavazott tájban, majd hálószobájába ment és kedvenc karosszékebe telepedett. Pillantását az ágy fölötti falra vetette.

A falról hiányzott a kép.

Helyében egy gyermeki elfogulatlansággal festett papírlap függött: egy téli táj, középen a vidáman integető Téliapóval. – Hosszú ideje ez a legszebb teled, Téliapó! – sutogta maga elé Kapusi bácsi, és a meghatottság könnyecskéi lassan gördültek alá évgyűrűktől barázdált arcán.

Tarcsai Szabó Tibor

A törpék levele

Egy távoli országban, a magas hófödte hegyek között van egy kicsi falu, amelyet ember még sohasem látott.

Itt élnek a hegyi törpék. A törpeférfiak vas-tag, meleg nadrágot és szőrmés kabátot, a törpehölgyek csinos, hímzett ruhákat hordanak. Mindegyikük elengedhetetlen kelléke a hegyes törpesapka.

Ma különleges nap van a törpék falujában... Ugyanis közeleg a karácsony! Mint minden évben, az idén is összegyűlnek a törpegyerekek a falu főterén. Itt az ideje, hogy elküldjék kívánságaikat Téalapónak.

A legidősebb törpe, akinek gyönyörű kézírása van, elkészíti a kívánságlistát. Egy hatalmas töltőtollal írja a gyerekek kéréseit egy hosszú-hosszú papírtekercsre. Azt mondják, hogy ezt a tollat egy ember vesztette el az erdőben. A favágó törpék megtalálták, és elhozták a faluba. Ez a nagy toll éppen megfelel ennek a feladatnak, hiszen Téalapó szemei a sok olvasástól már eléggé elromlottak, és bizony nehezebbre esne kibetűzni a törpeírással készült listát.

Miután minden kívánságot feljegyeztek, a törpék gondosan összetekerik a tekercset. Most már csak el kell juttatni a Téalapóhoz. Szánkóra helyezik, és elindulnak egy magas, meredek domb tetejére. Ez az utazás elég fárasztó, ezért csak a törpeapukák vállalkoznak rá. Még szerencse, hogy a törpék erősek és bátrak.

Fent a hegytetőn a futár már várta őket. Ez a nagy, titokzatos, fehér madár, a törpék országában él. Minden évben ő viszi a törpegyerekek kívánságlistáját a Téalapóhoz. Mindig pontosan végzi a feladatát, és még sohasem vesztett el egyetlen papírtekercset sem.

A gyerekek tudják, hogy kívánságaik biztosan elérkeznek a Téalapóhoz, ezért gondtalanul szánkóznak a domboldalon.

Ahogy a törpék átadják a tekercset, a nagy, fehér madár óvatosan a csőrébe veszi a szalagot, mely összefogja a listát, megrázza tollait, majd hatalmas szárnycsapásokkal a magasba emelkedik. Gyorsan maga mögött hagyja a hófödte fákat, dombokat, és hamarosan már csak egy parányi fehér pont látszik az égen. A törpék még sokáig néznek a távolodó madár után, némelyek integetnek is, végül aztán hazaindulnak. Most már biztos, hogy a gyerekek karácsonyra megkapják az áhított ajándékokat.

Ebben az évben azonban valami különös történik. Fent a magasban, a felhők fölött Téalapó már átolvasta az összes levelet és képeslapot a világ minden tájáról, és az ajándékok is készen vannak. Mégis gondterhelten simogatja hófehér szakállát.

– Nem találok a törpék papírtekercsét – mormogja maga elé. – Itt valami nincs rendjén!

A jó öreg Téalapó nem hagyja annyiban. Az lehetetlen, hogy a törpegyerekek ne kapjanak ajándékot karácsonyra. Tüstént útnak kell indulnia, hogy megtalálja az elveszett papírtekercset.

Felpattan a szánjára, és a hűségés rénszarvasaival együtt már repül is a törpék országába.

Ahogy éppen egy magányos, a falutól távol eső kunyhó fölött repül át, hirtelen halk, keserves nyöszörgést hall, mintha egy állat kiáltana segítségért!

Valóban: a futár, a nagy, fehér madár fogásba esett! Mikor már messze fent a magasban járt, kibomlott a papírtekercset összefogó szalag, és a tekercs lehullott a földre. A madár rövid keresgélés után megtalálta egy kunyhó közelében. A törpe, aki ott él, amint meglátta a madarat, azon nyomban foglyul ejtette. A törpét soha senki nem látogatja, ezért gonosz és mogorva lett. Nem szeret senkit, de különösen a törpegyerekekre haragszik, amiért olyan gondtalanok és vidámak. Azért fogta el a madarat is, hogy bánatot okozzon a gyerekeknek.

Téalapó időközben leszállt a kunyhó melletti tisztásra. A törpe valami furcsa neszt hall a háza mögött. Nyomban az ablakhoz fut, hogy megnézze mi történik. Amikor meglátja a Téalapót, bizony inába száll a bátorsága, kirohan kunyhójából és reszketve elbújik egy farakás alá. Egy résen át kukucskaálva figyel, amint Téalapó a kunyhó felé tart.

A Téalapó a nyöszörgő hang irányába megy, és megtalálja a szerencsétlen, bezárt madarat.

– Szegény madár – mondja, és gyorsan szabadon engedi. – Repülj vissza nyugodtan a dombodhoz! Megtaláltam a papírtekercset, és magammal is viszem. Ne aggódj, most már jó kezekben van.

Egy kis törpegyerek, aki éppen a kunyhó közelében játszadozott, mindent látott és hallott. Gyorsan visszazalad a faluba, és izgatottan meséli a többi gyerekeknek, hogy mi történt.

A Téalapónak nincs most ideje azon töprengeni, hogy vajon ki zárta be a kalitkába a fehér madarat. Még rengeteg ajándékot kell előkészítenie! Tüstént visszasiet az angyalokhoz, és felolvassa a papírtekercset. Bizony sok-sok kérés szerepel most is rajta, de mivel mindegyik törpegyerek nagyon jól viselkedett, így mindegyikük megérdemli a kért ajándékot. Az angyalkák a raktárba repülnek, előveszik a megfelelő játékot vagy könyvet, szépen becsomagolják, majd Téalapó szánjára teszik.

Ez idő alatt a törpegyerekek összegyűltek egy pajtában, hogy megbeszéljék a történeteket. Nagyon szomorúak lettek volna, ha karácsonyra nem kapnak ajándékot, de tulajdonképpen nem haragszanak a magányos, gonosz törpére.

Sejtik, hogy azért ilyen, mert nagyon boldogtalan. Olyan rossz természete van és olyan mogorva, hogy minden barátját elvesztette. Minél magányosabb, annál gonoszabb lesz.

Ez nem mehet így tovább! A gyerekek elhatározzák, hogy karácsonykor segítenek a törpén.

Karácsony este minden gyerek megtalálja az ajándékát a fa alatt. Boldogan csomagolják ki a meglepetést, és rögtön ki is próbálják.

A gyerekek nem szóltak szüleiknek arról, hogy a gonosz törpe kalitkába zárta a nagy, fehér madarat. Titokban akarják tartani, hogy karácsony napján egy jó cselekedetre készülnek...

Késő este a mogorva törpe, amikor kinéz az ablakon, arra lesz figyelmes, hogy egy hosszú imbolygó fényoszlop közeledik a kunyhója felé. Minden ízében reszketni kezd, mert azt hiszi, hogy a falubéliek akarják őt megbüntetni gonosz tetteiért.

De legnagyobb meglepetésére hirtelen karácsonyi dallamok csendülnek fel az ajtaja előtt. A gyerekek körbeállják a kunyhót, és gyertyával a kezükben énekelnek, hogy meglágyítsák a törpe mogorva szívét. Majd lassan elindulnak az ajtó felé...

A mogorva, gonosz törpe nem hisz a szemének. A gyerekek nemcsak énekelnek, hanem mindenféle ajándékot is hoznak neki: Egy meleg pulóvert, egy sálat, süteményt, egy doboz édességet, de ami a legszebb... egy gyönyörű szép faragott székelt!

A törpe meghatódva, könnyes szemmel néz a gyerekekre. Bocsánatot kér a tettéért és megígéri, hogy a legközelebbi látogatásuknál forró csokoládét és süteményt készít.

Ezen az estén mindenki nagyon-nagyon boldog Törpeországban.

Harald Scheel és Sibyle Jung

Karácsony: Jézus születése

A karácsony egy keresztény ünnep, amelyen Jézus Krisztus születésére emlékeznek. Minden év december 25-én tartják világszerte, habár nem ezt a dátumot tartják számon Jézus születésnapjaként. Feltehetőleg vagy azért esett erre a választás, mert egyes keresztény szerzők szerint Jézus szenvedése, azaz a húsvét, illetve fogantatása az év azonos napján, március 25-én történt, vagy azért, mert ekkor kezdődött el a téli napforduló a Föld északi féltekéjén. Ez a keresztény ünnep az első nikaiai zsinat határozata értelmében Jézus Krisztus földi születésének emléknapja: az öröm és béke, a család és gyermekség, az otthon és szülőföld ünnepe.

Annak ellenére, hogy a karácsony egy tradicionális keresztény ünnep, sok nem keresztény ember ünnepli világszerte a szeretet ünnepeként. A modern és népszerű ünneppel együtt jár az ajándékozás, a karácsonyi zene, a különböző mintázatú üdvözlőlapok küldése, templomi ünneplések, karácsonyi ebéd és ünnepi hangulatú tárgyakkal való díszítés, mint például karácsonyfa-állítás, karácsonyi égők, girlandok, fagyöngyök és krisztustövisek elhelyezése, díszítése.

A karácsony szó a keleti keresztény egyház szláv nyelvéből kerülhetett a magyarba, valószínűleg bolgár közvetítéssel. Egyes bolgár nyelvjárásokban a kracsun szó a téli és a nyári napfordulót, illetve az azok körüli ünnepnapokat jelenti. Macedón nyelvjárásokban a kracsun kifejezetten karácsonyt jelent. Egy másik elmélet szerint, mely a hangváltások (szláv palatalizációk, nyílthangúsodás) törvényei alapján kutatta a szó etimológiáját, az óegyházi szláv az albán nyelv karcun szavát vette át, melynek eredeti jelentése rönk, tuskó, utalva a téli napfordulóra tartott máglyarakás pogány népszokására (paljenje badnjaka).

Hagyományos magyar elnevezés a kiskarácsony és a nagykarácsony, amely a valóságban két külön ünnepet takar: nagykarácsony december 25-e, karácsony első napja, kiskarácsony pedig január 1-je, újév napja.

A karácsonyi ünnep szellemiségéhez és jellegéhez hasonló ünnepek már korábban is léteztek, például a pogányok téli napfordulós ünnepe, a szaturnáliaünnepségek. Az ókori Rómában december 17–25 között tartották a földművelés istenének, Szaturnusznak ezt a nagy ünnepét. Ekkor nagy táncos vigadalmakat tartottak birodalomszerte. A fény diadalát ünnepelték a halál és a sötétség felett. A régi pogány ünnep vigaságokkal volt tele, mivel a téli napforduló a régi földművesek körében az újjászületést, a reményt táplálta. A földművesek számára fontos volt a meleg eljövetele, mivel a létük múltott rajta. A meleg időszak a bőséges időszak volt, míg a hideg időszak a sötétség és a nélkülözés időszaka, ilyenkor az isteneket igyekeztek jókedvre deríteni. A szolgák megajándékozása is elterjedt volt. A házakat örökzöld borostyánokkal díszítették.

Miután a kereszténység államvallás lett, hamarosan hivatalos keresztény ünneppé nyilvánították Jézus születését. Ezt az eseményt a 4. századtól kezdték ünnepelni, január 6-án Epiphaneia néven. A keresztény vallási ünnep Jézus születésének történetére épül. A keresztény hit szerint

Római szaturnália

Jézus a próféták által megjövendölt Messiás, aki megváltja az emberiséget a bűntől. A Biblia leírása szerint Jézus szegényes körülmények között született, egy istállóban, mert senki nem fogadta be a házába a várandós Máriát, Jézus édesanyját a születés estéjén. A történet szerint napkeleti bölcsek („háromkirályok”) indultak útnak ajándékokkal köszönteni a születendő Messiást, és egy fényes csillag vezette el őket Jézushoz.

A 4. század végétől a keresztény egyházak mindinkább december 25-én kezdték ünnepelni Jézus születését, január 6-án pedig a Jordán folyóban való megkeresztelését (vízkereszt ünnepe). Ennek oka valószínűleg az volt, hogy a december 25-én végződő római szaturnáliaünnep helyére állítsák a keresztény karácsonyt. Jézus születésének történetével együtt új vallási tartalommal töltötték meg a pogány ünnepet.

A 16. században a reformáció új tartalommal töltötte meg a karácsony ünnepét is. Az addigi templomi liturgia kezdett beköltözni a házakba. Az emberek a Biblia otthoni forgatása révén a vallásos ünnepeket és szertartásokat elkezdték otthon is ünnepelni. Kialakult sok karácsonyi szokás, például a karácsonyfa-állítás az evangélikusoknál Németországban. A 18. században már egész Németországban szokás volt karácsonyfát állítani. Innen jutott el a 19. században előbb Ausztriába, majd egész Európába, a kivándorlókkal az Újvilágba, és így kezdett meghonosodni az egész nyugati keresztény világban. A karácsonyfákat kezdetben édeségekkel és gyümölcsökkel díszítették fel, később kezdett kibontakozni az üvegdíszek megjelenése. A karácsony megünnepelése egyre inkább kezdett szokássá válni a nem vallásos családok körében is, a szeretet, a béke ünnepeként, a vallásos keresztényi rítusok egy részét átvéve. Napjainkban, az európai zsidó-keresztény kultúrkörben a karácsony népszerű és sokakat érintő ünnepé vált, amely mindenki számára más-más jelentést hordoz.

A kutatók többsége egyetért abban, hogy december 25-e nem Jézus születésének időpontja. A korai keresztények nem ünnepelték Jézus születését, és nem is próbálták meghatározni az idő-

pontját; az ünneplés legkorábbi ismert példája Egyiptom, ahol Jézus születését tavaszra tették. Számtalan más időpont is használatos volt.

A 4. századtól előbb január 6., majd december 25. vált elterjedté, mint Jézus születésének hivatalosan elfogadott időpontja. Az örmény egyház hívei ma is január 6-át ünneplik, míg a többi egyház elfogadta a december 25-i dátumot. A december 25-i időpont eredetéről számos teória van; egyikük sem általánosan elfogadott.

A téli napforduló környéke a legtöbb vallásban és kultúrában fontos időpont volt. Kezdetben a Nap vagy a természet újjászületésének ünnepe volt; később erre az időpontra esett Ozirisz, Jupiter, Plutusz és Nimród ünnepe, a germán Yule és a római szaturnália. A keresztény ünnep magába olvasztotta a korábbi pogány ünnepeket (erre még ma is számos népszokás emlékeztet); egyes elképzelések szerint az időpontot is átvette.

Különösen fontos ilyen szempontból a mithraizmus, ami sokáig a kereszténység fő vetélytársa volt. Mithrászt a Nappal hozták kapcsolatba, és születését december 25-én ünnepelték; egyes feltételezések szerint Jézus figuráját jelentős részben róla mintázták.

Más feltételezések szerint a korai keresztények Jézus születését nagypéntek időpontjából próbálták kiszámítani, arra alapozva, hogy az ótestamentumi próféták halála a zsidó vallás szerint rendszerint az év ugyanazon napjára esett, mint születésük vagy fogantatásuk. Jézus halálának időpontja nem szerepel az evangéliumokban; amikor megpróbálták kiszámítani, március 25-ére vagy április 6-ára jutottak. Ezt az időpontot Jézus fogantatásával azonosították, és kilenc hónapot hozzáadva december 25-ét, illetve január 6-át kaptak.

A hagyomány szerint Jézus a Hanuka idején született, ami a héber naptár szerint kislév 25-étől tétév 2-áig vagy 3-áig tart. Kislévet általában decemberrel azonosították. Azonban ha elfogadjuk Jézus születésére a legvalószínűbbnek tartott i. e. 5. évi dátumot, akkor kislév 25. november 25-ére esik.

A Szent Család

Egyes keresztények úgy hitték, hogy Gábrriel arkangyal megjelenése Zakariás előtt, amikor közölte vele, hogy Keresztelő Szent János apja lesz, Jóm kippur idejére esett. Ez azon a(z evangéliumban nem szereplő) hiten alapult, hogy Zakariás főpap volt, és az angyal akkor jelent meg neki, amikor a Szentek Szentjébe ment (a jeruzsálemi Szentély ezen termébe csak a főpap és csak évente egyszer, Jom Kippur alkalmával léphetett be). Eszerint János fogantatása valamikor szeptember végén, és a születése június végén történhetett (a hagyomány a dátumot június 24-ére teszi). Az evangéliumok szerint az angyal három hónappal János fogantatása előtt jelent meg Szűz Máriának (a hagyomány szerint március 25-én). Innen kilenc hónapot számolva december 25. adódik.

Dave Reneke és ausztrál csillagász kollégái egy számítógépes programmal arra jutottak, hogy olyan objektum, ami megfelelne a Bibliában említett csillagnak, ami a napkeleti bölcseket elvezette Jézushoz, valójában nem karácsonykor, hanem nyáron volt megfigyelhető Betlehem éjszakai égboltján: a Vénusz és a Jupiter került látszólag olyan közel egymáshoz, hogy a fényük összeolvadt, és egy látványos, nagyméretű csillagnak tűnhetett a Földről. Jézus születésének időpontját ennek nyomán június 17-ére teszik.

A katolikus keresztények számára Jézus születésnapjának fénypontja a karácsonyi misén való részvétel (24-én éjfélkor vagy 25-én napközben).

December 24-én hagyományosan a családok böjtölnek (karácsony böjtje), és csak este fogyasztják el a böjti vacsorát. Ez eredetileg alma, dió, méz és fokhagyma, majd vajas bablevés hús nélkül (böjtös bablevés), végül mákos guba volt, de újabban kialakult, hogy hal, illetve töltött káposzta kerül ilyenkor az asztalra.

A néphagyomány szerint a karácsonyi asztal fontos szerepet játszott az ünnepkor. Az asztal díszítésének és az étkezésnek szigorú rendje volt. A feltálat fogásoknak mágikus erőt tulajdonítottak. Régebben a karácsonyi abroszt tavasszal vetőabrosznak használták, és abból vetették az első gabonamagvakat, hogy bő termés legyen. A megterített asztalra gabonamagvakat helyeztek, és abból adtak a baromfiaknak, hogy jól tojjanak, az asztal alá pedig szalmát tettek, annak emlékére, hogy Jézus jászolban született. Később ezt a szalmát a jószág alá rakták, hogy egészséges legyen, de volt ahol a gyümölcsfákra is kötözték belőle, jó termésérméve.

A szigorú rituálékhoz tartozott, hogy a gazdaasszony nem állhatott fel vacsora közben az asztaltól, hogy jól tojó tyúkjai legyenek.

December 25-én következik a karácsonyi ebéd vagy karácsonyi vacsora. A család, esetleg a nagyobb rokonság ilyenkor összegyűlik, hogy együtt fogyassza el a karácsonyi ételeket. A magyaroknál a bensőséges családi együttlét általában 24-e estéje (szenteste), míg a nyugat-európai országokban többnyire 25-e.

A nem vallásos, de keresztény kultúrkörbe tartozók számára a karácsony általában a szeretetet, a családi együttlétet jelképezi. Karácsonykor elterjedt szokássá vált megajándékozni szeretteinket. Az üzletek és áruházak a szentestét megelőző hetekben igyekeznek kihasználni az ajándékozás szokását, és reklámdömpinggel próbálják bevételüket többszörözni – ezzel sokszor pusztán fogyasztási lázzá torzítva az ünnep hagyományos és valódi lényegét.

Régebben a betlehemezés a legismertebb és legelterjedtebb karácsonyi szokások közé tartozott, amely egy több szereplős dramatizált játék volt és az egész országban ismertek, nagyon sok helyen ma is gyakorolják. A falusi betlehemezés legfontosabb része a betlehemi pásztorok párbeszédes, énekes játéka volt. A dramatizált játék fő eleme a Kisjézust imádó három pásztorról szóló bibliai történetre, köztük a nagyothalló öreg pásztor tréfás párbeszédére épült. A betlehemezés fő kelléke egy templom alakú betlehem volt, amelyben a Szent Család volt látható. A pásztorjáték szereplői voltak a kistemplomot vivő két angyal, a három pásztor, illetve a szatmári országgrészen őket kiegészítette a huszár és a betyár alakja.

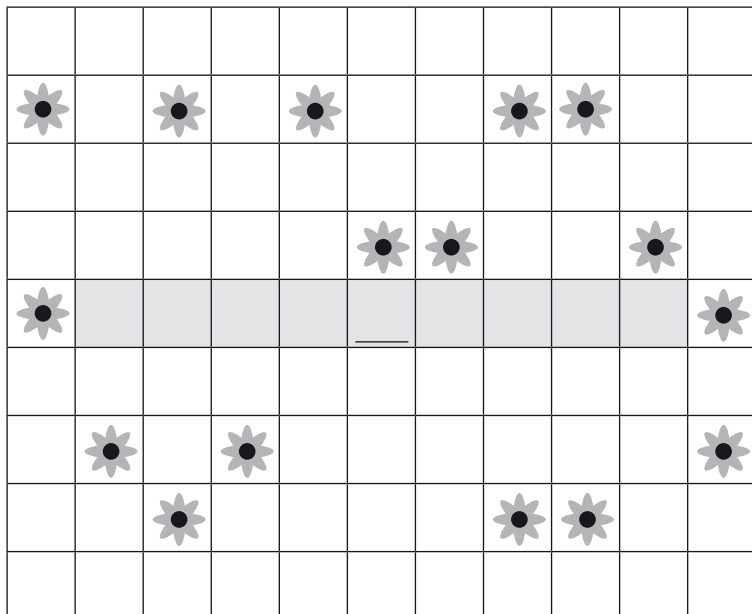
Angliában a karácsonyi készülődés már októberben megkezdődik. A bejárati ajtókat és az ablakokat fenyőággal, gyertyával, dióval, mogyoróval dekorálják, és feldíszített fenyőfát állítanak a szobába. November elején karácsonyi pompába öltöznek az utcák, és december elején feltűnnek a Téliapók (Father Christmas). Ennek ellenére nem ünneplik a Mikulást. A protestáns, angolszász karácsony nem ismeri a szenteste fogalmát. A karácsony ünnepe arrafelé Christmas Day-jel, december 25-ével kezdődik. Az angolok december 25-én mennek templomba, utána bontják ki az ajándékokat, melyek sok családban már Christmas Day előtt gyűlnek a karácsonyfa alatt, de csak 25-én szabad felbontani. A jókedv fokozására szaloncukor formájú úgynevezett pukkanó bontogató akasztanak a fára, melyben kedves kis ajándékok rejtőznek. Az ajándékbontás után következik az ünnepi ebéd. Az ebéd elképzelhetetlen gesztenyével töltött pulyka, zöldségkörlet, krumplipüré nélkül. Az ebéd fénypontja az ízletes, fűszeres karácsonyi puding (nem tévesztendő össze a nálunk e néven ismert édességgel). Alapja aszalt szilva, mazsola, füge, citrom- és narancslé, Brandy, sokféle szárított gyümölcs, fűszerek és egyéb finomságok. A házilag készített karácsonyi édességbe szerencsepénzt – sokszögletű hosszúpennyst – rejtenek. Akinek a tányérjára a pénzes szelet jut, a közhit szerint szerencsés esztendőre számíthat.

December 26. az úgynevezett Boxing day, a szó jelentése „dobozoló nap”. Az elnevezés eredetének számos változata van. Egyesek szerint a szolgák által a földesúrnak karácsonyt követően vitt fadóboxra utal, mások szerint a templomi persely doboz alakjára, melynek tartalmát karácsony másnapján hagyományosan szétosztották a szegények között. Olyan elmélet is van, hogy az a karácsonyi ünnepeket követően a munkába való visszautazás előtti csomagolásra utal. Ezt mindig hétfőn szokták tartani, ha december 26. nem hétfőre esik, akkor eltolják.

Elmaradhatatlan eseménye még ennek a napnak a királynő hagyományos karácsonyi beszéde, melyet a televízió közvetít, s mely az angolok szerint meglehetősen unalmas, mégis mindenki megnézi...

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

A hotelportán egy felirat hirdeti: itt angolul, németül, franciául, spanyolul is beszélnek. Betér egy magyarul tanuló turista, és megpróbálja megértetni magát a feltüntetett nyelveken, de a recepció értetlenül néz rá:
– Végül is ki beszél itt ezeken a nyelveken? – kérdezi.
– ...

A választ megkapod, ha berakod a rejtvényrácsba a szavakat, betűhalmazokat.

Kétbetűsek: ÉN, KI, LA LN, RE.

Hárombetűsek: ALI, ÁNP, RUE.

Négybetűsek: INKA, LÉKE, LAKK, URNA.

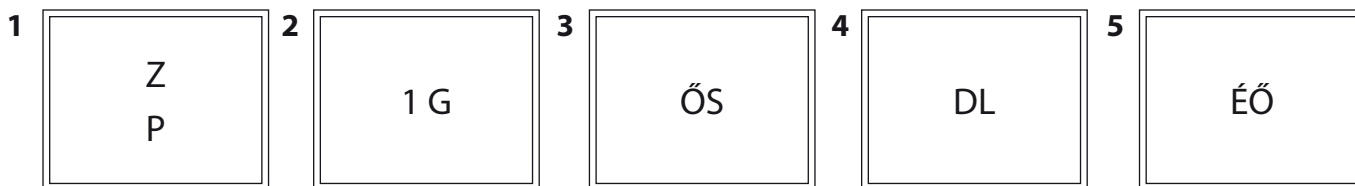
Ötbetűsek: DIETA, EDGÁR, ELIBE, KÓCOZ, ÉLTET, TIVAT.

Hatbetűsek: MATRAC, ZSEBES, UTÁLAT.

Hétbetűs: LENEMÉR.

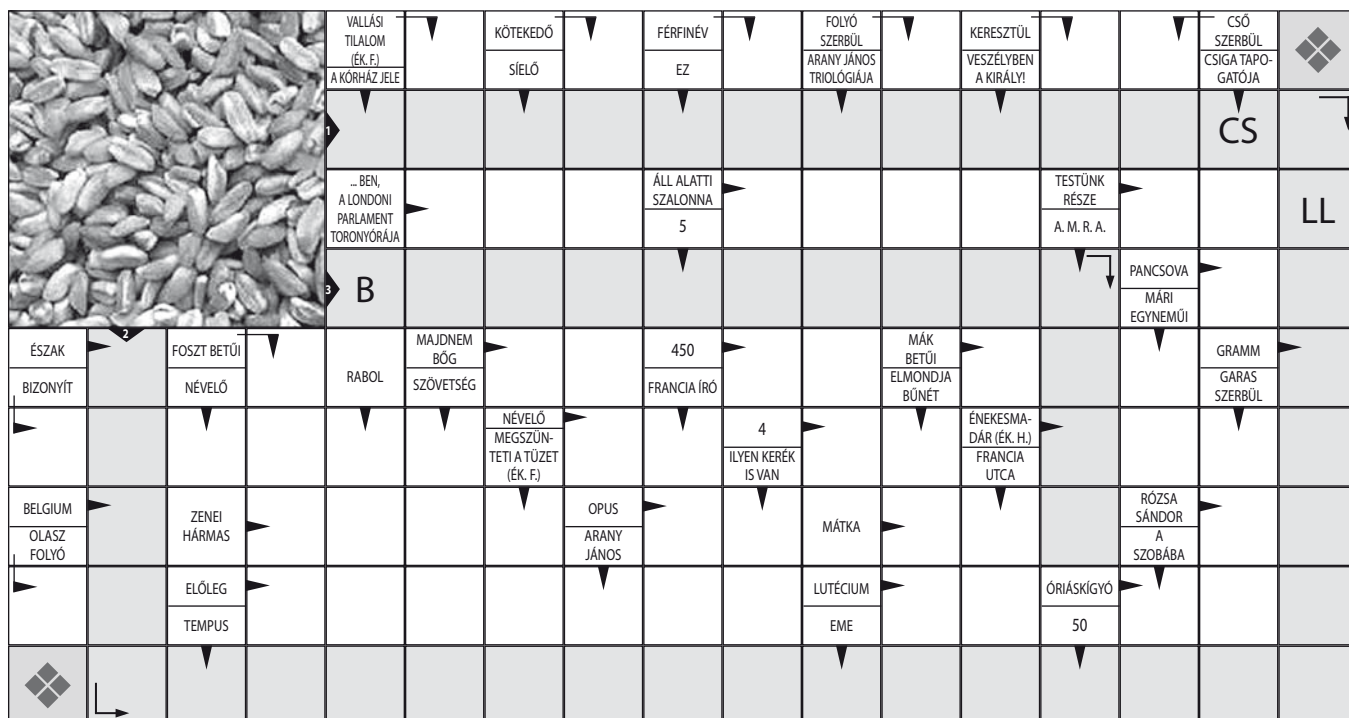
Tizenegy betűsek: ANTARKTISZI, AUSZTRÁLIAI, RÁTELEPEDIK, UTASELLÁTÓK.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (38–39.)

Rejtvényünkben egy megfigyelésen alapuló decemberi időjósást rejtettünk el.

Szurkolók

Két focista beszélget.
 – Szerinted kik a legszolidabb szurkolók a világon?
 – Egyértelműen a skótok.
 – Miért?
 – Mert azok semmit nem dobnának be a pályára.

Igazolt alibi

Egy betöréssel vádolt pasas mellé hivatalból rendelnek ki védőügyvédet. Az ügyvéd felkeresi zárkájában a gyanúsítottat.
 – Az a gond, hogy maga nem tudott eddig alibit igazolni. Gondolkozzon el egy kicsit: biztos, hogy senki sincs, aki látta volna magát valahol a rablás idején?
 A vádlott elgondolkodik, majd így felel:
 – Hála istennek, senki...

Nemzeti zászló

– Katona! Mit érez, amikor látja hazánk zászlaját lobogni?
 – Szelet.

Gyorsvonat

Vidéki állomáson kérdi egy ember a vasutastól:
 – Mondja, mikor jön erre a következő vonat Budapest felé?
 – A gyorsvonat öt perc múlva érkezik, a személyvonat pedig másfél óra múlva. Én mégis azt tanácsolnám, hogy a személyvel menjen!
 – Miért? Az lassabb is, később is jön!
 – Igen, de a gyorsvonat nem áll meg nálnk!

Bárány

– Hogy hívják a szerelmes bárányt?
 – Love juh!
 – És hogyan fékezik meg a szerelmes bárányt?
 – Állj! Love juh!

Telefon

A skótnál csöng a telefon:
 – Halló, itt a telefonközpont – mondja egy hang a vonal túloldalán. – Ön kéthavi telefondíjjal tartozik nekünk!
 – Ez kérem tévedés lesz – mondja a skót – nekem nincs is telefonom.

Kozmetikusnál

A szupermarketben a biztonsági őr csodálkozva látja, hogy egy szőke nő a zöldséges részlegnél telerakja a kosarát uborkával, majd amikor megtelt, visszarakja őket a polcra. Miután a nő ezt vagy háromszor megismétli, odamegy hozzá és megkérdezi, miért csinálja ezt.
 – Most voltam a kozmetikusnál – mondja a szőke –, és azt mondta, hogy jól tesz az arcbőrömnek az uborkapakolás...

Páncélszekrény

– Főnök úr, én felmondok – jelenti be a takarítónő a bankfiók igazgatójának. – Nem tudom elviselni a bizalmatlanságukat!
 – Mi az, hogy bizalmatlanság? Még a páncélszekrény kulcsát is mindig itt hagyom az íróasztalon!
 – Az igaz, de a kulcs nem illik a zárba!

Túl gyors

A rendőr megállítja a száguldozó autóst az autópályán.
 – Talán túl gyorsan mentem? – kérdi az autós.
 – Nem... túl alacsonyan repült!

Yacht

– Apa, az ott egy halászhajó?
 – Nem kisfiam, az egy yacht.
 – És hogy kell írni, j-vel vagy ipszilonnal? És h-val vagy ch-val?
 – Tudod kisfiam, így jobban megnézve mégiscsak egy halászhajó.

Meg fog süketülni

– Attól tartok, a feleségem meg fog süketülni – mondja Józsi bácsi az orvosuknak.
 – Tegye próbára a felesége hallását, mielőtt elhozza a rendelőbe – mondja az orvos.
 Aznap este a feleség a vacsorát készíti, Józsi bácsi pedig megáll mögötte három méterre, és azt kérdezi:
 – Mi lesz a vacsora, drágám?
 Semmi válasz. Józsi bácsi közelebb lép, és megpróbálja két méterről, de ekkor sem kap választ. Végül egészen közelről újra megkérdezi:
 – Drágám, mi lesz a vacsora?
 – Most mondom harmadszor, hogy sült csirke!

Túllépés

Megállítja a rendőr az autóst:
 – Túllépte a hatvanat, ezért megbüntetem!
 – Mi a fene, már az életkoráért is megbüntetik az embert?

– Máris kezd karácsonyra hasonlítani.

– Támogatom az újrahasznosítást... na de a tavalyi karácsonyfa?!

Három alma

A matektanárnő megkérdezi a gyerekeket:
 – Mi lesz akkor, ha van három almád, és a testvéred megeszik belőle kettőt?
 Móricka felteszi a kezét és válaszol:
 – Nagy verekedés!

Forgóajtó

– Mi az abszolút lehetetlen?
 – ???
 – Becsapni a forgóajtót.

Trabant és Ford

– Mi a különbség egy Trabant és a Ford között?
 – ???
 – A Trabanttal meg lehet fordulni, de a Forddal nem lehet megtrabantulni.

Focibaleset

Kovács kérdi a haverját:
 – Figyelj, te miért sántítasz?
 – Semmiség, egy szimpla focibaleset!
 – Nem is tudtam, hogy szoktál focizni.
 – Nem is. Csak tegnap kikapott a válogatott, és mérgemben belerúgtam a tévébe.

Golf

A golfpályát kerítés választja el az úttól. Egy négyfős társaság egyik tagja nekiveselkedik, majd balra elüti a labdát. Az átível a kerítés fölött, pattan egyet az úton, aztán egyenesen nekiütődik az arra haladó busz kerékgumijának, arról pedig vissza a pályára, és egyenesen be a lyukba. A másik három csak ámul-bámul, majd egyikük megkérdezi:
 – Ezt hogy csináltad?
 Az első játékos vállat von:
 – Csak ismerni kell a buszmenetrendet.

Kifogyott a benzin

Két szőke csaj ül az autóban, az egyik vezet. Egyszer csak megállnak.
 – Hé, miért álltál meg? – kérdezi az egyik.
 – Mert kifogyott a benzin.
 – De ügyes vagy, hogy észrevetted, én biztos továbbhajtottam volna!

Három kívánság

Közúti ellenőrzéskor igazoltatja a rendőr a jó tündért, aki így szól hozzá:
 – Rendőr, a lelked mélyén jó ember vagy. Teljesítem három kívánságodat! Mit kérsz?
 – Személyit, jogosítványt, forgalmi engedélyt!

Egyszerre több lányt

Egy fiatal lány dorgálja a barátját:
 – Azt hiszed, nem tudom, hogy egyszerre több lányt is bolondítasz?
 – Tévedsz, szerelmem, csakis téged.

Öt penny

A skót fia öt pennyt kér az apjától, mire az apa:
 – Négyet kértél? Minek neked három? Elég neked kettő. Nesze, itt van egy! Dobjuk fel, ha fej, akkor a tiéd lehet!

Jóga

Két barát beszélget:
 – Sportolsz?
 – Mindennap jógázom. Hanyatt fekszem a heverőn két órán át, a szememet egyetlen pontra függesztve.
 – Milyen pontra?
 – A képernyőre.

A Nílus torkolatánál

Egy férfi fürödni készül a tengerben a Nílus torkolatánál. Levetkőzik, de azért a biztonság kedvéért megkérdezi egy helyi báméskodótól:
 – Mondja, nincsenek itt cápák?
 – Nincsenek – hangzik a válasz.
 Emberünk már éppen beugrana, amikor a biztonság kedvéért újra megkérdezi:
 – Ugye, egész biztosan nincsenek itt cápák?
 – Persze hogy nincsenek, félnek a krokodiloktól!

Skót menyasszony

A skót menyasszonya dühösen mondja:
 – Nem bírom tovább veled, elegendem van a garaszkodásodból. Itt a gyűrűd, visszaadom.
 – És hol az a szép díszdoboz, amiben kaptad?

Villanás

– Jean! Mi volt ez a villanás a fűben?
 – Semmi, uram! Csak kiégett a szentjánosbogár biztosítéka...

Plázatérkép

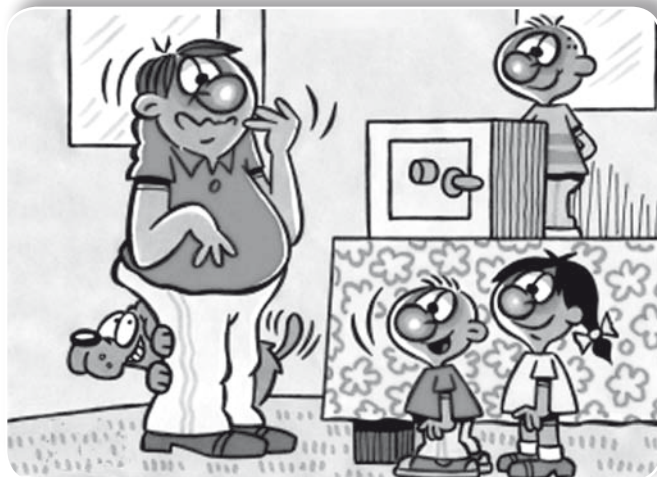
Két rendőr beszélget a nemrég nyílt bevásárlóközpont eligazító térképe előtt. Egyik rábök a karikára, amelyikre az van írva: „Őn itt áll!”
 Kérdi a társát:
 – Te, ezek honnan tudják, hogy én hol vagyok?

Mosoly

– Mi az, amikor a hamburger mosolyog?
 – ???
 – Kaján vigyor!

– Ez az Rudolf... még egy picit balra, és megvan!

– Boldog születnapot, apa! Vettünk neked egy széfet a pénznednek – csak te és mi tudjuk majd a számkombinációt!

Nyolc lenyűgöző állat: soha többé nem láthatjuk őket

Bizonyos fajok az evolúció során eltűntek a Föld színéről – ez természetes folyamat, napjainkban azonban az ember olyan nagymértékben avatkozik be a természet ökoszisztémájába, hogy számos olyan állat is kihalásra ítéltetik, amelynek még sokáig helye lehetne a bolygónkon.

Az alábbi lenyűgöző fajok példányait már mi sem láthatjuk: az emberi rombolás következtében örökre kivesztek, és már semmilyen természetvédelmi erőfeszítés nem hozhatja vissza őket. Íme, az elmúlt száz év legnagyobb veszteségei.

1. A keskenyszájú orrszarvú évekig veszélyeztetett fajnak számított, és bár sokan próbálták megmenteni a kihalástól, 2006 óta egyetlen példányt sem láttak.

2. A kaszpi tigris Jávában volt őshonos, ám olyan mértékben vadászták, hogy 1972-ben teljesen eltűnt. Ez az egyetlen fotó, amely a fenséges állatot megörökítette.

3. A macropus egy kisméretű kengurufaj volt, amely Ausztráliában volt őshonos. A bundája miatt vadásztak kis állatot 1943-ban látták utoljára.

4. A mediterrán barátfókat Kolumbusz fedezte fel egy utazása során, 1494-ben, de az emberiség nem sokáig gyönyörködhetett az állatban: 1952-re teljesen kiirtotta.

5. A Karolina papagáj vesztét az okozta, hogy az élőhelyeül szolgáló erdők rohamosan csökkentek, ráadásul színes tolla miatt is vadászták. Az utolsó ismert példány 1918-ban pusztult el Cincinnati állatkertjében.

6. Az utolsó szabadon élő tasmán tigrist 1930-ban látta egy farmer, és rögtön le is lőtte. Az utolsó fogságban tartott példány 1936-ban múlt ki.

7. A gallotia egy, a Kanári-szigeteken őshonos gyíkféle, melynek legnagyobb fajtája, a Gallotia goliath akár másfél méteresre

is megnőhetett, ám a sziget őslakosai ezt az állatot kiirtották.

8. A Beceite kőszáli kecske a spanyol kőszáli kecske egyik alfaja. Az utolsó példányt 2000-ben agyonütötte egy kidőlt fa. 2009-ben megpróbálkoztak a faj klónozásával, de a kecskebébi néhány órával a születése után meghalt.

Hogyan telik a cica karácsonya?

Először a kapkodás, majd a karácsonyi készülődés, amiben rettentően elfárad a macska. Alszik egy kicsit, majd jöhet a karácsonyfa és a díszek szemrevételezése.

December 24., délelőtt: Biztos távolból és remek rejtékhelyről figyel a sürgés-forgást. Szemmel tartja a sosem látott rokonokat és a vendégségbe érkező hebehurgya kutyákat.

Szentestére elfárad, és unottan figyel az eseményeket.

Próbál ellenállni a rátörő álmoságnak, mert nem tudhatja, mikor akarnak újabb – a kétlábúak szerint cuki, de annál kényelmetlenebb – karácsonyi hacukákat ráadni. De mindhiába... hamarosan mély álomba szenderül.

Ébredés után újabb szeleburdi jelmezt lel magán. Ennek már a fele sem tréfa – gondolja. Csak akkor szabadulhat meg a rongytól, ha szétrágja...

A jól végzett munka után ismét elfárad, és felmászik a karácsonyfa tetejére pihenni.

A pihenés meghozza játékkedvét, jöhet egy kis díszpofozás...

Amikor már biztonságban hiszi magát, lankad figyelme... ekkor a macskabarátok újabb ajándékjelmezzel halmozzák el, nincs menekvés, jön az öltöztetés...

Amitől megpróbál úgy megszabadulni, hogy lenyalja magáról. Ki tudja, ha elég sokáig nyalja, talán jövőre elkopik...

A rénszarvas (más néven tarándszarvas) nem kisebb feladatra vállalkozott, mint hogy ő legyen a Télapó szánhúzója. Persze nem véletlenül a rénszarvas az, akire ráesett a választás. A rénszarvas egyike a legkitartóbb állatoknak. A rénszarvas gyorsan és kecsesen fut, szinte elröpíti a szánt. Ez a kedves állat csordába verődve évente ezer kilométeres vándorutat tesz meg. Talán e nagy kiruccanások egyike az egész világon oly nagyon várt karácsonyi körséta.

Nemzedékről nemzedékre száll a rénszarvasfogatról szóló karácsonyi mesék, történetek sora. Apa mesél a fiának, majd az unokájának a hideggel dacoló kecses állatról, Télapó legjobb barátjáról, a rénszarvasról. Azt, hogy mennyire szeretik, mi sem bizonyítja jobban, mint a róla készült sok-sok tévé- és mesefilm, amelyben a rénszarvas által vezetett fogat mindig sértetlen marad. De a valóságban azért korántsem ilyen egyszerű a helyzet.

Az északi sarkkör táján csak néhány élőlény dacol a széllal. A rénszarvas is egyike a hideget jól tűró állatoknak. Bundája sokkal tömöttebb, mint a többi szarvasfajé. A rénszarvas nyaka elülső részén található szép sörény egészen a szügyéig leér. A vad rénszarvas évente – szinte szabályszerűen – kétszer változtatja bundája színét. A nyári „öltözete” sötét szürkésbarna, télen pedig teste a piszkos hóhoz hasonló, fehéres szürke. A rénszarvas szőrzete is meghosszabbodik télen, és eléri a hat centiméteres vastagságot. Bundája legalább négy centi vastag, a szőrszálak vége úgy megvastagodik, hogy a legerősebb sívító szél is csak keskeny, kúp alakú rést tud „ütni” a bundáján – ezért tűri olyan jól a hideget.

De a dermesztő fagy és a csípős szél legyőzése még nem elegendő az életben maradáshoz. Mindennap külön harcot kell vívnia a túlélésért, hiszen nagyobb farkascsapatok vadásznak rá. Ez a főként Szibériában, Skandináviában, Grönlandon és Kanadában élő, csordákban tenyésztett, kérődző emlősállat a szarvasfélék családjába tartozik. Testhossza közel két méter, a farka tizenhárom centiméter hosszú. A nyaka megközelítőleg olyan hosszú, mint a feje, vastag, összenyomott. Így nincsen olyan büszke tartása, mint a szarvasnak. Külseje elsősorban inkább furcsa, mint bájos: szeme nagy és kiálló, könnygödre apró, orrlyuka teljesen szőrös, a felső ajka leftyeg, a szája mélyen hasított, combja vastag, lába erős és rövid, a patája nagyon nagy és széles. Job-

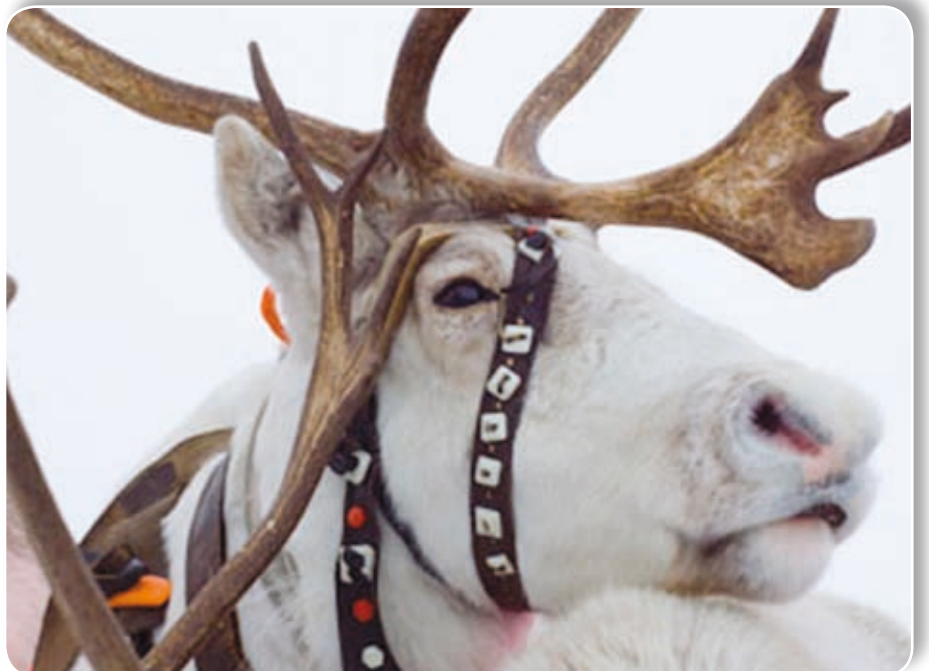

A rénszarvas

ban megnézve mégis nagyon barátságos állat benyomását kelti. Kevesen tudják róla, hogy nem kedveli a szúnyogcsípést, ezért a szokásos ezer-kétezer méter magasságban lévő táborhelyéről valamivel magasabbra kaptat.

A hím rénszarvas jóval nagyobb, mint a nőstény. Magassága eléri a másfél métert. Mindkét nem képviselője lapátszerű agancsot visel, amely szükséges az egymással való rivalizáláshoz, vagy a farkas ellen vívott, eleve vesztes küzdelemhez. (A skandináviai vad tarándszarvas agancsa a hajtások

mentén másfél méter, koronája nyolcvanöt centiméter is lehet.) A rénszarvas agancsával és patájával keresi meg a hótakaró alól a táplálékul szolgáló zuzmót, hiszen csak akkor marad életben, ha megfelelő élelmet talál. A rénszarvas szereti a függetlenséget, a szabadságot, mégis szelíd és kedves állat. Ez utóbbi a magyarázata annak, hogy a lappok és az eszkimók félig háziasították: főként igavonó állatként használják. Ugyanakkor sokszor törnek a gyanútlan szarvas életére. A rénszarvas vére, húsa, teje, bőre, sőt az agancsa is igen értékes.

Különös globalizáció tanúi lehetünk az utóbbi évtizedekben. Amerikából és Ázsiából újabb és újabb sikeres hódítók jelennek meg Európában és fenyegetik az őshonos fajok egyeduralmát, sőt olykor a létét. A már Európa közepén is egyre gyakrabban felbukkanó nyestkutya és mosómedve is közéjük tartozik.

Magyarországon pl. már 1961-ben találtak nyestkutyaival. Ekkor az ukrán határ közelében lóttak le a vadászok három példányt. Később Békés, Somogy, Tolna és Pest megye területén is felbukkantak egyedei. A Pest megyei Pécelen 1983 márciusában ejtettek el egy kifejlett hímet. A faj előfordulásáról hosszabb ideig csak szórványos információk érkeztek, rendszeres és ellenőrzött adatgyűjtésre 1997-ig nem került sor. Először a Szent István Egyetem Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszékén hozták létre azt az adatbázist, amely hazánk ragadozó emlőseinek elterjedését mutatja be, illetve követi nyomon.

A nyestkutya pófáját fekete álarc díszíti. Busa fejét jól fejlett pofaszakáll fedi, és a farkán nem láthatók gyűrűk. Testhossza 60–65, farkhossza 15–20 centiméter. Nyomképe kerekded, négy-öt centiméter átmérőjű, jól látszó karomlenyomatokkal, az ujjpárnák egymástól távol jellegzetesen sugárirányban állnak a talppárna körül. Táplálékkérés közben furcsán nagy terpesztésű, erősen elmaradó lépésekkel halad.

A mintegy 6,5–10 kilogrammos állat igazi hazája Japán, az Amur–Usszuri folyók vidéke, Észak- és Északkelet-Kína, Mandzsúria, Kelet-Mongólia és Észak-Vietnam. Ezek a területeken három alfaja él. Elsősorban a vizekben bővelkedő, növényekkel gazdagon borított, sík területeket kedveli. Nálunk is jobbra ezekhez az élőhelyekhez kötődik. Monogám állat, február és április között szaporodik. A szuka ötvenkét-hetvenkilenc napi vemhesség után maga ásta vagy más ragadozó által elhagyott kotorékban hat-tíz utódnak ad életet. A kölykök csupaszon és vakon jönnek a világra, a szemüket egyhetes korukban nyitják ki. Négy hónapos korukig a kotorék közelében maradnak, majd fokozatosan önállóulnak.

A család a rókaéhoz hasonlóan ősszel bomlik fel. Ilyenkor indulnak el a fiatalok, hogy szabad területeket keressenek maguknak. Ez a kisragadozó nem válogatós, hiszen kis testű gerinceseket, rovarokat, férgeket, puhatestűeket, dögöket és gyümölcsöket egyaránt szívesen elfogyaszt. Nem egész évben tevékeny. A borzhoz ha-

Hívatlan vendégek

Nyestkutya

sonlóan a téli hónapokban, különösen nagy hidegben rövid nyugalmi időszakokat iktat be életébe. Ilyenkor akár egy hétig (vagy tovább) is a kotorékában marad, ahol letargikus állapotba kerülve az ősszel felhalmozott vastag zsírrétegéből fedezi energiaszükségletét. Valószínűleg ez lehet a magyarzata sikeres térhódításának. A ragadozó fajok közül ugyanis elsősorban a kevés táplálékú téli időszakban heves a versengés. A nyugalmi periódussal a nyestkutya elkerüli a nagy energiavesztéssel járó konkurenciaharcot, így a tél végi párzási időszakot jobb erőnlétben kezdheti, mint legfőbb versenytársa, a vörös róka. E sajátos életmódjának és fő alkalmazkodóképességének köszönhetően néhány országban – például Lengyelország és Finnország egyes részén – már átvette a rókatól a legközönségesebb ragadozó címet.

Hogyan került a messzi Ázsiából hozzánk, Európába, mitöbb: Szerbiába is? A volt Szovjetunió európai területeire még 1929-ben

kezdtek betelepíteni. A második világháború során számos prémtelepről szöktek meg egyedek. Finnországban 1935-ben, Svédországban 1974-ben, Lengyelországban 1955-ben, Ausztriában 1962-ben figyelték meg először. Napjainkban már számos további országból – Németországból, Bulgáriából, Romániából, Moldovából, Franciaországból, Hollandiából, Dániából, Norvégiából, Svájc-ból, Boszniából és Szlovéniából – került elő. Ugyanebben az időszakban Magyarországon (ahol intézményesen figyelik az állat területhódítását) a vadászati teríték csekély számú. 1997-ben és 1998-ban mindössze két-két, 1999-ben egy, 2000-ben öt, 2001-ben hét állat lelőését jelentették, szintén az ország keleti részéből.

Az észlelések azt bizonyítják, hogy a nyestkutya szinte bárhol előfordulhat az országban. Ugyanakkor nincsenek szaporodó állományok, így nehéz meghatározni a faj terjeszkedési forrását. Lehetetlen eldönteni, hogy spontán módon megjelenő, vagy

Mosómedve

esetleg prémállattenyészetekből szökött egyedek alkotják-e a szabad területi állomány alapját. A szórt, egymástól távoli észlelések az utóbbi lehetőségre utalnak.

A mosómedve 1934-ben került Európába. Akkor a németországi Hessen tartományban engedtek szabadon két párt. A második világháború idején Közép-Európa számos prémtelepéről szabadultak ki újabb állatok. A hajdani Szovjetunió területére is betelepítették, és hamarosan megjelent Fehéroroszország, Azerbajdzsán, Dagesztán, Üzbegisztán és Krasznodar térségében. Európában, Németországon kívül, már a Benelux-államokban, Franciaországban, Svájcban, Ausztriában, Csehországban, Szlovákiában, Lengyelországban és Dániában is megfigyelték. Németországban manapság évente csaknem kétezer példány kerül terítékre, de ennek 70 százaléka Hessen tartományból, az első kiengedés helyéről származik.

Északi szomszédainknál 1982-ben az osztrák határtól kevesebb mint tíz kilométerre, Lövő község külterületén látták először. Később a szlovák határ melletti szigetközi térségből adtak hírt róla. Bizonyító példányra vagy független megfigyelők által megerősített megfigyelésre azonban még várni kellett. Végre 1998 szeptemberében egy Gödöllő melletti fácántelepen csapdával egy kifejlett nőtényt fogtak. A laborató-

riumi vizsgálatok során a méhében három magzatot találtak. A Pilis hegység területén 2000 januárjában több alkalommal megfigyelték. Először itt készült fénykép vidékünkön e fajról.

Ebben az esetben is a kérdőíves felmérés segített, amelyben 2001-ig negyvenöt helyről jelentették ennek az állatnak az alkalmi előfordulását. A válaszok többsége közvetlen megfigyeléseken alapult. Ugyanakkor senki sem feltételezte a válaszadók közül, hogy a faj állandóan jelen van és szaporodik. Az viszont valószínű, hogy léteznie kell egy állandó közbenső jelenlétnek, amely a nagy területű elterjedésre magyarázatot ad. A bizonytalanságot növeli az ismételt megfigyelések kis száma.

A megfigyelések és az adatok mindenestre azt bizonyítják, hogy a mosómedve is megjelent tájainkon. Nincs ugyan állandó, szaporodó állománya és jól körülhatárolható elterjedési területe, de az állomány növekedésének veszélye fennáll.

A mosómedve jól látható faji bélyegei: a világos pofán a szemek vonalában húzódó fekete sáv (álarc), illetve a feketén gyűrűzött farok. A testszőrzete és a farok szürkés alapszínű, a hát gyakran fekete. Testhossza 50–70, farokhossza 20–30 centiméter, testtömege 4–10 kilogramm. Három pár emlője van. Fülei lekerekítettek, kicsik, lába rövid, hosszú, fogásra alkalmas ujjakban végződik.

Nyomképén az egész talp látszik, a mellső lábak talpra rövidebbek, és az erősen elmaradó lépésnyomai jól felismerhetők. Az öt-öt ujj a karmokkal együtt szintén kirajzolódik.

A faj egyébként Észak- és Közép-Amerikában őshonos (jusson eszünkbe Davy Crockett mosómedve-sapkája!). A zord éghajlattal is megbirkózik, ezt az bizonyítja, hogy elterjedési területe egészen Kanadáig nyúlik, bár ott csak a déli területeken fordul elő. Élőhelyét tekintve a mosómedve nem válogatós: a nyílt füves síkságtól a hegyvidékig, a dús aljnövényzetű lombdóktól a mocsaras területekig mindenütt megtalálható. A folyó- és állóvizek környékét azonban előnyben részesíti. Jól úszik, és ügyesen mászik fára. Búvóhelyét föld alatt, faodvakban, régi épületek ember által nem bolygatott padlásterében renndezi be. Több alkalmi hajléka van, ezeket gyakran váltogatja. Csak a téli nyugalomban pihenő állat és a kölykeket nevelő nőtény tart ki viszonylag hosszabb ideig egy helyen.

Európában februárban és márciusban szaporodik. Vemhességi ideje hatvan-hatvanhárom nap. Áprilisban-májusban hozza világra két, négy vagy nyolc utódját. A kicsik fejletlenül jönnek a világra. Szemük tizenhét-huszonkét napos korukban nyílik ki. Héthetes korukig szopnak, három hónapos korukra válnak önállóvá. A nőtény egyéves, a hím két éves korában éri el ivarérettségét. Bár ragadozó, inkább nevezhetnénk mindenevőnek, mert növényi és állati táplálékot (csigákat, rovarokat, kagylókat) egyaránt fogyaszt. A vízben talált táplálékot két mellső mancsába kapva dörzsöli, „gyúrja”, vagyis úgy látszik, mintha mosná. Semmilyen kis testű gerinces nincs tőle biztonságban. Mint megrögzött tojáspusztító, főleg az énekesmadarak népességét ritkíthatja. A szeméttárolók fosztogatásában is nagy mester, de a veszethesség terjesztésével fenyegeti leginkább a hazai vadállományt.

Mind a nyestkutya, mind a mosómedve olyan betolakodó, amely jó alkalmazkodóképességének köszönhetően gyors állomány- és élettérnövekedésre képes, és halálos veszélyt jelenthet a hazai kisorozókra és az egész ökoszisztémánkra. Ezért jelenleg a legfontosabb feladatunk, hogy a rendelkezésre álló adatok birtokában megkeressük a szaporodó párokat, állományokat, és tudatosan beavatkozva csökkentjük e fajok további terjedésének lehetőségét. Erre kényszerít minket őshonos fajaink védelme!

H. M.–R. R.

Jólesik majd megpihenni az iskolától

Tervek a szünidőre

Itt a szünidő, s vele együtt remélhetjük, hogy vastag hótakaró fedi majd az utcákat, dombokat, s lehet majd csúszkálni, szánkózni, síelni, mint ahogyan Pataki Edit is írja A tél örömei című versében. Mert sokkal többet ér kint a jó levegőn játszani, mint bent számítógépezni.

Az óbecsei Sever Đurkić iskola tanulói is várják már a szünidőt. Beszélgetőtársaim: a nyolcadikos **Kovács Franciska**, **Horvát Evelin**, a hetedik **Horvát Lenke**, a hatodik **Fehér Zsolt** és az ötödik **Nagy Anita**. Tele vannak tervvel: van, aki a hegyekbe, más a befagyott Holt-Tiszára vagy a töltsoldalra megy majd ereszkedni, persze, ha lesz hó.

Franciska már nagyon várja a szünidőt, hogy a nagy hajszá után megpihenjen.

– A sok elfoglaltság után jólesik majd megpihenni az iskolától, és az ünnepeket is szeretem – mondja Franciska. – Jön a karácsony, az újévvárás, december 26-án pedig a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben megemlékezünk a jeles ünnepekről advent első vasárnapjától egész vízkeresztig. Szép, tanulságos műsort készítenek, érdemes lesz megnézni. A dallal táncol egybekötött műsoron bemutatjuk majd a hagyományokat. Szegedre is szeretek elutazni, mert ilyenkor nagyon szépen föl van díszítve a város, különféle rendezvényeket csodálhatunk majd meg. Korcsolyázni is elmegyünk. Már gondolok a nyárra is, a Giontáborra, mert ismét el szeretnék jutni ebbe az olvasótáborba, így a szünetben majd olvasom a Szent Péter esernyőjét.

Lenke is szeret olvasni, korcsolyázni, s ez mind vár rá a szünetben.

– Mivel közel lakunk a Holt-Tiszához – meséli Lenke –, oda megyünk majd korcsolyázni, ha lesz olyan hideg, hogy befagyjon. Tavaly is oda jártunk, s mikor már fáztunk, elmentünk egy forró teára. Remélem, az idén is lesz hó, s a Tisza-töltésre is lemeheünk szánkózni. A barátnőmtől kölcsönöztem néhány könyvet, s olvasni is fogok.

Zsolti nagy terve is valóra válnak, ismét Szlovéniába megy telelni a testvérével és a szüleivel.

– Az idén nem oda utazunk, ahol tavaly voltunk, ugyanis szeretünk látni más tájakat is – magyarázza Zsolti. – Nagyon szép a táj Szlovéniában, meg mindig van hó, ezért is megyünk ismét oda. Már alig várom, hogy odaérjünk. Szeretem a fölvonókat, a lankás pályákat. Tavaly még csak a zöld és a kék pályákon száguldoztam, lehet, hogy az idén már kiprobálom a meredekebbeket is. Nagyon meg lehet éhezni síelés közben, s nagyon jó falatokat lehet enni a pályákon lévő kisebb éttermekben, bódékban. Finom sült kolbászt ettünk tavaly is...

Nemrég voltam a szüleimmel Zentán az IQ Parkban. A szünetben az iskola is szervez oda kirándulást, s ismét elmegyek, mert nagyon tetszett.

Evelin már kész manöken! Kicsi kora óta jár manökeniskolába.

– A szünetem nagy részét is iskolában töltöm majd – dicsekszik Evelin –, ugyanis minden szombaton Újvidéken az UMS manökeniskolában leszek. Az nem olyan, mint ez az iskola, igaz, felelni ott is kell, de sokkal több a gyakorlat. Tanuljuk, hogy hogyan kell a kifutón végig-

A tél örömei

*Fagyapó most a vidéken szaladgál,
Siet, mégis megáll minden kisháznál.
Az ereszre jégcsapokat kopácsol,
Az ablakra jégvirágot varázsol.*

*A tavacskát jégpáncélba burkolja,
A lurkókat korcsolyázni kicsalja.
Domboldalra vastagít most hómezőt,
Lesiklásra buzdítja a síelőt.*

*Sok gyerek vív egymással ma hócsatát,
A másik meg szánkójával nekilát,
Lesiklani árokpartról, jaj, de jó,
Ha felborulsz, vizes páncélt ad a hó.*

menni magas sarkú cipőben, és nem szabad nevetni, csak boldogságot kell sugározni az arcunknak. Szórakozunk is majd, csak legyen hó! Apukám tavaly is az autó után kötötte a szánkóinkat, s húzta az utcán. Drea kicsinye és nagyja ott volt. Most is így lesz. Meg lovaim is vannak, s most majd több időt tölthetek velük. Etetni, tisztítani, simogatni szoktam őket. A tatám edz velük. Nagyon szelídek. Nyaranta lövésznyt is szervezünk.

Anita azt tervezi, hogy kiszórákossa majd magát a barátnőivel...

– Pizsamapartit szervezünk a szünetben – meséli Anita –, elmegyünk egymáshoz a barátnőimmel, és szórakozunk. A bátyám már egyetemista, s a szünidőben lesz a születésnapja. Nagy bulit rendezünk. Persze a számítógépezés sem marad majd el. Meg egy nagy koncertet szervezünk, ott lesznek majd a mamámék, a szüleim s az unokatestvéreim is. Én zongorázom majd. Jó buli lesz!

K. E.

NEVEM: Király Emese.
BECENEVEM: Emi.
SZÜLETÉSI HELY ÉS DÁTUM:
 Zenta, 2000. július 14.
HAJAM SZÍNE: Sötétbarna.
SZEMEM SZÍNE: Barna.
MAGASSÁGOM: 145 cm.
CÍMEM: mesi900@freemail.hu
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Girizd Tóth Andrea.
ALSÓS TANÍTÓIM: Mészáros Éva, Lakatos Boja Márta.
AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
 elnök: Deissinger Dániel, titkár: Urbán Nikolett, pénztáros: Nagypál Kata.
LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAIM: Tóth Orsolya, Pétervári Hédi.
KEDVENC TANÁRAIM: Girizd Tóth Andrea, Mrkšić Hugyik Ella, Ambrus Erika, Matic Ilona.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Angol, német, torna.

A LEGKEDVESEBB TANTERMEM: Földrajzterem.
AMI NEHEZEN MEGY:
 Történelem.
MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN?
 Azt, hogy a barátaimmal lehetek.
KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac, Teszt.
KEDVENC KÖNYVEIM: A baj nem jár egyedül, Randevű a Szerelem-parton.
HOBBIM: Tánc.
KEDVENC SPORTJAIM: Úszás, atlétika.
KEDVENC EGYÜTTESEIM:
 Pussicat Dolls, Omega.
KEDVENC ÉNEKESNŐM:
 Rihanna.
KEDVENC DALOM: We found love.
KEDVENC FILMEM: Ötven első randi.
KEDVENC ÉTELEIM, ITALOM:
 Lasagna, pizza, 7-Up.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI:
 Puding, kávé, rántotta, tea.
KEDVENC ÁLLATAIM: Teknős, cicca.
KEDVENC SZÍNEIM: Világoskék, világoszöld, narancssárga.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Angoltanár.
NO ÉS A SZERELEM?
 Nincs.

NEVEM: Vámos Karolina.
BECENEVEM: Karola.
CÍMEM: Ada, Cseh Károly u. 92.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 6. f.
ALSÓS TANÍTÓM: Palusek Edit.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Krizsák Klára.
AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök: Holló Tamás, titkár: Döme Bettina, pénztáros: Györe Bernadett.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Matek, magyar, rajz, torna.
KEDVENC TANÁRAIM: Krizsák Klára, Hugyik Ella.

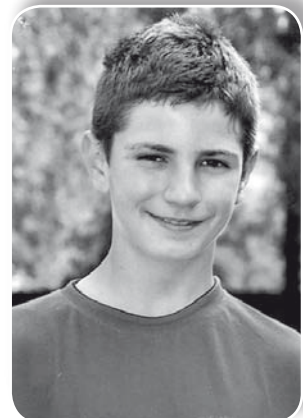
AMI NEHEZEN MEGY: Német, zene.
LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAIM: Mártis Bernadett, Palatinus Boglárka, Krizsán Réka.
LEGÉRDEKESEBB ÓRA: Rajz.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Tarka oldal.
KEDVENC KÖNYVEM: Magyar népmesék.
KEDVENC ÚJSÁGOM: Jó Pajtás.
KEDVENC FILMEM: Barátok közt sorozat.
KEDVENC SZÍNEIM: Zöld, kék, fehér, fekete.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
KEDVENC NAPON A HÉTEN:
 Szombat.
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM:
 Pizza, Pepsi.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Tea, pizza, kávé.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya, macska.
MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN?
 Lukasórát.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Masször.
NO ÉS A SZERELEM?
 Nincs.

LEXIKON

NEVEM: Agócs Bence.
CÍMEM: 24430 Ada, Hajduk Veljko u. 24.
SZÜLETÉSI HELY ÉS DÁTUM:
 Zenta, 2000. június 14.
HAJAM SZÍNE: Világosbarna.
SZEMEM SZÍNE: Kék.
MAGASSÁGOM: 150 cm.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Girizd Tóth Andrea.
ALSÓS TANÍTÓIM: Mészáros Éva, Lakatos Boja Márta.
LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAM:
 Gyalus Ádám.

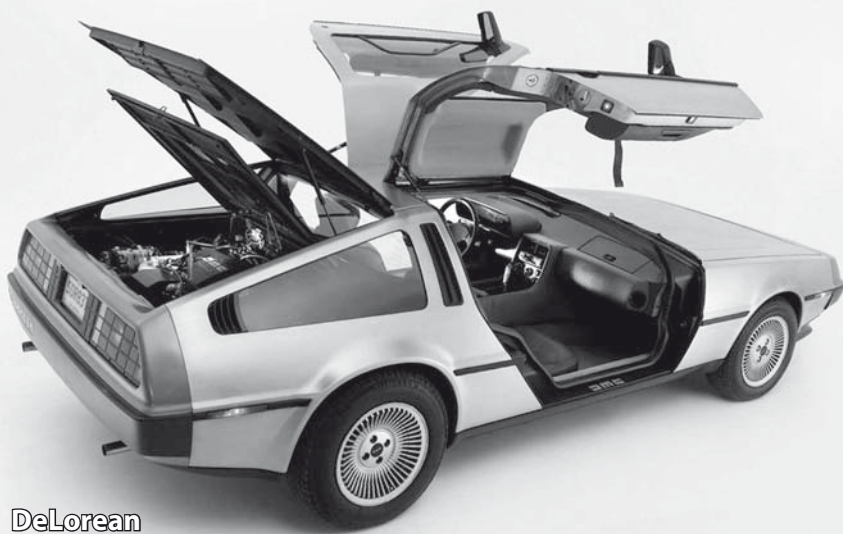
AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
 Elnök: Deissinger Dániel, titkár: Urbán Nikolett, pénztáros: Nagypál Kata.
KEDVENC TANTÁRGYAIM:
 Magyar, torna.
AMI NEHEZEN MEGY: Matek, szerb.
KEDVENC TANÁROM: Dobrotka Mária.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC KÖNYVEM: Emberevők között.
HOBBIM: Horgászás.
KEDVENC SPORTOM: Kézilabda.
KEDVENC EGYÜTTESEM: Iron Maiden.
KEDVENC FILMEM: Star Wars.
A LEGJOBB A SULIBAN: Szünet.
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM:
 Pizza, Coca-Cola.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI:
 Levesek, puding, tejberisz.
KEDVENC SZÁMÍTÓGÉPES JÁTÉKOM: Counter Strike 1.6.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Kamionsofőr.
NO ÉS A SZERELEM? Nincs.

NEVEM: Kaszás Szabaszián.
BECENEVEM: Szebi.
SZÜLETÉSI DÁTUM:
 1999. március 15.
HAJAM SZÍNE:
 Barna.
SZEMEM SZÍNE:
 Barna.
MAGASSÁGOM: 155 cm.
CÍMEM: 24430 Ada, Krajška u. 24.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM:
 Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Girizd Tóth Andrea.
ALSÓS TANÍTÓIM: Mészáros Éva, Lakatos Boja Márta.

AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
 Elnök: Deissinger Dániel, titkár: Urbán Nikolett, pénztáros: Nagypál Kata.
LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAM:
 Toldi Miklós.
KEDVENC TANTÁRGYAM:
 Földrajz.
AMI NEHEZEN MEGY: Matek.
LEGKEDVESEBB TANTERMEM:
 Történelem.
KEDVENC TANÁROM:
 Matic Ilona.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Horoszkóp.
KEDVENC KÖNYVEM: Daniel Defoe: Robinson Crusoe.
HOBBIM: Kajak.
KEDVENC SPORTOM: Kajak.
KEDVENC FILMEM: Komédiák.
A LEGJOBB A SULIBAN: Szünet.
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM:
 Pizza, Fanta.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI:
 Rántotta, bécsi szelet, sült krumpli.
KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Mérnök.
NO ÉS A SZERELEM?
 Majd meglátjátok, ha nagy leszek!

Verdák a célban

DeLorean

A vissza a jövőbe trilógia nagy siker volt a mozikban, az epizódok 1985-ben, 1989-ben és 1990-ben készültek Robert Zemeckis kiváló rendezésében. Így hát a toplistát az ezekben a sztorikban futó járgány vezet (nem véletlenül).

1. Delorean

Vissza a jövőbe trilógia.

Ez a Delorean amolyan „mindentvivő” gépkocsi. Olyat tud ez a Doki által alaposan megbütykölt – és melleleg fluxuskondenzátorral felszerelt – DMC-12-es, amelyre egyetlen másik négykerékű járgány sem képes. Mindenütt ott van/volt: a múltban, a mában és a holnapban.

2. Ford Mustang

San Franciscó-i zsarú (1968)

A Frank Bullitt nyomozó által vezetett

68-as, sötétzöld színű Mustang 390 GT Fastback-kel senki sem mert versenyezni.

3. Duke Buggy

Különbö dühbe jövünk (1973)

Nem felejtettük el Bud Spencert és Terence Hillt. Láttunk a filmben egy sárga tetős, piros járgányt. Igen mutatós, pöpec kis verda nyerte meg a tetszésünket. De sajnos gyorsan bement az unalmast, ám néha arra is képes volt, hogy hőseinket kihúzza a csávából.

4. Batmobile

Batman (1989), Batman visszatér (1992)

Tim Burton rendezőnek szüksége volt egy gépkocsira repülőgép-turbinával – és egyebekkel. Szigorú egy darab az utánégetővel és páncéltakaróval felszerelt denevérjárgány, rajzolni sem lehetett mutatósabbat.

A Pixar minden évben meglepi a rajongóit valamivel – Miután a Verdák 2. is jól vizsgázott, összeállították – ehhez mindig van türelmük a magazinok szerkesztőinek – a mozifilmes verdák toplistáját – Hollywood nemcsak négykerék meghajtásra kapcsol, hanem meg is nevezi a „befutókat...”

Batmobillal akár egy háborút is megnyerhetett volna a rettenhetetlen Batman.

5. Plymouth Fury

Christine (1983)

John Carpenter rendező a frászt hozta rá a gépkocsijával, amely rajong a rock and rollért, féltékeny és nagyon makacs. Könnyen oldja meg a feladatait, ám veszélyes az emberre, arra, aki vezeti.

6. Pussy Wagon

Kill Bill (2003)

Egy meglehetősen csicsás darabot indított be Quentin Tarantino rendezője eléggé „véres” filmjének mindkét epizódjában. A gépkocsi vörös lángnyelvekkel is rémisztgeti a környezetét.

7. Ecto – 1

Ivan Reitman rendező szellemirtói egy öreg Cadillac Miller-Meteor mentőt pófáztak át saját céljaikra. Minden alkatrészt cserélni kellett, a kasztnival szerencsésük volt.

8. Pursuit Special

Mad Max 1–2. (1979, 1981)

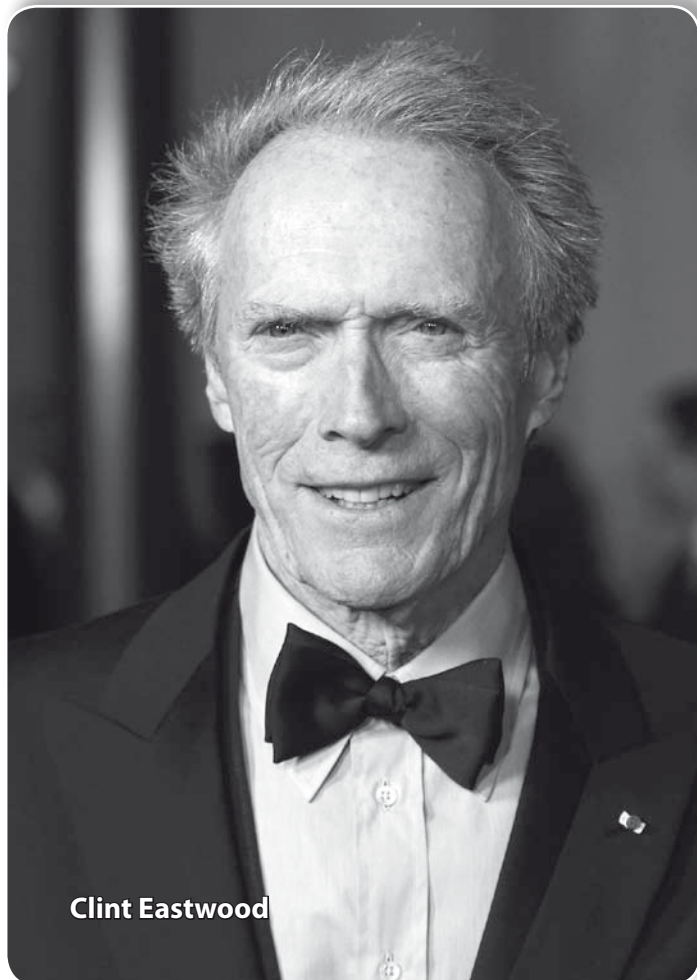
Mel Gibson George Miller akciófilmjében egy igazi országúti fenevadat vezetett, egy átépített 1973-as XB GT Ford Falcont.

A további sorrend: Verdák I., Verdák II., Aston Martin DBS (Goldfinger), Taxi (Taxi-sófor), Ford Gran Torino (Gran Torino), Peterbilt 281 (Párbaj), Bluesmobile (The Blues Brothers) stb.

B. Z.

Mustang 390 GT Fastback

Clint Eastwood

4. Ben Affleck

A szakma azt állítja, hogy Ben sokkal jobb szövegkönyvíró és rendező, mint színész. Nagyon érzi a hely szellemét, ért a színészek nyelvén, és mindig jól választja meg a szereplőit, ráadásul mindkét általa rendezett mozi (Hideg nyomon, Tolvajok városa) arról tanúskodik, hogy a még mindig fiatal alkotó kivételes stílus- és arányérzékkel rendelkezik.

5. Woody Allen

A New York-i slemil hiperaktív alkotó. Már az Annie Hall című filmje is nagy siker volt. Nagyon termékeny, és gyakran nagyon eredeti tud lenni. Számtalan filmet rendezett, és számtalan filmjében ő maga is szerepet vállalt.

6. Harold Ramis

A híres Szellemirtók dr. Egon Spenglere színészként, szövegkönyvíróként és rendezőként is a humor megszállottja. 1980-ban, a Golförületekkel mutatta be először a világnak, hogy tud rendezni. Az ő munkája az Időtlen időig mozi is és a Csak egy kis pánik.

7. Sylvester Stallone

1978 óta rendez is a sztár, de a munkába csak most, túl a hatvanon kezd igazán belelendülni. A Rocky Balboa és a John Rambo újra bedobta nevét a köztudatba.

8. Charlie Chaplin

A Modern idők, a Nagyvárosi fények, A diktátor és megannyi további remekmű alkotója nagyon komolyan vette a nevetését. Sokoldalú művész volt.

További sorrend: George Clooney, Robert Redford, Jacques Tati, John Cassavetes, Kitano Takeshi, Ben Stiller, Robert De Niro, Kevin Costner, Jon Favreau, Jodie Foster, Tom Hanks, Warren Beatty, Sarah Polley, Kenneth Branagh, Sydney Pollack, Julie Delpy, Sean Penn...

B. Z.

Valamikor régen, Hollywood aranykorszakában a rendező rendezett, a színész színészkedett. Elképzelhetetlen volt, hogy egy sztár, mondjuk Errol Flynn a kamerák mögé álljon és utasítsa Maureen O'Harát, mit csináljon. De aztán időről időre akadtak szép számmal olyan színészek – az első vonalból is –, akik szívesen tették próbára magukat a kamera túloldalán is. Nem mindenkinek sikerült maradandót készíteni, van, akinek minden bejött és még Oscar-díjakat is nyert, vagyis jól helytállt az új szerepben is. Íme a színészből lett rendezők legjobbjai!

1. Clint Eastwood

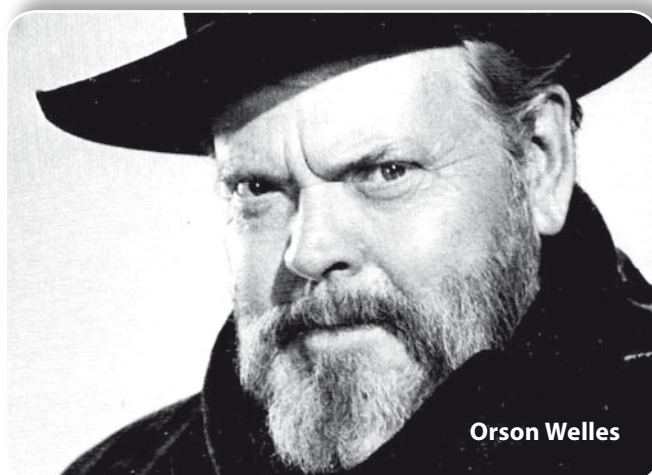
Két rendezői Oscart i betehetett a vitrinjébe az egykori makaróni-westernek „sápadt” lovasa (Nincs bocsánat, Millió dolláros bébi), de újabb tervei is vannak. Clint ma nyolcvanegy éves, s mégis fáradhatatlanul dolgozik. Ő Hollywood egyik legtermékenyebb és legmegbízhatóbb rendezője, aki sohasem nyúl mellé. Gyengébb filmjei is „jók”, de rendezett remekműveket is.

2. Mel Gibson

A kék szemű, mostanság Hollywoodban kegyvesztett színész-rendező A rettenthetetlen című történelmi eposzával tette meg az első nagy lépést rendezőként. Sokan ugyan vitatják tehetségét, mert nem retten meg az erőszak bemutatásától, ám színészként és rendezőként is vérbeli profi.

3. Orson Welles

Huszonhat évesen, szakmai képzés nélkül kezdett el filmezni. Az Aranypolgár című filmje sokak szerint a legjobb, amit Hollywood adott a világnak. Később ő is kegyvesztett lett, ám munkássága fontos és tiszteletreméltó.

Orson Welles

RÜGYFAKADÁS

Karácsony felé

Nagyon sok ünnep van egy évben, de a karácsony számomra a legszebb. Az erre az ünnepre való készülődés a leghosszabb és a legizgalmasabb.

A családomban az a szokás, hogy advent első vasárnapját megelőzően készítsünk egy szép koszorút, melyre négy gyertyát teszünk. Ezután minden héten, a vasárnapi ebéd előtt egyel többet gyújtunk meg. Amikor már minden gyertya ég, akkor tudjuk, hogy itt a legnagyobb ünnepünk. Az utolsó hét már takarítással és díszítéssel telik. Körülrajuk apró égőkkel a teraszt, és fenyőágakból díszítünk az ajtóra. Az üdvözlőlapokat is ilyenkor szoktuk postára adni külföldön és vidéken élő rokonainknak. A kertünkben van egy kis fenyőfa, ezt apu karácsony börtjén kiássa, edénybe helyezi, és a szobába teszi. Közben anyu a konyhában sütitet készít, és a böjti ebédet főzi, ami mindig bableves és tészta sok-sok mákkal. Ebéd előtt egy almát annyi felé vágunk, ahányan vagyunk, mellé egy-egy gerezd mézbe mártott fokhagymát fogyasztunk. Ezt muszáj megennünk, még ha nem is szeretjük, mert anyu szerint ettől leszünk egészségesebbek. Délután fenyődíszítés következik. Ez a „program” a legizgalmasabb. Igyekszünk minden évben más-más színűre ékesíteni. Csodálatosan villog a sok gömb, égő. Mire eljön az este, ünneplőben várjuk a kis Jézus születését. Éjfélkor misére megyünk. Sosem szoktam ilyen későig ébren maradni, de ezen az éjszakán nem vagyok álmos. Biztosan az izgalom teszi ezt. Karácsony napján a nagyszüleimnél ebédelünk. Sok ajándékot szoktam kapni. Ilyenkor különösen jól viselkedem, szót fogadok. Ez az én ajándékom.

A hosszú várakozás és az ünnep alkalmával minden megszépül körülöttnk.

Molnár Lilla, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

A karácsonyfa

*Csillog, villog a karácsonyfa,
sok szép dísz van ráakasztva.
A család nagy öröme,
szobáinknak ékessége.*

*A gyermekek verset mondanak,
és a karácsonyfa elé állnak.
Együtt van az egész család,
szeretet járja át a szobát.*

Gulyás Orsolya, 4. osztály, Sonja Marinković iskola, Szentmihály

Interjú a Téalapóval

Talán igaz, talán nem, de egy este nálam járt a Téalapó. Beszélgetni kezdtünk. Azt kérdeztem tőle, mit keres erre mifelénk.

- Kíváncsiságból vagyok itt, mert már nagyon régen nem voltam nálatok.
- Én is kíváncsi vagyok. Feltehetnék néhány kérdést?
- Csak rajta! Már sokan faggattak. Neked is elmondok mindent, amit tudni akarsz.
- A leginkább az érdekel, hogy miként tud egyetlen éjszaka alatt olyan sok ajándékot szétosztani?
- Ez könnyű a számomra, mert sok-sok éve csinálom már. Nagy gyakorlatom van benne.
- Az sem jelent gondot, hogy a kéményeken kell ki-be járnia?
- Jaj, dehogynem! Csak nem szabad elhíznom.
- Azt honnan tudja, mit szeretnének a gyerekek ajándékba kapni?
- Hát a hozzám írt levelekből, amit a manók kézbesítenek nekem.
- Szóval manók is vannak?
- Persze! Nélkülük nem boldogulnék.
- De hát holnap karácsony, a Téalapó meg itt üldögél mellettem és beszélget!
- Ezen te ne aggódj, mondom, hogy segítenek a manók. De mondd, te mit szeretnél karácsonyra? Ha már itt vagyok...
- Semmit! Nekem már az is nagy öröm, hogy beszélhettem a Téalapóval.
- Mégis, mi a szíved vágya?
- Hogy jövőre ismét találkozhatnánk.

Ezt megígérte, de már ott is állt a kijáratnál. Elbúcsúztunk. Én még sokáig néztem utána, és azon gondolkodtam, hogy jövőre miről fogom faggatni.

Szél Lilla, Moša Pijade iskola, Pacsér

A boldogság titka (Jelenet)

Iván: Nem hiszem el, hogy Tina nem jött el az előadásra, pedig megígérte!
Viola: Lehet, hogy volt valami fontosabb dolga, pl. tanult. A tesód most már egyetemre jár, és biztos sok a tanulnivalója. Ezt meg kell értened!

Iván: Mióta fontosabb az iskola, mint a család, Viola? Mindig csak a tanulásra gondolsz, nincs is életed...

Viola (közbeszó): Nem igaz!

Iván: De igaz! Mondj legalább egy dolgot, miért jobb az iskola, mint az emberek?

Viola: Ha tanulsz, lehetőség lesz arra, hogy dolgozzál, és sok pénzt kapsz. Képzeld el, mennyi pénzt fogok keresni, ha majd orvos leszek! (Elmosolyodik.)

Iván: Gondolj mindig csak a jövődre! Soha nem tudod, mi fog történni. De a családot mindig melletted lesz. Mit ér az iskola? Úgysem jegyzel meg mindent, amit tanultál!

Szilvia: Jaj, ne veszekedjete már! Igaz, hogy mindkettő fontos, de vannak más dolgok is az életben! Mindenki másnak örül. Nézzétek meg Dánielt, ő a focicsapat kapitánya, ő uralkodik mindenkin. Neki így jó, de szerintem a csapat nem olyan boldog!

Iván: Erre már én is gondoltam...

Viola: Igaz. De azt meg kell értenetek, mikor én valami újat hallok, nekem az nagyon fontos. Mások strébernek hívnak, de én akkor vagyok a legboldogabb, mikor megtanulhatok valamit!

Iván: Értem, bocsánat. Nem gondoltam azt az előbb komolyan, Viola. Nekem pedig Tina és a szüleim nagyon fontosak...

(Viola elmosolyodik.)

Szilvia: Nekem is fontos a családom, a barátaim. Minden. Az a fő, hogy azt csináljuk, amit élvezünk. A boldogságnak sok titka van, és életünk során fogjuk felfedezni, mi minden teheti az embert boldoggá!

Hajnal Regina, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A barátság a legdrágább kincs

Ha valakinek van egy jó barátja, akkor ő a leggazdagabb a világon.

Nekem barátnőim vannak: Ella, Orsi, Betti, Zórád Betti, Niki az osztálytársam, Szerda Niki és a köröszttestvérem, Horvát Niki. Nyáron Ellával, Bettivel és a testvéremmel klubot alapítottunk. Sokat játszottunk együtt. Orsítól pedig leírhatom a házit, ha lemaradok. Nikivel egy utcában lakunk. Együtt járunk haza az iskolából. Szerda Nikivel és Zórád Bettivel a kóruson barátkozunk. Sokat nevetünk, beszélgetünk és játszunk.

Örülök, hogy ennyi barátnőm van. Mindent megteszek, hogy megőrizzem őket, hiszen a barátság a legdrágább kincs!

Tót Imre Dániel, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Önvallomás

A nevem Raffa Gábor, 14 éves vagyok. 1997. március 7-én születtem Újvidéken. Magas, barna hajú, sovány fiú vagyok. A szemem zöldesbarna. Édesapám, Raffa Attila a Novkabelban dolgozik, főmérnök és mellesleg matekzseni is. Édesanyám, Raffa Katalin a könyvtárban dolgozik bibliográfusként.

Az életem első legnagyobb kihívása akkor történt, amikor az öcsém, Zoltán született. Családunkban többé nem én voltam a központban, és éppen akkor lettem himlős is. Akkor négyéves fejjel így gondolkodtam: „Kicsi is vagyok, himlős is vagyok, egyedül vagyok, és elegendem van mindenből.” Aztán telt-múlt az idő, és elkezdtem óvodába járni. Itt rengeteg új barátom lett, és itt kezdtem megismerni az angol nyelvet is. Három év után elkezdtem iskolába járni. Itt az osztály létszáma jelentősen csökkent, mivel az óvodás barátaim nagy része más iskolába iratkozott, emiatt egy kicsit szomorú voltam, de így is tizen voltunk az osztályban. Később megtanultam írni, olvasni, számolni meg még egy pár dolgot. Amikor ötödikes lettem, azt hittem, meghódítottam a világot, mivel felsős vagyok. Tévedtem. Rá kellett jönnöm, hogy nálam sokkal nagyobbak is vannak az iskolában. Az ötödik osztályban az nem tetszett, hogy óráról órára más-más terembe kell menni. Idővel megtanultam, hogy melyik terem hol van, és akkor ez már nem jelentett gondot. Ami viszont tetszett, azok az új tantárgyak voltak, pl.: történelem, biológia, földrajz stb. Aztán pár év múlva nyolcadikos lettem. A 8. osztályban az a jó, hogy kevés a házi, de rengeteget kell tanulni. Nyolcadikosban végre mi vagyunk a legidősebbek, a tanárokat kivéve persze.

Amikor befejezem a nyolcadikat, akkor jön a 2. legnagyobb változás az életemben. El kell döntenem, hogy melyik középiskolába iratkozom. A barátaim nagy részétől búcsút kell vennem. Ezért igyekszem minden időmet velük tölteni.

Raffa Gábor, 8. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Hallgassatok meg!

Előfordul mostanság, hogy azon kapom magam, meredten nézek valahová a szobámban ülvé, mélyen elgondolkodva.

Leperegnek előttem az előző napok eseményei, nehézségei, melyekkel meg kellett birkóznom, kitartónak, erősnek lennem, ha borzasztóan nehéz is volt. Csak egy a gond: a törekvésnek sok esetben nem látom értelmét. Akiktől elvárnám, hogy értékeljék mindezt, azok vagy semmibe veszik, vagy rosszabb esetben ilyenkor is a hibáimat hozzák fel, kioktatnak. Megesik, hogy a szüleimmel valami miatt konfliktusba keveredek, így ez is csak ront a helyzeten. Egyszóval minden rossz összegyülemlik, s ezáltal kialakul egy mélypont. Már megint én vagyok az, aki nem jól! Ilyenkor teljesen elérézékenyülök, magány, szomorúság, elégedetlenség tölt el, úgy érzem, minden ellenem fordul.

Hallom magamban a felnőttek jól ismert szavait: „Miért vagy ilyen goromba, rossz hangulatú már megint?! Megváltoztál az utóbbi időben! Ne elégedetlenkedj! Becsüld meg, amid van! Tanulj a hibáidból! Legyél tisztában önmagaddal és a képességeiddel, ne becsüld alá magad! Ügyelj arra, hogy mindig rend legyen körülötted, ne legyél hanyag, rendetlen!...” Sorolhatnám a végtelenségig, de azt hiszem, egyszerre ennyi is épp elég! Szörnyű ezt hallani azok után, hogy mennyire igyekszem megfelelni.

Ekkor ez az üzenetem: „Nem tudjátok ti, milyen az igazán rossz gyerek! A kamaszok nagy része nem tanul ennyit, ellentétben velem, ehelyett számítógépezik, késő este szórakozni jár, esetleg cigarettázni, alkoholt fogyasztani kezd, furcsa emberekkel társalog, csúnyán viselkedik a tanárokkal...” Alighanem nem elégedetlenkednének a szülők ennyit, ha tudnák, milyen nehéz korszakon megyek én keresztül, a többi korombelihez hasonlóan.

Rengeteg ismerős vesz körül, én mégis nagyon megválogatom, ki az a néhány személy, akivel megoszthatok sok mindent, bízhatok benne, segítséget kérhetek tőle. Sokat gondolkodtam, tulajdonképpen mit is szeretnék elérni a jövőben, ezért célokat tűztem ki, s ezek elérésének érdekében cselekszem. Most formálódik a jellemem. Legfontosabb időszak ez az életemben, ugyanis a most kialakított kapcsolatok, megtanult dolgok, meghozott döntések határozzák meg az életemet.

Tessék! Most megmagyaráztam mindent. Nyíltan elmondtam, mi a helyzet. Remélem, a felnőttek számára érhetővé vált minden, s ezentúl máshogy viszonyulnak majd hozzám, illetve hozzánk, tizenévesekhez.

Kovács Franciska, 8. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Az osztályban tizenheten vagyunk

Az Ivan Goran Kovačić Általános Iskola, amely az én iskolám, régi épületnek számít. Régi stílusban építették. Világos és sötétbarna színben pompázik. Rengeteg ablaka van. Ezek az iskola szemei. És sok szeme van, hiszen sok tanulót kell szemügyre vennie. Két bejárata közül az egyik az udvarra nyílik, a diákok használik. A másik egy nagyon nehéz kapu, amely a főútra nyílik, és itt közlekednek a tanárok. No meg az elkésett diákok. Én jómagam ki sem tudom nyitni, olyan nehéz ez az ajtószerkezet. Igazából mellőzöm is, mert olyan, mint egy horrorfilmben lévő kapu, s ki tudja, mi várna rám odabent. Rá sem merek gondolni! Most hatodikos vagyok. Sajnos nincs állandó osztályom. Vándordiákok lettünk. Anyu viccel velem, hogy a 6. osztály, azaz én és az osztálytársaim kis vándorcigányokká váltunk.

A szüneteket az udvaron töltjük, a szabad ég alatt. És még mondja nekem valaki, hogy könnyű hatodikosnak lenni! Most tizenheten vagyunk az osztályban. Tíz fiú és hét lány. A fiúk vannak többségben. Jó nekünk, lányoknak. A fiúk állandóan verekszenek, néha a takarítónő és az uzsonnás néni szokta őket szétválasztani. Mi, lányok nagyon követjük a divatot. Szünetekben beszélgetünk, viccelődünk, a Facebook-történeteket is megvitátjuk. Az idén szépen összebarátkoztam Csúcs Dáviddal. Még strandolni is együtt mentünk. Úszunk, búvárkodtunk, frizbitünk. Csúcsi erős testalkatú fiú, és nagyon mozgékony. Úgy úszik, mint egy hal. Búvárkodik, mintha a vízben született volna. Egyszer megvédett az osztály előtt egy igazságtalanságtól. Nagyon jólesett. Beláttam, hogy igazi barátom.

- Csúcsi, gyere, megyünk haza! Mindig lemaradsz! – mondom neki.
- Jól van, jól van, jövők már! Van egy jó ötletem. Vegyünk palacsintát – mondja.
- Nem bánom. Gyerünk!
- S rohanunk, rohanunk... A lábunk szinte nem is éri a földet.

Cveity Dianna, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

A barátság nevében

„A jó barát lelkelem fele” – Horatius szavaival élve, és mennyire igaza van e bölcs római költőnek. Talán a legerősebb és legkomolyabb szolgálattétel a világon, hiszen kimondhatatlanul jó érzés az, ha az ember elmondhatja magáról, hogy vannak igaz barátai. Szerencsére nekem vannak, nemcsak az iskolában és a faluban, hanem más falvakban és városokban is.

A barátok mindenben támogatják egymást, a bajban kiállnak a másik mellett, ha szomorúak vagyunk, hívjuk őket, meghallgatnak, bölcs tanáccsal látnak el, velünk sírnak és velünk nevetnek. A nyáron voltam egy táborban, és ott is szert tettem néhány új baráttra, akik nagyon helyes emberek. A nagyszüleim falun laknak, és mikor ellátogatok hozzájuk, minden egyes alkalommal találkozom az ottani barátaimmal. Olyankor megöleljük egymást, teázunk, és egy egész napon át „lelkizünk”.

Sajnálatos módon vannak olyan emberek is, akiknek nincsenek barátai.

Az iskolában is tudok néhány gyereket, akikkel nem igazán barátkoznak még az osztálytársaik sem. Nagyon sajnálom őket, hiszen nekik nincs kivel megbeszélniük az otthon történeteket, megosztani az örömteli családi pillanatokat és az esetleges felmerülő gondokat. Magányosak és szomorúak. Sajnos együtt tudok érezni velük, mert az én életemben is volt egy olyan időszak, amikor az osztálytársnőim valami miatt megharagudtak rám, és egy ideig nem barátkoztak velem. Azóta is rejtély számomra, hogy mi miatt tették ezt, pedig tudtommal nem bántottam meg őket semmivel. Természetesen ez csupán átmeneti időszak volt, de nagyon rosszul éltem meg. Hiszen a barátság kincs, egy bizalmi kapocs két vagy több ember között, ami nem terem minden utcasarkon.

De sajnos mi, emberek ilyenek vagyunk, legyünk akár gyerekek, akár felnőttek. Azonnal megharagszunk, minden baráti köteléket megszakítunk, és magunkban őrlődünk, ahelyett, hogy békülnénk.

Még jó, hogy a gyerek, az csak gyerek, hamar pukkad, de hamar enged. A barát pedig ilyenkor legyint egyet, és velünk együtt egy jót nevet.

Firsing Szanella, 7. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Karácsony

*Karácsony éjjelén,
Besütött a holdvilág.
Karácsony ünnepén,
Boldog az egész világ.*

*Mákos kalács, finomság,
Minden család asztalán.
Szeretet és vidámság,
Kis Jézus születésnapján.*

*Szeretet ünnepén,
Fehérbe öltözik a világ.
A fenyőfa ágacskáin
Hópihe és cukorka, olyan, mint a virág.*

Borbély Jácint, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Mi ez, ha nem szeretet?

*A szeretet a macskám,
a rózsaszín pandám.
A szeretet az iskolám,
az előttem álló padocskám.*

*A szeretet a testvérem,
aki utálja, ha hülyéskedem.
A kutyám egy helyben áll,
hiszen csak engem vár.*

*Olyan, mint egy napraforgó, ha rám néz,
csak csurog a finom méz.
A szeretet az egész élet,
mitől az emberek élnek!*

Szabó Szteleila, 4. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Szabadka

Babits Mihály a Nyugat című folyóirat szerkesztője volt. Rejtvényünkben egyik írásának címét, valamint Charles Dickens angol író karácsonyi történetének címét találsz.

	TUDÓSOK TESTÜLETE	BETŰT VET EGY ÁLLAM ALAPTÖRVÉNYE	ÁRVA EGYENMŰI	CSONTBAN VAN 156	MAGA OMSZK FOLYÓJA	ÚJVIDÉKI VÁROSRESZ GÖRÖG BETŰ	1000	
	1							
	ADÓDÓ LEHETŐSÉG					OMSZK FOLYÓJA B. V.	DÉL SUGÁR	
	KÁD BETŰI		VIETNAM		MER BETŰI ILYEN A FENYŐ IS			
	SZERB FOLYÓ RÉGI OLA SZ TÁNC	KANADAI VÁROS (ÉK. F.)	SZÉLHÁRFA	A KÖZELBEN TALÁLOD 2100			NORD URÁN	
	ZÉRÓ MÉN SZERBÜL		M. T.	MÁLTA KÁIN TESTVÉRE	V. Ű.	TABI LÁSZLÓ EEEE	ELEGE VAN BELŐLED MEGÉRZED	
	ROMÁNIA SUGÁR ADA ELEJE		MOHAMEDÁN PÁP		ÖREG (ÉK. H.)		AUSZTRIA SZARAJEVÓ	
	ARGON ILYEN ZENEKAR IS VAN		AZ ÁBÉCÉ ELSŐ BETŰI ES!		MINDENT BELEADÓ PELIKÁN			KELET
			TILTÓSZÓ		G. Ö. V.	SÜTNI KEZD	ÁZSIAI SZARVAS-MARHA ETA BETŰI	
	T. N. A HAJÓSOK RÉME		ÉSZAK Y. L. KÁRTYA-MŰSZÓ		FÉL ŐT SZENTEKET ÁBRÁZOLO TÁBLAKÉP	TÖRTÉNET OXIGÉN		RAB SZERBÜL LÉTESÍTMÉNY
SÓTÉT			LISTA ELEJE	BÁLVÁNY KERTBEN VAN			LÉGI GÖRÖGÜL SÓDAR	
ROSSZ SZERBÜL			ELEK TULAJDONA ZADAR			DOBFAJTA TITKOT SEJTETŐ		
49		FELFORDULÁS LERNI KÖZEPE		ÁRASZT KIS OLIVÉR		NULLA ÉSZAK-AMERIKA	E. A. L.	BÁNYAI JÁNOS ADRIAI SZIGET
2								EME É.A.T.R.M.N.
LUXEMBURG		RÁZNI KEZD EGYFAJTA FŰTŐTEST	KÜZDŐ-SPORT	50 ERESZ	MÓKA KÖZEPE ...PÉNZTÁR			
CIRKUSZI MUTATVÁNY	TT				SEMMI URÁN	TEST-FELÉPÍTÉS FORDÍTVA SZITOK		
ZAMBIA A TETEJÉRE	PAD KÖZEPE	RÓMAI PÉNZ-EGYSÉG ÓDON	INDULATSZÓ				KERESKEDŐ 	OROSZ REPÜLŐ SZÉL-HÁRFA
	NŐI NÉV R. L.			POROSZ BETŰI	FILM-SZÍNHÁZ	ILYEN SZÓ IS VAN H. N. I.		MER BETŰI
HÁROM SZERBÜL TOLTA VOLT			AZ USA IS EZ					
			...VÁSÁR-HELY				LÉNIA EGYENMŰI	
NITROGÉN GYOM BETŰI	TEMPUS JÓKAI ...	A VÍZ HATÁSA A FÖLDRE (ÉK. H.)				MÁSZNI KEZD KRONOMÉTER		
			NIS BETŰI 51		ÁSÓ BETŰI MAGAM			
VÉGTAG	ÓRA RÉSZÉ FÉL FA!				ÉSZAK EKE BETŰJE	RÁTONYI RÓBERT THAIFÖLD		
		501		TISZA-PARTI HELYSÉG				

Anagramma

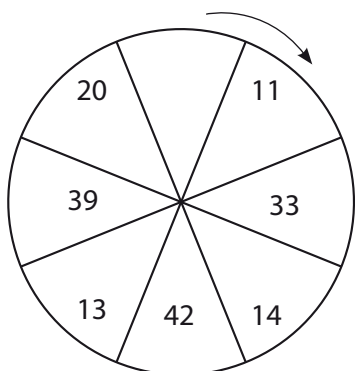
TELEL
SUGÁR
KACSO
PAKOL
LAKÁS
SZARU
KÉTES
SOROK
SZIKE

A szavak betűinek átrendezésével képezz új szavakat. Ha sikerrel dolgoztál, akkor a kiemelt oszlopban találsz annak a babonához fűződő tárgynak a nevét, aminek készítését december 13-án kell elkezdeni.

Egyperces skandi

LÁBÁPOLÁS	VAS JELE	BÉRLŐ	KIFEJZETTEN
VADÁLLAT	TILTÓSZÓ	VIZA BETŰI	
ELLENBEN	...	AMI	
2	ONE ...		
	HINT		
	ANCSA		
KATUS		EZ	
HOMOK- DOMB		VAGY ANGOLUL	
		INDÍTÉK	
		SEMMI	
TUDÓSÍTÁS			

Körszám

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körökbe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Szókihúzó

Ó	R	O	GY	O	M
E	E	T	R	Ő	K
G	M	D	L	A	N
Ü	D	Ő	I	A	R
F	Z	I	N	Ó	
S	Z	I	L	V	A

A rejtvényrácsban hat gyümölcs nevéet találsz. Húzd át őket: balról jobbra, jobbról balra, lefelé és fölfelé, valamint az átlók irányába. A megmaradt betűkből a hetedik gyümölcs nevéet olvashatod össze.

Betűpótlás

A	L	L	R	E	G	A	E	N	É
G	O	Á	B	N	N	N	L	T	T
D	N	R	Á	K	E	Y	L	A	E
A	A	A	N	E	S	I	I	L	R

Minden oszlopban az első betű hiányzik, pótolod őket úgy, hogy segítségükkel egy-egy női vagy férfi név alakuljon ki. A kiemelt vízszintes sorból megtudod, hogy milyen nap is a december 6-a.

A 37. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Ahogy a nagyit elnézem, te sem voltál valami jó kislány.

Betűrejtvények

1. ajándék, 2. félemelet, 3. szaval, 4. páran

Szóbetoldó

La Paz, kiapadó, betapaszt, lekaparta, csapata, fapad

Játék a szavakkal

Radnóti

Fogaskerék

Boldog új évet

Énekeljünk

Kis karácsony, nagy karácsony

Egy kis matematika

$$24 \times 7 = 168$$

$$25 \times 21 = 525$$

$$24 \times 25 = 600$$

$$7 \times 21 = 147$$

A 36. skandináv rejtvény megfejtése

KARÁCSONY ESTE VAN,
MANÓK ÉS MÓKUSOK
CSÖNGETTYŰZNEK
EZÜSTDIÓVAL

Könyvjutalmat kap

Kovács Róbert,
Kispiac

Az altamirai titok

Az ősemberek világának kutatásában nagy előrelépést jelentett a spanyolországi Altamira-barlang föltárása. A barlang sűrű bozótban rejlő, réges-régen beomlott bejáratára úgy bukkantak rá, hogy egy vadászkutya rókát üldözött, amely bebújt az üregbe. A régészek szokásuk szerint először a barlang talajában keresték az ősember nyomait. A barlang később világhírűvé vált leleteit 1879-ben Marcelino de Sautuola ügyvéd és amatőr régész fedezte föl. A főfedezés valójában a régész kislányának az érdeme volt.

Sautuola egy alkalommal magával vitte ötéves kislányát, Máriát. Miközben gondosan és aprólékosan vizsgálódott a barlang talaján, Mária gyertyáját magasra emelve elindult a falak mentén nézelődni.

Kis idő múlva lihegve apjához szaladt, megragadta a munkája fölött görnyedő embert, és oly szorosan ölelte át a nyakát, hogy az alig kapott levegőt.

– Papa, mira toros! – kiáltotta. (Papa, nézd bika!)

Reszketve simult apjához, és rémülten nézett a barlang boltozatára, ahonnan – úgy tűnt – hatalmas állatok tekintenek le, s ide-oda mozognak a gyertyák rejtelmes fényében, amelyek apja mellett jobbra és balra a földön állottak.

Sautuolát a kutatása nagyon elfoglalta, ezért mosolyogva és megnyugtatóan simogatta a kislány fejét, s így szólt:

– Eredj játszani! Ugyan honnan kerülnének ide bikák?

A felzaklatott kislány azonban nem engedett, és apját kezénél fogva arra a helyre húzta, ahol a bikát látta. Ekkor Sautuola éppen úgy elvesztette a nyugalmát, mint előbb Mária.

Évezredek óta nem látta emberi szem azt, amit ő itt megpillantott. A gyertyák fényénél valóságos sziklaképtár tárult eléje. A barlang hatalmas sziklafalait bölények, vadlovak, szarvastehenek, vadkanok, vadkecskék élénk színekben pompázó képei borították. Amikor a szakemberek később a mintegy 270 méter hosszan és kacskaringósan tekerdő járatokat, a barlang kisebb-nagyobb termeti végigkutatták, több száz állatfestményt találtak. Olyan hajdani állatok képei sorakoztak a sziklákon

szorosan egymás mellett, sőt egymásra festve is, amelyek már réges-régen kihaltak a spanyol földön. Az akkori tudósok Sautuola kutatásait nem ismerték el, azokat alig néhány száz éve élt emberek alkotásainak tartották.

Sautuola eredményeit csak halála után ismerték el. Amikor a múlt század végén Európa különböző tájain egymás után kerültek elő a barlangfestmények és sziklarajzok, a leletek tudományos vizsgálatai Sautuolát igazolták! A szakemberek megállapították, hogy az altamirai festmények őskori alkotások. Vannak közöttük olyanok, amelyeket kb. 20 ezer évvel ezelőtt festettek, a legkésőbbiek pedig 15 ezer évesek. Az is kiderült, hogy a festményeket a mai ember, a Homo sapiens, az értelmes ember közvetlen elődei alkották.

Kezdetben mégis nehéz feladat elé állították a tudósokat, akik arra kerestek választ, mi volt a képek célja, miért a barlang sötét zugainak sziklafalaira festették az állatképeket.

Ezekben a kérdésekben a szakemberek véleménye megoszlott, de abban egyetértettek, hogy a képek célja nem a gyönyörködtetés, hanem a vadászat, vagyis az élelemszerzés sikerének a biztosítása volt.

**Összeállította:
Uri Ferenc történész**

Anyanyelvünk, néphagyományaink és kultúránk ápolásának a jegyében

Szerepelhetsz, vetélkedhetsz, alkotasz és szórakozhatsz az újvidéki Petőfiben

A székvárosi telepi Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ szervezőbizottsága (József Attila u. 16.) várja az újabb tagok jelentkezését az itt több éve működő és a jelenben alakuló szakcsoportokba. A helybeli és a környékbeli érdeklődőkön kívül jelentkezhetnek az újvidéki központtal együttműködni szándékozó távolabbi, vidéki, művelődési egyesületek, központok, óvodák, általános és középiskolák, illetve a vendégszereplést kedvelő gyerekek, kis- és nagydiákok is.

A népszerű irodalmi szakcsoportban a különféle programok és műsorok által fejlesztheted anyanyelvi kifejezőképességedet, gyarapíthatod ismereteidet és szóincsedet. Ladisity Melinda a szakvezető, aki az általános iskolás diáktagokat is felkészíti irodalmi vagy történelmi összeállítás előadására, vers- és prózamondásra, színjátszásra, narrátori feladatra vagy műsorvezetésre. A szakosztály tagjai együtt, szép szám-

lyük és iskolájuk világát, utazásaikat, a tájat stb., a Petőfi csoportjában alkotva vagy vele együttműködve.

A hagyományörző csoport családi és kreatív jellegű. Mind a diákok, mind a felnőttek (szülők, nagyszülők és más érdeklődők) farsangi, húsvéti, nőnap és anyák napi, karácsonyi és másféle műhelymunkában vesznek részt. Többek között készítenek hagyományos jelmezeket, ajándéktárgyakat, adventi koszorút és mézeskalácsot. Almássy Csilla vezetésével együtt elevenítik fel népi szokásainkat.

A ház legrégibb csoportja a vegyes kórusa, énekkara, amely főleg népdalfeldolgozásokat ad elő Mándity Tamara vezetésével. Érdeklődés esetén diákkórus is alakítható többféle programmal.

A művelődési központ játszóháza (játékos foglalkozások, éneklés, mesemondás) szervez iskoláskor előtti gyerekek és kisdíjak részé-

Irodalmi est a Petőfiben

ben szerepelnek a kultúrház hagyományos és alkalmi rendezvényein. E szakosztály is évente vendégszerepel vidékünkön és külföldön. Mind a helybeli, mind a vidéki érdeklődő általános és középiskolás tanulók benevezhetnek korcsoportok szerint az újvidéki központ hagyományos tavaszi Petőfi szavalóversenyére (Ladisity Melinda szervezésében). Ide nemcsak a névadó nagy költőnk tollából választhatnak verset, iskolájuk vagy művelődési egyesületük képviselőjében. A vetélkedő első helyezettjei jutalomban részesülnek.

Óvodás vagy kisdíjak testvéredet és az ismerős gyerekeket tájékoztasd arról, hogy az újvidéki kultúrotthonban rendszeresen tart próbákat az Iciripiciri tánc csoport Almássy Csilla vezetésével. Egelőre tánc házban gyakorolnak a kis táncosok, hagyományos népi gyermekjátékokat, mondókákat és eredeti táncokat adnak elő. A jövőben bemutatkoznak a ház színpadán is, közönség előtt.

Ti is tagjai lehettek a Monóki Julianna vezette, többféle elismerésben részesített Mimóza kézimunka-szakcsoport diáktagozatának. Hímehettek, gyöngyöt fűzhetek, dísz tárgyakat készíthettek. Sikeres munkáitokat kiállítják a székházban.

Alkothattok a felnőttek többször díjazott PEART szakosztályának a diákműhelyében, mielőtt elsajátítjátok az alkalmazható képzőművészeti technikákat. A vidéki tanulók is elküldhetik műveiket a meghirdetett pályázatokra. Rajzaitok, festményeitek, szobraitok stb. majd ott ékeskednek a Petőfiben rendezendő kiállításokon, s a díjak sem maradnak el. Börcsök Anna a szakvezető.

Fajtner Zoltán számos alkalommal önálló kiállításán mutatta be a korábbi telepi művelődési egyesület műkedvelőiről és a Duna folyóról készített fényképeket. A kultúrházban ő a fotószakcsoport vezetője. Az újvidéki kis- és nagydiákok fotóikon egyaránt megörökíthetik lakóhe-

Kincses Pódium a Jó Pajtással

re, gitártanfolyamot indít, és folytatja a klasszikus táncok oktatását a nagydiákok részvételével. Állandósulnak a különféle ismeretterjesztő előadások. A Petőfiben évente ott lehetsz a műsoros farsangi gyermekjelmezbálon, ahol díjazják a helybeli és a vidéki gyerekeket az ötletes jelmezek készítéséért. Itt társas esteken is szórakozhatsz, és újabb barátokra találhatsz.

Ki-ki bővebb információkat kaphat a szakcsoportokról, a rendezvényekről, a szervezett oktatásról és szórakozásról a központ 021/47-40-697-es telefonszámán. Az érdeklődők ajánlhatnak másféle műkedvelő tevékenységeket, műsoros esteket és vetélkedőket is.

Berényi Ilona

Szilveszteri buli a Petőfiben

Eötvös József

Magyarország 1514-ben

(Részlet)

1.

S mégis Ulászló kormányának utolsó éveiben, e történet kezdetén, Budánk az akkori világ szebb városai közé tartozott. Nem vala még szembetűnő a változás, mely Mátyás halála óta hazánk minden viszonyaiban történt, s ki 1514-ben idejött, egy hatalmas nép fővárosában képzelhető magát. Az élénkség, mellyel a pápa, Velence, sőt XII. Lajos francia király is kereste Magyarország szövetségét, mutatja, hogy a külföld, Mátyás által a magyar névnek tiszteletére szoktatva, még gyenge utódja alatt is a keresztyén világ védfalát látá nemzetünkben. Az idegen, Budának még épen álló palotái előtt nem gyanítá az általános romladást, melyre akkor e város körében legfőlebb az emlékeztette a szemlélőt, hogy Mátyás halála óta haladás többé nem vala észrevehető: hogy hatalmas tölgként, mely nagyságának tetőpontjára ért, e nemzet megállt kifejlődésében, mi a nemzetekben, mint fánál, csak romlás kezdete: s hogy itt, ahol minden kő Mátyásról szólt, nyomorultnak kelle lenni azon jelennek, mely a múlt emlékei alatt ily egészen eltűnhetett; – kinek figyelmét azonban csak a dolgok külszíne foglalá el, az a budai várban az akkori világ egyik legszebb palotái előtt látá magát, mely, ha Ursinus Veliust már elhagyott, sőt pusztulásnak induló állapotában is a római

Vatikánra emlékezteté, Ulászló alatt bizonyosan mindenkit bámulásra ragadhatott.

Ne keressük e királyi lakban azon mérgegyent, mely korunk nagyobb építményeiben a szépség egyik kellékéül tekintetik, s eszünkbe juttatja, miként alkotásunkban az arány- és cirkalomnak a művészi képzeltnél több része volt. Mint minden, mit a középkor nagyszerűt épített: úgy e palota, lassan épülve, megtartá a különböző korszakok jellemét, melyekben épült. De a várnak legrégebb része, a Zsigmond által épült, hattornyú frisspalota, Mátyás oszlopokon nyugvó ízletes épülete s maga a sötét, még bevégezetlen csonkatorony, oly egészet képezének, mely fölött a magyar Istvánvár legmagasabb tornyán kitűzött nemzeti lobogóját hazafiúi örömmel s büszkeséggel láthatá.

A felsőváros, mely déltől észak felé nyúlt el a hegyen, hol most a vár áll, s a királyi laktól csak öt öl széles vízárk által választott el, e fényes szomszédságra nem vala méltatlan. A számos templomok és kápolnák felnyúló magas tornyai s az úri paloták és polgárházak, melyek nagyrészt az akkori olasz ízlésben épültek, hajdani Budánkat, ha nem is kiterjedés, legalább szépség tekintetében a nevezetesebb városok közé emelték, s az eleven mozgás, mely utcáit és piacait eltölté, az idegenre szintoly megle-

Eötvös József

pőleg s kedvesen hatott, mint napjainkban a hallgatagság, mely bennünket körülveszen, ha a budai várba fölme gyünk.

1514. év Szent György havának 23-án – e napon kezdődik történetünk – Budának utcái s piaci különösen telve valának emberekkel. Az utcákon, melyek Kelenföldről a Zsidókapuhoz vezettek, nép tolongott. Pest és az alsóváros lakói Szent János kapuja felé siettek, sőt a Szombati kapunál is, mely különben csak vásár-napokon használtott, midőn a szomszédfaluk lakosai e kapun keresztül szoktak a városba jöni, ma rendkívüli sokaság vala észrevehető, annyian voltak, kik Óbudáról, Felhévivzről, Logod-, Szentjakab- s Tótfaluról a városba mentek.

A néptömeg, mely ekképp a felsőváros felé sietett, vegyült vala nemcsak polgári állásra, de – mint, fájdalom! hazánkban minden tömeg, már a tizenhatodik században – nemzetiségre nézve is.

A tizenhatodik század kezdetén még nem volt oly nagy a különbség, mely műveltségre nézve hazánk s más országok között most létezik, s nem csuda, ha akkor, midőn istenáldotta földünk még, hogy úgy

Kedves Olvasó Tanulók!

A Mátyás utáni Magyarország leromló képe bontakozik ki előttünk **Eötvös József Magyarország 1514-ben** című regényében: e világ eseményei vezetnek végül a Dózsa-féle parasztháborúhoz. A Dózsa György vezette felkelést az elmúlt szocialista érában illet csupa pozitív jelzővel illetni, miszerint a nép fellázadt a feudalista jogrend, a jobbágyosság és az igazságtalanság ellen, s ahol Dózsa György kizárólagosan hősként jelenik meg. S nem volt szokás a felkelés nemzeti katasztrófát okozó erőszakos mivoltáról, öldöklésbe torkolló lefolyásáról, a lázadó nép csőcselékké aljasodásáról beszélni. Eötvös József regénye azonban nagyrészt ilyennek mutatja be a parasztháborút, amelyben a jobb sorsra érdemes vezér, Dózsa György nem tudott a nemzet sorsát fenyegető kataklizmára egy

jobb, előremutató, haladó választ adni, s bornírt erőszakot mellőző megoldást találni. De ha elolvassátok ezt, a regény bevezető fejezetéből származó részt, azt is láthatjátok és tapasztalhatjátok, hogy már valahol a fényes Mátyás-korban is benne rejlett a katasztrófa előszele. Hát a szájában egy török hullával táncot járó Kinizsi Pál képe nem taszító, alpári és szellemtelen? Más regények elbeszélésében a molnárlegényből dicsőséges seregek vezérévé emelkedett Kinizsi Pál még ennél is mélyebbre süllyed vissza: rablóvezérként mutatkozik meg. Ezért írtam az elmúlt számban, hogy e havi témánk a „hőstelenítés” irodalmi eljárása. Úgy vélem, olyan téma, amely megér egy szünidei vizsgálódást is. Kerssetek utána könyvekben, az interneten!

Jó munkát!

Bence Erika

mondjam, egyenlő viszonyok között versenyzett a külfölddel, Pannonia kertje teljes méltánylatra talált, s külföldiek által szívesen választott lakhelyül.

Főképp fővárosunkban telepedtek le számos idegenek, s ki a tizenhatodik század kezdetén Buda utcáin körülment, s a magyar, német, tót s itt-ott olasz beszélgetéseket hallá, első percben meggyőződött arról, hogy Szent István óhajtása, midőn fiának különböző nemzetek által lakott országot kívánt, e haza fölött nagy átokként beteljesedett.

Azon különbségről, mely e tömeg között ruházatra, magaviselet- s összes külsőre nézve létezett, helyes fogalmat csak az képezhet magának, ki a régi német iskolának néptömeget festő valamely képét ismeri. Napjainkban az emberek között úgyszólván csak két osztály létezik: gazdagok és szegények; kik ez osztályok egyikéhez sem tartoznak, legalább külsőleg vagy az egyiket vagy a másikat utánozzák. – A középkorban s a rákövetkező századok alatt számtalan különböző rendet és osztályzatot találunk, s a napszámostól föl a hercegig a társaság minden fokozata különös jelek által különbözteti meg magát a többiektől. A művészet s kézi mesterségeknek minden neme, a tudós vagy ki annak tartatni akart, a polgár, ki városa s a főúr, ki az ország tanácsában ül, le egész a társaság legalacsonyabb fokáig, minden osztály az egyenruhának saját nemét viselé; s a bíborpalásttól a vörös és sárga

köpönyegig, melynek hordozására a zsidók kényszerítettettek, a középkori társaság érdekes sokszínűsége már a ruhákban észrevehető vala, mi a néptömegek látványát akkor időben annál érdekesebbé tette, miután e különböző osztályok több egyenes érintkezésbe jöttek, s közhelyeken sokkal inkább vegyültek, mint napjainkban.

Akkor Budapest utcáin a kocsi csak dögöve haladhatott; a felsőbb osztályok ruházatának drágasága nem engedé, hogy az mások által utánoztassék; és éppen, mivel már a ruházat maga mindenkit megkülönböztetett a tömegtől, s mert az alkotmányban és társadalmi életben annyi válaszfal létezett, mely a felsőbb osztályokat a néptől elkülöníté: a legnagyobb úr is félelem nélkül vegyült a tömeg közé, meggyőződve, hogy vele összekevertetni sohasem fog.

Kétségen kívül érdekes volna az utcákon a vár felé haladó csoportokat követve, meghallgatni: magyarul, tótul, olaszul s főképp németül – a budai polgárok akkori főnyelvén – miről beszélnek 1514-ben fővárosunk jámbor lakói; de menjünk egyenesen Szent György terére, hova ez egész tömeg siet, s hol máris minden szabad hely telve van emberekkel.

Szent György tere a tizenhatodik század kezdetén egészen más külsejű volt, mint napjainkban. Hol most a királyi fegyvertár áll, hajnaltól nyugot felé, a piac egész szélességét Zsigmond király palotája foglalta el. Roppant épület, melyet Zsigmond fara-

gott kőből emeltetett, hat toronnyal, melyek közül a legnagyobbik, a négyemeletes úgynevezett csonkatorony, bevégezetlenül maradt; az egész, mint Velius mondja, inkább nagyság, mint művészi szépség által kitűnő. A palota előtt a vár árka nyúlik el, melyről föllebb szoltunk; az árkon át oszlopokon híd vezet, s irányában a palota nagy kapuja áll, mely fölött Országh Mihály nádor, Mátyás engedelmével, Zsigmondnak szobrát állíttatá föl háladatosságból, mivel emelkedését e királynak köszöné. A palotával szemközt Zsigmond s mögötte György templomai álltak. A piac egyéb oldalait úri lakok környezik, s közepén egy óriási Herkules-szobor áll, mellyel Mátyás király ékesíté e piacot. Szép piacnak napjainkban azt szoktuk nevezni, melynek minden házai szabályszerűleg annyira egyformán építvék, hogy egyiket a másiktól alig ismerhetjük meg. Ily értelemben Szent György tere szép piacnak nevét nem érdemlé. A gót építészetnek a tizenötödik század kezdetén uralkodó neme, melyben a palota és Zsigmond-templom építettek, nem egészen illett a Mátyás alatt olasz ízlésben emelt úri lakokhoz, s ezek ismét kiáltó ellentétben álltak egyes, még a tizennegyedik századból fennmaradt házsomszédaiak sötét falaival s kinyúló erkélyeivel; míg a piacon álló Herkules, fenyegetve emelt bunkójával, olyannak látszott, mintha az őt környező régibb építményeket a közelgő időre akarná emlékeztetni, melyben az érzelemdús s vallásunkból fejlődött középkori művészet, az óvilág vak utánzása által porba döntetik. De éppen e rendetlenség különös, újabb városainkban hasztalan keresett bájta vont az egész körül, azon bájta, melyet épületeknek, mint emberarcnak, csak az ad, ha rajtok a múltról olvashatunk.

Az egész tér, mint mondám, telve vala emberekkel; a tolongó sokaság megingatott tengerként a szűkké vált piacon ide s tova özönlött, s a környező házak lépcsőin, Zsigmond templomának nagy kapuja alatt, sőt a Herkules-szobor márványalapján is számos nézők foglaltak helyet, azon büszke meglepedéssel nézve le a tolongó sokaságra, melyet majdnem minden embernél találunk, ki csak egy lábnyira s egy percig tudott föllebb emelkedni társainál.

Ki csak egy percig járt a nép között, az előtt nem maradhatott titokban az ok, mely miatt annyi nép sereglett össze Szent György piacán. Minden ajkon Dózsa, a székelly vitéznek neve hangzott, ki csudabajnok-tetteiért, minden püspökök s ország-nagyok jelenlétében, a király által ma meg fog jutalmaztatni: s ennyi ember órákig to-

Dózsa György (filmrészlet)

longott és izzadott, csak hogy egy embert lásson, kire, bár tízszer nagyobb dolgokat vitt legyen véghez, bizonyosan nem figyel, ha a király vagy helyesebben mondva Bakács bíbornok, politikai tekintetből szükségesnek nem tartják, hogy megjutalmazása ünnepélyesen történjék. Ilyen volt a nép a tizenhatodik században, ilyen ma; a szent ostya előtt is csak akkor hajlik meg, ha az előtte fölemeltetett.

Dózsa tette – mint tudni fogják, kik történeteinket ismerik – nem vala olyas, hogy főképp az akkori időben rendkívüli jutalmat vagy bámulást érdemelhete. Dózsa, ki Dálnokon a székelőföldön születve, székelők módjára egész életét fegyverben töltte, a Nándorfejérvárban tanyázó lovasság hadnagyává emelkedett. Történt, hogy a semendriai törökök Nándorfejérvár környékére pusztítani jöttek. Az őrsereg elejökbe ment, s a két had ütközetre készen állt már egymással szemközt, midőn a törökök közül Ali, a semendriai lovasság parancsnoka, délceg paripán előrevágtat, s szidalmak között a magyar seregből bárkit párviadalra szólít. Az epirusi török vitézsége híres vala, de nem olyannyira, hogy a magyar sereg között senki nem találkoznék, ki e kihívást elfogadná; s Dózsa dicsvágy, s mint egy történetíró mondja, a török szép paripája által tette buzdítva, a szitkozódó pogánynak elébe állt. Rövid küzdés után Dózsa egy óriási csapással levágta a pogánynak jobb karját, s miután ez földre esett, ellenét kivégezte, és szép lovával együtt, seregeinek nagy tapsa között, visszalovagolt. A törökök elrémülve futásnak eredtek, s Nándorfejérvár környéke a törököktől ez egyszer megszabadult. Ennyi volt az egész.

Ha Dózsa tettét akkor viszi véghez, mikor seregeinket még Kinizsi vezette, a vezér, ki Kenyérmezőn egy törökkel szájában s egyeggel mindenik kezében friss magyart járt a halottakkal takart csatamezőn, Kinizsi, ki, mint a rege mondja, két karddal küzdött, kétségen kívül megdicsérte volna a székelty becsületes csapásáért, de rendkívülit sem ő, sem seregei egy török kar levágásában nem találtak volna. Most Kinizsi sírjában volt, vele Toldi s annyi derék Mátyás alatt nevelt bajnok, s a jó csapások ritkábbakká váltak Magyarországon. Hónapok múltak néha, s alig történt a török határszélen valami, minnek elmondására egy akkori magyar hölgy elborzadhata, vagy ősz bajnokok megelégedést inthetnének fejikkel. Dózsa tette ily viszonyok között rendkívülinek látszott; s Bakács, ki keresztes bullájával Rómából

hazatérve, a törökök ellen egykor létezett, de most szunnyadó lelkesedést újra föl akará ébreszteni, örömmel ragadta meg az alkalmat, melyet a vitéz székelty ünnepélyes megjutalmazása nyújtott. A keresztes bulla csak egy héttel ezelőtt húsvét vasárnapján hirdettetett ki, és semmi sem buzdíthatná inkább részvétre a népet, mint ha látja, miként a törökök ellen küzdve nemcsak örök, de földi jutalmakra is számíthat.

A nép Szent György terén a nap hőséről száz csudát beszélt. Az egyik mord arcát dicséré, az annyira borzasztót, hogy már sokszor egész török seregek csak látásától elszaladtak; másik bizonyos kútfőből hirdeté, hogy Dózsa tulajdonképp a töröknek nemcsak karját, hanem fejét is levágta egy csapással, mit az urak azonban irigységből tagadtak; a harmadik környüállásosan helyet, napot s órát megnevezve elbeszélé, miként fogott egy ízben György vitéz Erdélyországban százötvenhárom törököt, két tarackkal együtt, ő egymaga s pedig csak fütőkössel fölfegyverkezve; min a negyedik éppen nem bámult, mert az egész székeltyföldön tudvalevő dolog, hogy valahányszor Dózsa lovát meg akarja szorítani, mindig egypár oldalbordáját töri el – szóval: mindazon kisebb csoportozatok között, melyekből e nagy néptömeg állott, csak Dózsáról és hős tetteiről vala szó. Érdeme annyival óriásiabbnak látszott, mert hisz – mint sokan mondák – az urak, hacsak kikerülhették volna, egy szegény katonát bizony nem jutalmaztatnának meg oly fényesen. Voltak mégis egyesek, kik a dolgok valódi állását helyesebben méltányolák.

– Bizony förtelmes időket élünk – mondá néhány mellette álló polgárhoz, kik vele együtt nem messze Zsigmond temploma főkapujától foglaltak helyet, egy ősz szakállú vén katona, ki mióta Kinizsi meghalt s maga elvénült, azáltal tengeté életét, hogy majd egy, majd más budai kocsmában beszéle el egykori hőstetteit, s kit az egész világ Imre vitéznek nevezett –, alávaló, gyáva időket élünk, higgyék el kigyelmeitek, ennyi lármát ütni, csak mivel egy haszontalan töröknek kezét vágták le, valóságos gyalázat.

– Már ami azt illeti – szóló fejét csóválva a mellette állók egyike, ki Kelenföld külvárosban a szappancsinálás és gyertyaöntés békés mesterségét űzé –, kend nagyon is könnyen veszi a dolgot. Én sem vagyok éppen a gyengék egyike – itt a szappanos kinyújtá vastag karját –, nem találtam soha legényt, ki, ha szappant főzünk, az üstöt a tűzről jobban le tudná emelni: de töröknek

karját egy csapásra levágni, azt mégsem tudnám. A töröknek kemény csontja van; ez nem tréfadolog.

– És mit tud kend arról: kemény vagy lágy csontja van-e a töröknek? Vagy talán szappant főzött belőle? – válaszolt a katonának rosszkedvűen, míg polgárhallgatói társukat kineveték. – Nyújtsa ki vaskos karját akárhányszor; ha kétszer oly vastag volna is, abból katonakar mégsem válnék, éppoly kevésbé, mint kocsirúdból nem acélkard. A hadakozáshoz más kéz kell, mint szappant kavarni vagy üstöt a tűzről leemelni: s ezt kend nem érti; én pedig csak azt mondom, hogy amit e székelty ember tett, nem is érdemli, hogy felőle szóljunk. Mátyás korában a fekete sereg között nemcsak magyart, de akár mennyi csehet ismertem, ki szintazt s többet tett, s alig dicsértetett meg érte. Én jelen voltam, midőn egy csapásra egész törököt vágtak kétfelé, úgy, hogy egyik része a lónak jobb, a másik bal oldalán potyogott a földre. Nekem ilyen Dózsa-féle vitéz tettekről ne beszéljen senki.

– Igazsága van – mondá engesztelőleg egy, a szappanos mellett álló kalmár, kinek bő köntöse soványságát nem takarhatá el –, kend, Imre, jobb időket élt; de mit tegyünk, ha mai nap egész törököt senki sem vág egy csapásra keresztül, mégiscsak azt kell dicsérnünk, ki legalább a töröknek fegyveres kezét csapja le.

– És ki oka, hogy mai nap senki egész törököt nem vág keresztül? – folytatá az előbbi, szenvedéllyel. – A magyar vas nem lágyabb, mint annakelőtte volt; karokkal is megáldott az Isten; töröknek pedig, kit keresztülvághatnánk, éppen nem vagyunk szűkében, hisz pár esztendő óta úgy őrzik a határszéleket, hogy maholnap a pogány itt Szent György terén sétál körül; s miért nem hallunk többé oly tettekről, minőknek fiatal korunkban naponként tanúi voltunk?

Nincs Mátyásunk többé! Míg ő a budai várban lakott, a vas is élesebb volt, minden kar hatalmasabb csapásokat osztogatott, s a törökök jobbra-balra hulltak szaporán, mint a rendek, mikor a gazda maga ügyel fel kaszásaira.

A polgárok helybenhagyólag integeté- nek fejeikkel. Néhány e beszélgetés közt közelebb vonult egyén, kikben nem, mint most, egyenruháikról, hanem tartásuk- s viseletükből kiszolgált katonákra ismerünk, fennhangon sóhajtozott.

– Igazság! szent igazság! – mondá a so- vány polgár – de mit tehetünk róla, hogy Mátyás meghalt, s méltó utódot nem ha- gyott maga után.

– Méltó utódot nem hagyott maga után? – vága szavába az előbbi még szenvedélye- sebben. – És János herceg, ki már első ifjú- ságában a törököt Jajcánál megverte, ki míg élt, pogányt és lengyelt a határoktól vissza- űzött, hogy ti nyugodtan rőfölhessétek kel- méiteket: nem volt ő méltó utód?

– János herceg derék úr volt – válaszol- tak egyszerre többen a polgárok közül –, de nem volt törvényes gyermek.

– Nem volt törvényes gyermek? – foly- tatá indulatosan az agg katona – s azért nem volt méltó, hogy királyunk legyen? s ha véletlenül az olasz asszonytól születik, e gyalázatos Beatrixtól, ki elég arcátlan volt a pápa s az egész római szentszék előtt azzal kérkedni, hogy Mátyás élete alatt Ulászló rimájává alázta magát, akkor törvényesnek neveznök őt? vagy ha ő lett volna a buja asszonynak szeretője, s ha még gyászruhá- ban megígéri, hogy elveszi, ámbár szavát ké- sőbb megszegné: akkor méltó volna, hogy királyunk legyen? János nem volt törvényes gyermek, de hogy most oly királytok van, kit még a csehek is sertésnek neveztek, kit az urak előbb ökörnek szólítottak, és most, mióta Ujlakit legyőzte, tehénnek hívnak, ki alatt országunkat darabonkint elvesztjük: abban nincs semmi gyalázatos?

– De mit tehetünk mi erről? – mondá a kelenföldi szappanos, kire a katona beszéde látszólag hatott – tudvalevő dolog, a budai polgárok mind János mellett voltak. Ráskay uram neki adta át a város kulcsait; mikor a herceg 1490-ben a várat elhagyta, s sere- geivel Pécs felé vonult, csaknem sírtunk. Úgy emlékszem, mintha csak tegnap volt volna. Mikor a seregek s utána a sok szekér Mátyás tömérdék kincseivel Kelenföldön keresztülvonult, ha nem csalódom, július 2-án volt, soha tikkasztóbb meleget nem éreztem, mind jajgattunk. Amerre a herceg ment, még a gyermekek is éljent kiáltoztak, s mikor pár nappal később Báthori István és Kinizsi Pál önagységának seregeikkel utána- mentek, még asszonyt sem lehetett a házán kívül látni, annyira elszomorodtunk mind: de mit tehetünk? A herceget a Sárvíznél megverték, nekünk azt kellett királynak el- fogadni, kit az urak választottak.

– Ilyenek kendtek, polgárok, mindég – mondá keserűen a katona –, ha egynek éljent ordítottak, a másik előtt boltjaikba bújnak, kezeiket örömben összecsapják vagy a zekébe dugják, s azt hiszik, minden- nek eleget tettek: a világ azért úgy forog, mint kedve tartja; s kelmetek rőfökkel mérik a drága velencei posztót. Mikor Zsigmond Kontot s vitéz társait itt a piacon lefejezte, a budaiak házaikba zárkóztak és morogtak, oly csendesen, hogy a házakon kívül senki nem is gyanítá, s Országh rézből öntette a zsarnok képét, s a várkapu fölébe állíttatá, hogy ércszeme örök időkhig megvetéssel nézzen le a piacra, hol a jámbor budaiak zsarnokságát túrték. Zsigmond itt a főpiac közepén építtetett templomot cseheinek, míg a magyar templom a németnek még maiglan adózik, s a magyar polgárok talán nem kiáltoznak éljent a császárnak, ez volt

egész bátorságuk. Hunyadi Lászlót itt fejez- ték le, hol most állunk, s mikor a kapások este szüleikből visszajöttek, a budai pol- gárok nagyot sóhajtanak, hogy a szegény munkások a városban nem voltak, mert e gyalázatos tettet bizonyosan akadályoztat- ták volna. Mátyás király e várost sárfészek- ből az egész világ csudájává tevő, s midőn egyetlen fiát üldözőbe vették, a budaiak közül egyetlenegy sem találkozott, ki mel- lette karját fölemelte volna. Mátyás jól tet- te, hogy vörös márvánnyal rakta ki palotáit, másképp a kőnek is pirulni kellene ennyi gyalázat fölött.

A kalmár látszó türelmetlenséggel hall- gatá e beszédeket, melyek a budai polgár önérzetét sérték, s most éles hangon ellen kezdte szólani: – Kend Mátyásnak hív embere volt – úgymond –, s jól teszi; katonának jobb királya nem is volt soha; magam is sajnálom őt; mióta meghalt, soha annyi selyemkelmét nem adhatunk el; de ha Mátyás élne, bizony Szent György piacán a királyról így, mint kend, nem merne szólani senki. Igaz, ami igaz, a polgári szabadságnak is van becse, most legalább a budai polgároknak oly mó- don, mint Mátyás tevő, fejvesztéssel fenye- getve, jó reggelt nem kíván senki, s inkább egypár sing pántlikával kevesebbet adjak el, mint hogy ez még egyszer történjék.

Adjon Isten sok szerencsét a szabadság- hoz! – mondá az előbbi gúnyosan. – Mátyás alatt a király azt üzentette, hogy lefejezteti kelmeteket, de egy hajszálukat sem bán- tották; most az Ujlakiak, Báthori, Drágfi, Kis, Horvát, s mit tudom én, mindazon nagy- ságos és nemzetes rablókat hogy hívják, fényes nappal elszedik holmijokat, s ha pa- naszkodnak, megverik s az árokba dobják kelmeteket; ha e szabadság ínyökre van, adjon Isten jó egészséget hozzá.

Windows 8 – PC-n kudarc lesz?

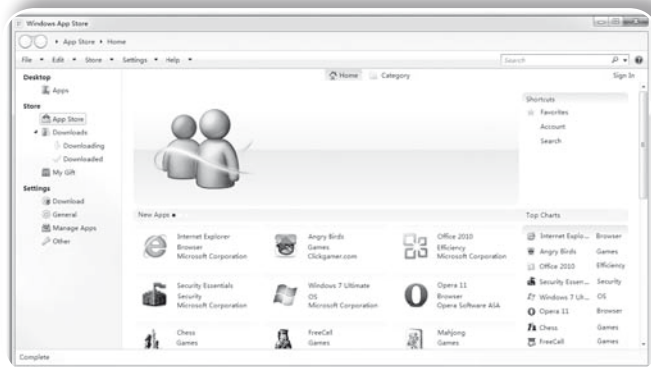
Úgy tűnik, nem fog sok vizet kavarni a Microsoft új operációs rendszere a személyi számítógépek szegmensében.

Míg korábban gyakorlatilag összeforrt a PC a Windows-zal, az IDC piackutató nemrég megjelent közleménye szerint ez az irányzat véget ér, vagy legalábbis sokat veszít jelentőségéből a Windows 8 esetében. Az IDC úgy véli, a Microsoft komoly kihívás elé néz a PC-s értékesítés tekintetében, pontosan azért, mert a legtöbbet akarja kihozni platformjából. Ismeretes, hogy az operációs rendszer egyszerre készül desktop gépekre és tabletekre is: a Microsoft egyesítené ezt a két vonalat. Ami nem is meglepő, hiszen míg a netbookok forradalmát kényszerből le tudta vezényelni a cég azzal, hogy kitalolta Windows XP-jének életciklusát, a többérintéses kezelőfelületre egyszerűen nem kínál választásra érdemes felületet a vállalat. Az Apple féle iOS és a Google Android letarolta a piacot.

„A Windows 8 nagy érdektelenségre számíthat a hagyományos PC-t használók körében, nem várunk különösebb frissítési tevékenységet a Windows 7-ről Windows 8-ra váltás területén” – nyilatkozták az IDC elemzői. Al Gillen, a tanulmány szerzője szerint a felhasználók felteszik maguknak a kérdést: „Milyen értéket hoz a Windows 8 a desktop és laptop számítógépek számára?”. Az egyetlen igazi előny mindössze az lesz, hogy hozzáférést kapnak a Windows alkalmazásboltjához, vélekedett Gillen. Az Apple App Store koncepcióját utánzó szolgáltatásról teljesen még nem rántotta le a leplet a Microsoft, erre a San Franciscóban zajló rendezvényen kerül sor.

Tovább gyengíti majd a Windows 8 pozícióját, állítja Gillen, hogy a Windows 8 bizonyos tekintetben alkalmazás-inkompatibilitási problémákkal fog küzdeni, hasonlóképpen a Windows XP – Windows Vista átállásnál tapasztalhoz. A Windows 2000 Pro anno fejlesztői beavatkozást igényelt volna a már korábban készített szoftverek tekintetében, ám ezt a fejlesztők zöme nem tette meg. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy a Microsoft fokozott figyelmet fordított a Windows XP kompatibilitásának fokozására. Ha trendekre próbálunk következtetni a fentiekből, akkor azt láthatjuk, hogy az elmúlt tíz évben minden második váltás alkalmával szoftverkompatibilitási okokból kifolyólag komoly ellenállásba ütközött az OS csere – és most a kevésbé szerencsés trendforduló várható. Gillen szerint ennek legfőbb oka a Metro felülettel való inkompatibilitás lesz; azt a felületet teszi felelőssé a szakértő, mely már most is aktívan használta a kifejezetten okostelefonokra szánt Windows Phone 7 operációs rendszerben.

Emellett a vállalatok egy jelentős része még mindig csak mostában áll át a Windows 7-re, döröszeg lenne azt elvárni tőlük, hogy ilyen rövid idő alatt újfent operációs rendszert váltsanak. Sok cég az évtizede használt Windows XP-it cserélte le, és a jelenlegi gazdasági környe-

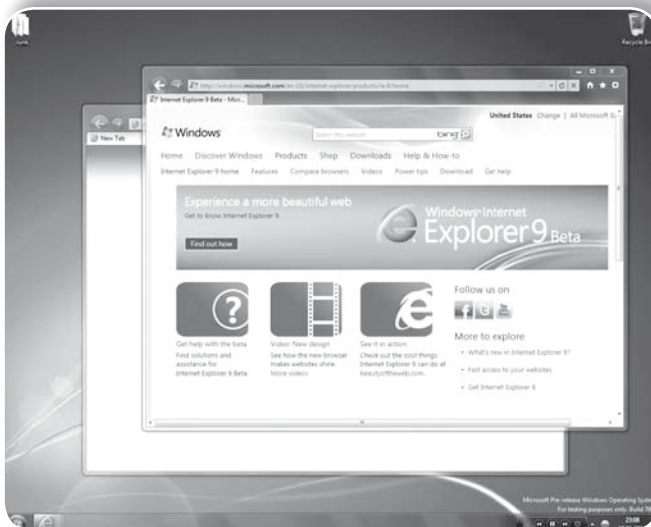
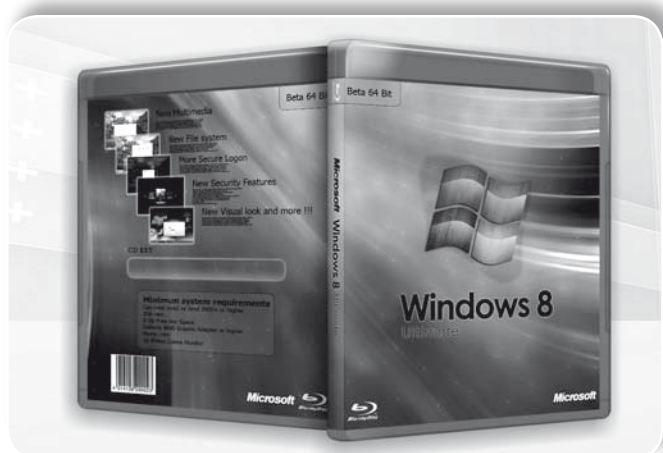
zetben nagy valószínűséggel nem új operációs rendszerekbe fognak beruházni.

Nincsen egyébként egyedül véleményével az IDC, a Gartner piackutató elemzője, Michael Silver már nem egyszer kifejtette a Windows 8-ra való migrálás szerinte várható lassú folyamatát. Véleménye szerint a leendő operációs rendszer nem gerjeszt majd frissítési ciklusváltást.

Időközben a Windows 7 nagyon sikeressé vált a PC-felhasználók körében. A Microsoft nemrég közzétett adatai szerint a platform közel félmilliárd eladott licenccel dicsekedhet, ami jelentős ugrás a tavaly októberi 240 milliós érték után. Ezt támasztja alá a Net Applications mérése is, amely szerint novemberben már az összes Windows PC 38 százalékán ennek az operációs rendszernek valamelyik változata futott. Tizenkét hónappal korábban még csupán 22 százalék volt ez az arány.

Gillen ugyanakkor jóval rózsásabban látja a helyzetet a táblagépek szegmensében, igaz, itt is komoly kockázati tényezőkkel kell szembenéznie a Microsoftnak. Az elemző úgy véli, abban rejlik a platform sikere, hogy Redmond meg tudja-e győzni a fejlesztőket arról: a Windows 8-ra érdemes dolgozni. Ha rá tudja venni őket már meglévő alkalmazásaik Metro felületre való optimalizálására, illetve új mobilprogramok létrehozására, akkor akár nagy sikereket is elérhet a vállalat a piacon.

„Ha azonban nem tudja elérni a fejlesztői közösséget – és ez az elmúlt néhány Windows kiadásnál jellemzően így alakult –, akkor a jövő nagyon bizonytalanra válik” – nyilatkozta Gillen. De még ha így is történik, maga a vállalat közel sem lesz súlytalan. Az új rendszerek több mint 90 százalékán még mindig előtelepített Windows található, vagyis a cég vezető szerepe továbbra sincsen veszélyben. Legalábbis a PC-s világban.

Váltsunk Windowsról OS X-re!

Mikor szóba kerül, hogy valaki Apple számítógépre cserélje a PC-jét, szinte mindig ugyanazok az ellenérvek merülnek fel – az egyik természetesen az ár kérdése. Ez is megérne egy külön írást, de most inkább a másik alapvető problémát feszegetjük: a kompatibilitást. Sőt, sokkal inkább az aggodalom, hogy az eddig megszokott szolgáltatásokat hogyan fogjuk igénybe venni, hiszen újra kell tanulnunk a segédprogramok neveit. Egyáltalán, mihez milyen segéd-szoftvert használjunk?

Irodai programcsomagok

Az egyik legtöbbet használt szoftver a Windows alatt a Microsoft Office. OS X alatt ugyanúgy megtalálható ez a csomag, és még csak nem is drágább az eredeti verziónál. Tartalmazza a Word, Excel, PowerPoint programokat, valamint a Microsoft Outlookot, amelyek teljes mértékben kompatibilisek a windowsos kiadásukkal. A csomag verziószáma mindig egyvel az aktuális Windows verzió felett jár (mivel később adják ki), most éppen a 2011-es Office for OS X-et gyűrhetik az Apple-felhasználók. A programok felületeit kissé Apple-felületre szabták, így az újoncnak tanulniuk kell a rendszer kezelését, de nagyon hamar bele lehet jönni a használatba. Az Office ingyenes alternatívái természetesen szintén megtalálhatók OS X rendszerre írva is, ilyen például az OpenOffice utódja, a LibreOffice, de a neten találhatunk NeoOffice-t is az almás gépünkre. Az Apple saját irodai rendszere egyébként szintén rendelkezésre áll: az iWork szövegszerkesztő, táblázatkezelő, valamint prezentációkészítő programot egyaránt tartalmaz. Abban az esetben azonban, ha – mint a legtöbb felhasználó – csupán a Word-fájlok megnyitására és szerkesztésére használnánk az Office csomagot, akár ne is telepítsük fel. Az OS X beépített TextEdit programocskája ugyanis minden további nélkül megnyitja szerkesztésre akár a .docx kiterjesztésű szöveges fájlokat is.

Fájelkezelés/FTP

Az ablakos fájlkezelő alkalmazás sajnos nem található meg OS X alatt, ám természetesen ennek is vannak alternatívái. Az egyik ilyen az XFolders, amely mind kinézetében, mind pedig szolgáltatásaiban meg-

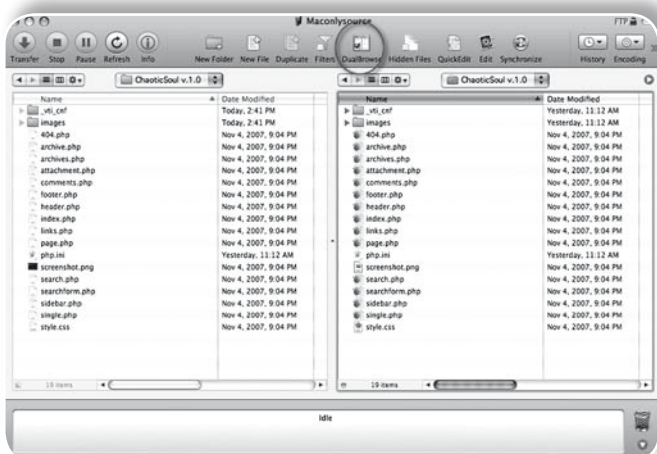
lehetősen hasonlít a Total Commanderre. Abban az esetben viszont, ha csak részfeladatok elvégzésére használtuk a programot a Windows alatt, érdemes inkább ezek megoldására keresni egy alternatívát. A Total Commander remek FTP-kezelését például könnyedén hozza OS X alatt a Panic nevű fejlesztő Transmit alkalmazása, amely nagyon fejlett felülettel és egyszerű kezelhetőséggel hozza testközelbe az FTP-alapú kommunikációt. Kétablakos rendszerben működik, és létrehozhatunk benne kedvenceket is, amelyeket a lehető legegyszerűbben átmenthetünk későbbi verziókba is. A szoftver fizetős, de ingyenes verzióban is használhatjuk, ebben az esetben viszont sajnos le kell mondanunk az elmenthető kedvencek funkcióról.

Tömörítőprogramok

A leginkább ismert tömörítőalkalmazások .zip fájlalba tömörítik az állományokat. Ezen fájlokat szinte minden operációs rendszer alapértelmezettként kezeli, ki- és betömöríti, de például egy .rar már képes kiakasztani a legtöbb rendszert – így természetesen az OS X-et is. De sebj, erre is van megoldás: a Stuffit Explorer. A program fizetős formában érhető el a neten, de ha nem vesszük meg, akkor abból annyi hátrányunk származik, mintha Windows alatt nem vesszük meg például a WinRar-t. Nevezetesen, hogy tökéletesen működik, remekül csomagol ki, azonban ha meg szeretnénk nyitni a szoftvert magát, akkor egy kis hisztibe fog, hogy ugyan vásároljuk már meg.

Képmánipulálás

A képmánipulálás területe igazi hazai pálya az Apple gépeken dolgozó grafikusoknak, ezzel tehát biztosan nem is lesz semmi gondja a „megtérő” felhasználóknak sem. Lássuk csak, miből is gazdálkodhatnak ők: az Adobe programcsomagjai sokak szerint jobban futnak Apple gépen, mint PC-n. Ezt a vitát nem szeretnénk eldönteni, és a szoftvercsomag ára sajnos OS X alatt sem olcsóbb, mint a windowsos verzióé, így nem professzionális felhasználók számára szinte megfizethetetlen. Nem úgy, mint az Aperture program, amely 150 euróért az igazi profik által használt képmódosító eszközöket nyújtja nekünk. Ennél lényegesen olcsóbb az iPhoto, amely az iLife programcsomag részeként vágó, zeneszerkesztő és weboldalépítő programmal egy-szerre érkezik, és mindezért cserébe összesen mintegy 50 eurót kell fizetnünk. Az iPhoto nagyon fejlett képkezelési funkciókat vonultat fel, és képmánipulálásra is alkalmas. Abban az esetben pedig, ha tényleg ingyenes alkalmazással szeretnénk megoldani a dolgot, választhatjuk a Gimpet, amit a Linux-oldalról érkező felhasználók bizonyára jól ismernek.

RÜGYFAKADÁS

Tréfás mese

Amikor még csak 111 éves voltam, nagyon szerettem fára mászni. Legtöbbször eténként szemeztettem a cseresznyét kedvenc almafámon.

Ilyen csendes esteken szépen mosolyogtak a barackok és csilingeltek a szőlők. Ez a zenebona jókedvre derített. Május 35-én, vasárnap éjfélkor megéheztem, és kedvenc körtefámhoz mentem eprezni, mert a málna nem oltotta a szomjamat. A kakukk vígan rikácsolt a fűben, a kacsáim vadul kapirgáltak a háztetőn, a göndör-szőrű kecském egerészni indult a fenyőerdőbe, én pedig, mint már említettem, mogyorót törtem a homokos Tisza-parton. Tíz barátom focizni hívott, és csak öten játszottak velem a számítógépen. Nagyon magányosnak éreztem magam, ezért iskolám csendes udvarába mentem. Volt mit látnom! A barátaim a körtefán ültek, és görögdinnyét gurigáztak, miközben lekváros kezüket törölgették a pötytös kaplomban. Hiába kérleltem őket, hogy csendben mulassanak, még jobban felerősítették a tévét, és az egész veteményeskert zengett a szélvihartól.

Minden táncra kelt, de a meccset lefújta a vekker, és én aludni mentem.

Kohajda Tamás, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Hull a hó

*Nemsokára hull a hó,
jön az öreg Télapó.
Piros a ruhája,
Teli van a zsákja.*

*Ő hozza az ajándékokat,
Ha jó leszel te is kaphatsz.
A Mikulás a Télapó barátja,
Ő is jön nemsokára.*

Haladi Klaudia, 4. osztály, Sonja Marinkó iskola, Szentmihály

Tréfás mese

Hiszitek, nem hiszitek, egy gyönyörű sötét reggelen felültem a kerékpáromra, és ellovagoltam Amerikába. Öt perc alatt értem oda, és még ragyogó napsütéses éjjel volt.

Úgy kifáradtam, hogy futottam még tíz kört a tengerben. Majd egy nagy réten, ami tele volt fával, megláttam egy házikót. Ez a ház, hiszitek vagy nem, olyan kemény vattacukorból volt, hogy ilyet még én is láttam. Beengedtem magam. Felmentem a csokilépcsőn, és bementem egy szobába. Mivel éhes lettem, ezért ittam egy pohár vizet. Olyan friss voltam, hogy a fejem alá tettem egy felhőt, és kinyílt a szemem, amikor elaludtam. Aztán felnéztem, s már hűlt helye volt az épületnek. Biztos a hideg hatására olvadt el. Így hát mit volt mit tenni, hiszitek vagy nem, hazatűszenttettem magam.

Pétevári Hédi, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Tréfás mese

Hiszitek, nem hiszitek, voltam egy szép réten. Azon a réten nem volt fű, de virág sem. Mivel nagyon szomjas voltam, ezért elmentem egy patakocskához. Mikor odaértem, elővettem a feneketlen sapkát. Addig-addig töltöttem a patakocskából a vizet, míg el nem fogyott. Amikor beesteledtem, aludni akartam, ezért a rengeteg fűből, ami a réten volt, egy takarót csináltam, a sok virág szirmából pedig párnát. De hogy aludjon az ember, mikor a nap még mindig fenn van? Ezért kerestem egy galambot, arra a fácnára felültem, és a daru felvitt egészen a holdig. Én akkor fújtam egy hangyányit, s a csillag kialudt, mint egy gyertya.

Miután leszálltam a pávával, egyből becsuktam a két szemem, de a harmadik nyitva maradt. Utána kinyitottam a két szemem, akkor meg a harmadik szememet csuktam le, és egyből reggel lett.

Fuss el vége, gyere eleje!

Bera Laura, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A húsevő növény diétája

Tegnap reggel Gál József botanikus pórul járt. Húsevő növényét mindig jól gondozta, talán túl jól, mert a húsevő rohamosan növekedett. Mikor meghozta a neki frissen fogott legyeket, a növény mohón falta, és még a gazdája kisujját is elfogyasztotta. A botanikust nem tudtuk elérni a kórházban, de azt megtudtuk, hogy a növény karanténba került, és súlyproblémái miatt diétára fogták.

Hubai Dóra, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Egypercesek

A csibecsoda

Egy csantavéri gazda tyúkóljában fenomenális dolog történt. A piros krédli tyúkcocsa sokáig kotlott a tojásokon, és krokodilkölyköt hozott a világra. E nem mindennapi esemény a tudósok számára is igen furcsa dolog. Nagyon folynak a DNS-vizsgálatok is, és izgalommal várja már az egész falu az eredményt.

Pulykává változott

Lukácsné Piroska néni, mint tudjuk, igen mogorva és szigorú természetű asszony, tegnap virradóra pulykává változott. Piros tollazatú, peckes járású pulyka lett. Az oka talán az, hogy egyfolytában truttyogott drága férjcskéjére. Mindenkit izgatott, hogyan is történt a dolog, talán valami átok lehet, vagy egy tündér lopódzott be tegnap Lukácsék házába. További információkat a pulyka@pirineni emailen találhattok.

Pesti Enikő, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Képzelt interjú Blöki kutyámmal

A kutyám neve Blöki, ő kétéves. Egy napon megkérdeztem tőle:

– Milyen kutyának lenni?

– Hát jó.

– Miért szoktál ugatni, mikor macskát látsz?

– Mert szeretnék velük játszani, de ők mindig elfutnak. Bár van egy pár kivétel.

– Az neked nem rossz, hogy fekete vagy?

– Nem, mert ha például este van, jót pockozhatok.

– Miért fogod meg a pockokat?

– Van, hogy azért, mert éhes vagyok, de van, hogy azért, mert játékos kedvem van.

– Mi az érdekes abban, ha eldobom a diót?

– Nem is tudom. Talán az, hogy forog és gurul, meg persze, mert játszol velem.

– Miért jó neked az, hogyha én futok, és te futsz utánam?

– Az azért jó, mert himbálózni a kezed, és mivel kiskoromban a csutkát lóbáltad nekem, az nagyon érdekes volt, és bennem maradt ez a játék.

– Szeretsz engemet, mint gazdit?

– Persze, te vagy a világ legjobb gazdija.

– Köszönöm, kiskutyám! Te pedig a legjobb és legaranyosabb kutyus vagy a világon!

Sóti Beáta, 6. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

Disznóvágás volt nálunk

*Azon a napon hajnalban keltünk,
Előző nap már mindent elrendeztünk.
Kipakoltuk az üstházat és a kotlát,
Rákészültem, hogy majd fogom a disznó farkát.
Jött a böllér, és leszúrta a disznót,
Beszaladtam a szobába, mert hangzavar volt.
Mégpörkölték, szegénykém koromfekete lett,
Pedig előző nap még kukoricát eszegetett.
Szétszedték, húsát feldarabolták,
Szeleteltek húsokat, meghagyták a húsvéti sonkát,
Hurkát és kolbászt is töltöttek,
Az asszonyok a konyhában sürgölődtek.
Mire elvégezték a munkát a férfiak,
Az asszonyoktól finom vacsorát kaptak.
Én is dugig ettem magam kolbással,
Éjszaka meg álmodtam sok farkassal.*

Sinkovics Szabaszián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az elcsatangolt kiscica

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy macska. Annak volt egy kölyke.

Az anyamacska elment vadászni, s vele tartott a kicsinye is. A kiscica letért az útról, és eltévedt. A macskamama kereste a kölykét mindenfelé, de sehol sem találta. A kiscica egy házhoz ért. Befogadták az emberek. Mikor eltelt egy év, a kiscicából erős, szép macska lett. Szeretett egerekre vadászni, jól ment a sora, de eszébe jutott a mamája. Nagyon elszomorodott. Másnap elindult megkeresni az anyukáját. Bolyongott az erdőben, városban napokig, hetekig. Már nagyon elfáradt, amikor az utcán megpillantotta a mamáját. Volt ám öröm! Hazamentek, és a cica megígérte anyukájának, hogy máskor szót fogad. Mindennap mentek vadászni. Fogott is egeret, de még mennyit! Csak az mind elszaladt!

Ha az egér el nem szaladt volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Tóbiás Vivien, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Visszajöttek a kárókatonák

Húsz évvel Gergjián halála után a kárókatonák még mindig nem jöttek vissza. Az új vadőr, Burai J. sehogyan sem tudta elviselni, hogy nincsenek kedvenc madarai a valamikori kárókatonatelep környékén. Eldöntötte, hogy összehívja régi barátait, Tamást, Arankát, Oszkárt és Pétert, hogy magasabba építsék a tornyot.

Egy szép vasárnapi napon gyűltek össze. Az első hétfőjén nem csináltak semmit, csak beszélgettek. Visszaemlékeztek azokra az időkre, amikor itt együtt játszottak. Eszükbe jutott az eset, amikor Ságiéktől visszaszerezték a kárókatonákat, és amikor először felmentek a toronyba. Persze senki sem felejtette el azt a ködös estét sem, mikor Gergjiánt lelőtték.

Néhányunknak már gyereke is volt. Burai J.-nek két hároméves ikerfia, Burai Kámlán és Burai Endre. Hodonicki Oszkárnak négyéves fia, Hodonicki Ferenc a neve. Mindannyian házasok voltak. Aranka Tamáshoz ment feleségül, Virág Péter egy lányt vett feleségül a faluból. Megbeszélték, hogy minden hétfőjén eljönnek, hogy tovább építsék a tornyot, hogy megnézhesék, merre mentek el azok a csodálatos, szép, fekete madarak. Megpróbálják majd őket visszacsalogatni, mert itt többet, legalábbis Burai J. szerint, nem fog hallatszani egy puszkadurranás sem.

Mindenki betartotta ígéretét. Minden szombaton és vasárnap ott gyülekeztek. Mikor mindannyian megérkeztek, belefogtak a kilátó továbbépítésébe. A kilátó gyorsan nőtt, mivel öt ember építette. A második hétfőjén már tízeletem volt. Tíz kilométerre is el lehetett látni, de az elmenekült madarak még mindig nem látszóttak. A negyedik vasárnap már a tizenharmadik emeletet építették. Nehéz is volt már föl-le mászni, de mégis megérté. A jó hangulat, a kisgyerekek sivalkodása, a nevetés, dalolás és a szeretet újraélesztette a környezetet. A levegő frissebb lett, a nap melegebben sütött.

A negyedik hétfője után Tamás, Aranka és Burai J. eldöntötték, hogy a vadőrházban fognak aludni, mert nem volt lelki erejük hazamenni. Tíz óra körül felmentek a toronyba teát inni, mivel fönt frissebb volt a levegő. Miközben iszogatták a forró teát, madárcsajt hallottak. A hangok nagyon ismerőseknek tündek, de nem jutott eszükbe, melyik madárról lehetne szó. A csillagos égbolton Tamás észrevett egy kékeszöldes valamit. Azt gondolta, hogy az egy csillag, de nem volt biztos benne.

– Ugye, Jonatán – szólította meg Tamás Burai J.-t először a nevével – mi az a kékeszöldes az égen?

– Az? – mutatott rá Jonatán – hát... azok a... – nem mondott semmit tovább, mert tele lett a szeme könnyel.

– Talán azok a kárókatonák? – kérdezett rá Aranka.

Burai J. csak bólintott egyet, nem tudott beszélni örömeiben. Hárman egymás nyakába borultak, és úgy maradtak egy ideig. Egy kárókatonára leszállt az akácfaára, őt követte a második, majd a harmadik. Ez csakis egyet jelenthetett: Visszajöttek a kárókatonák!

Mendrei Andrea, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Az aranyvessző

Egyszer volt, hol nem volt, volt a világon egy szegény ember. Ennek az embernek volt három fia.

A legidősebbet Péternek, a középsőt Jankónak, a legfiatalabbat Matyinak hívták. A szegény ember érezte, hogy nemsokára meg fog halni. Ezért elküldte a fiait szerencsét próbálni.

– Menjétek, fiaim, világot látni! Járjatok szerencsévével! – mondta nekik.

Másnap el is ment a legidősebb. Ment, ment, mendegélt, egyszer betért egy kocsmába. A kocsmáros éppen segédet keresett. Ő be is állt. Egy évig szolgált. Mikor letelt az egy év, a kocsmáros egy aranyvesszőt adott Péternek.

– Ez a vessző varázsvessző. Kívánj valamit, és az valóra válik! – mondta.

– Akkor ki is próbálom! – örvendezett a fiú.

– Nem úgy van az! – figyelmeztette a kocsmáros. – Csak otthon használható a vesszőt.

Péter elindult haza, de nem akart addig várni, míg hazaér. Kézbe fogta a vesszőt, kívánt valamit, de a vessző azon nyomban kiugrott a kezéből, és háromszor az arcába vágott. Nagy szegénnyel hazakullogott a legény. Otthon elmesélte, mi történt vele.

Utána a középső fiú indult útnak, de ő is úgy járt, mint a testvére.

Végül Matyi is felkerekedett. Ő is betért a kocsmába, ő is beállt segédnek, ő is egy évig szolgált becsülettel. Meg is kapta a megérdemelt jutalmát a kocsmáros-tól, aki őt is figyelmeztette, hogy csak otthon próbálja ki az aranyvesszőt. Mivel Matyi szófogadó, okos fiú volt, betartotta, amit a kocsmáros mondott neki.

Hazaérve bement a szobába és kívánt:

– Azt kívánom, hogy kastélyban éljek, a testvéreim és én királyfik legyünk, édesapánk pedig egészséges király.

Amit kívánt, azon nyomban úgy is lett.

Matyi elvette a kocsmáros lányát, és hétéves lakodalmat csaptak. Még most is mulatnak, ha el nem fogyott a bor.

Kovács Petra, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Utam az iskoláig

Utamat az iskoláig sajnos kb. 9 hónapig majdnem mindennap megteszem. Amúgy ezzel nem lenne baj, mert iskolába szeretek menni, de ott maradni nem annyira.

Téli reggelen, mikor nulladik órára megyek, korán, 6-kor kelek. Sokszor, főleg a tél közepén, ilyenkor még koromsötét van. Mint már említettem, korán keltem. Kiléptem a lakásunk ajtaján, és a folyosón nem volt felkapcsolva a villany. Tizenkét éve itt lakom, tehát fejből tudom, még sötétben is, hogy hol a villanykapcsoló. Viszont az a reggel más volt. Valahogy furcsán éreztem magam. Mire fölfogtam, hogy fel kellene kapcsolni a világítást, már valaki megtette. Ekkor a csendes és főként sötét helyet elárasztotta a fény. A fény, amelyet az ősember nem ismer. Mondjuk én sem, mert az emeletünkön előző este kiegészített mind a két lámpa, reggelre valaki beletett egy kétszázás égőt, és ez olyan hatást tett rám, amitől azt hittem, hogy a mennyországban vagyok.

Leszáguldottam a lépcsőn, mert már alig vártam, hogy kiérjek az utcára. Az iskola felé menet mindig a hátsó kijáratot használom. Kiléptem az ajtón, és ez a reggel már megint más volt. Mások imádom a havat és a sötétséget egyszerre, viszont aznap, ahogy kiléptem, minden megváltozott. A kaputelefon mellett lévő lámpa nem égett, a fák, hiába esett a hó, nem voltak hólepel alatt, a hóban nem volt egy lépésnyom sem. Olyan érzésem lett, mintha egy gengszterfilmben vagy egy Agatha Christie-könyvben szerepelnék mint áldozat, és a gyilkosom ott bujkálna a szomszéd kocsija mögött. Az autó mögött tényleg ott volt valami, ami nagyon hasonlított egy középmagas, kicsit duci, hosszú karú emberre, aki egy kést tart a kezében. Félálomból felébredve rájöttem, hogy az én gyilkosom nem más, mint egy hóember. Gondoltam magamban: „Hú, mennyire beindult a fantáziám rögtön reggel!” Megjegyzem, hogy este mondjuk lefekvés előtt nem kímélt meg olvasni. Elindultam a kb. 5 perces sétámra, amely az iskolába vezet, egy havas, sötét úton, amelynél jobbat el nem tudnék képzelni. Ilyen alkalmakkor nem tanácsos a havat nézni, ahogy esik az utcai lámpák fényében, ha van lépcső előttünk, mert a jeges lépcső nagyon csúszós lehet az ember számára. Én persze odafigyeltem. Az útra lépve éreztem, illetve hallottam, hogy ropog a lábam alatt a hó. És ezért nagyon szeretek iskolába indulni télen. A sötétség, a hó esése, a fehér takaró ropogása a talpam alatt, ez teszi leírhatatlanná az élményt. Utam egy „falugas” alatt vezet át, melyről néha-néha lecsusszan egy-két nagyobb hógolyónyi fehér takaró, de ha jók a reflexeink, nem esik a nyakunkba. Innen egy parkolón haladok keresztül, amiben általában sok-sok kocsi van. Ezek azért lényegesek, mert egy hócsatára a motorháztetőnkön elegendő havat találunk. Utána egy fabódé mellett haladok el, ahol alsóban mindig megálltam, és uzsonnát vettem. Most már felhagytam ezzel. Pár lépés múlva kiérek a korzóra, ahol fél nyolckor sok gyereket látok. Itt néhány kirakat van, melyekkel nem törődöm, ugyanis van érdekesebb dolog is, például a barátok, már ha találkozom eggyel is. Általában csak Julival, Csengével vagy valamelyik alsós haverommal beszélgetek. Azon a reggelen egy másodikos barátommal, Denissel találkoztam. Viszont ez furcsa módon történt. Van nekik egy kutyájuk, akit Forlának nevezett el egy jó focijátékosról. Egyedül mentem a korzón, amikor valaki hátulról jól meglökött. Arra készültem, hogy megfordulok, és ha az illető nagyobb nálam, visszavonulok, ha nem, akkor pedig beszéljek vele. Ez a valaki egy kutya volt, mégpedig nagyon is ismerős. Ekkor egy halk hang szólalt meg a sötétből:

– Szia Iván!

– Szia! – feleltem, bár az illető számomra még beazonosíthatatlan volt, de körülnéztem.

– Hogy vagy? – kérdezte a közeledő személy.

– Kösz, jól, és te, Denis?

– Én is – felelte szűkszavúan, ugyanis ő nem túl bőbeszédű.

– Szép nagyra nőtt a kutyád.

– Vauuu-vauuu – hangzott a válasz.

– Milyen órád lesz? – kérdeztem.

– Magyar.

– Ááá... A tanító bácsinál is mindig ez volt az első óránk.

E beszélgetés után bementünk az iskola kapuján, ahova Forlán is utánunk akart jönni, de mi nem engedjük.

Igy maradt kint ez az eb, melyet a tudásvágy hajtott el ideig, és csak azt nézhettem, hogy mi eltűnik a kapu mögött a barátommal, és együtt fejezzük be utunkat az iskoláig.

Sévity Iván, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

December

*Elért a december,
épül a hóember.
Szénszemeit már
messziről látom,
répaorrát is megcsodálom.*

*Repül már a hógolyó,
megjön lassan a Télapó.
Kicsiny gyermekarcok
mosolytól ragyognak,
Télapó szánja látszik a távolban.*

Bakos Alexandra, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Ki is valójában Ludas Matyi?

Egy szép ház tornácán vagyok. Gyönyörű nyári idő van, a madarak is csicseregnek. Egyszer csak nyílik az ajtó, és egy nagyon öreg ember lép ki rajta. Ha nem tudnám ki ő, akkor egy teljesen átlagos öregembernek nézném, aki hátfájással küzd. Pedig ő nagyon híres ember. Ő Ludas Matyi.

- Tisztelem önnek, Mátyás úr!
 - Én is köszönök szerény hajlékomban.
 - Milyen volt az élete a döbrögi vásár napjáig?
 - Be kell hogy valljam, nagyon lusta voltam, nem érdekelt semmi és senki. Édesanyám sokszor megpörölt, hogy miért nem vagyok képes úgy dolgozni, mint a többi fiatal, de engem nem érdekelt, amit mondott. A napjaim mindig ugyanúgy teltek.
 - Olvashattuk önről, hogy elég kemény választ adott Döbröginek arról, ki a ludak gazdája. Nem félt, hogy ennek súlyos következményei lesznek?
 - Először nem félt, de később, mikor azt mondta az uraság, hogy megbotoznak, kicsit megszeppentem.
 - Komolyan gondolta, hogy háromszor fogja visszaverni? Nem jutott eszébe, mi lesz, ha kudarcot vall?
 - Hát amikor olasz ács bőrébe bújva visszaadtam az első tartozásom, úgy gondoltam, a többi is sikerülni fog.
 - Milyen érzés volt, hogy áruhában megverte Döbrögöt?
 - Hazudnék, ha azt mondanám, büntudatom volt, sőt nagyon is jó érzés töltött el. Legalább megkaptam, amit megérdemelt.
 - A vásár elég kockázatos volt, nem izgult, hogy észreveszik?
 - Csak nevettem, amikor a szolgák mind az ál Matyi után futottak. Látni kellett volna az uraság arcát, mikor meglátott.
 - A verés után mi lett Döbrögivel?
 - Szegény annyira félt tőlem, hogy inkább kedvesen bánt mindenkiel. Ezt a házat is tőle kaptam!
 - Most így visszagondolva, jó döntés volt a bosszú?
 - Szerintem igen, mivel egész Döbrög nekem köszönheti, hogy jól megy a soruk. Megköszöntem a beszélgetést Mátyás úrnak, és elköszöntem.
 - Viszlát!
- Ekkor felkeltem, és elindultam haza.

Juhász Rebeka, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Karácsonyi történet

A karácsony az év legszebb ünnepe, s én mindig nagyon várom.

Nálunk az ünnepre való készülődés már hetekkel előbb elkezdődik. Anya nagytakarításba kezd, hogy minden szép és tiszta legyen. A dobozból előkerülnek az évek alatt összegyűjtött karácsonyi kellékek. Anyukám mindig hiányol valamit, ezért újabbnál újabb díszekkel tér haza. Ünnepi terítők, ajtó-, asztal- és ablakdíszek a helyükre kerülnek. Így lassan-lassan a lakás ünnepi díszbe öltözik. Anyu még mézeskalácsot is süt. Én imádom a lakásban terjedő mézeskalácsillatot. Karácsonykor együtt a család. Apukámmal bevásárolni megyek, anyu pedig sürog-forog a konyhában. Annyi finomság készül, hogy el sem tudjuk mind fogyasztani. Mikor eljön ez este, a karácsonyfa teljes pompában áll, és az ajándékok is alá kerülnek. Gyertyát gyújtunk, és leülünk a bőséges ünnepi vacsorához. Evés után kibontjuk az ajándékokat, beszélgetünk és karácsonyi zenét hallgatunk. Nagyon szeretem, ha ilyenkor esik a hó!

Szerencsésnek tartom magam, hogy a családommal békecségekben, boldogságban tudom tölteni a karácsonyt!

Bálint Olivér, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Virtuális világom

Virtuális világom az úgynevezett Sims játékban... Egy szóval jellemezném: laza.

Leülök a gép elé, megnyitom a játékot, és észre sem veszem, már négy órája melegítem a széket. Mit csináltam ez idő alatt? Kiválasztom a hajam, a szemem, orrom, szám, állam formáját és színét, felöltöttem magam, ahogy nekem tetszik, megveszem a házam, berendezem, és már indulhat is a játék!

Napi semmittevés: felkelek, eszem, lefürdöm, csetelek pár új „haverral”, tornázom egy kicsit, letusolok, eszem, és nyugovóra térek. Így megy ez mindennap! Persze dolgozni nem járok, mert bepötyögtem valami kódot, és máris gazdag vagyok. Akkor megkérdezem: minek dolgozni?! Visszatérve a csetelésre: kiválasztok egy csávót a társkereső oldalon, az első lépést persze én teszem meg... Meghívom beszélgetésre, ahol csak ő meg én vagyunk, és senki más nem olvashatja el.

Később, mivel fejből tudom a telefonszámát, hirtelen felhívom. Köszönés nélkül belevágunk egy ismeretlen téma közepébe. Aztán én, az igazi Zsóka rákattintok a televízióra, szó nélkül leteszem a kagylót (mármint a játékos Zsófia), és rögvést odahív valami akciójáték felé.

Ezek azok a dolgok, amelyeket ritkábban csinállok, de csinállok.

Ilyen uncsi, „szórakozás” vesz el napi négy óra hosszát az életemből? Uff... Error!

Magyar Zsófia, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Szégyen égett arcomon

Fáradtan ballagok az iskolából. Vállamat húzza a degeszre tömött iskolatáska. Bárcsak már otthon lennék! Melegem is van. Elöttem két saroknyira egy idős asszony battyog. Mindkét kezében táska. Pár lépésenként megáll, leteszi a csomagját. Zsebkezdőt vesz elő a zsebéből, és az arcát törölgeti. Lassan utolérem. Ilonka néni! Nem, nem lehet ő. Hány éve is már? Talán három?

Ilonka néni fürge, szorgalmas asszony volt. Néhány utcányira lakott tőlünk. Ő hordta a környék házaihoz a tejet. Mindig mosolygott, viccelődött velem. Aztán előhúzott a köténye zsebéből egy szem cukorkát, és a kezembe nyomta. Így ment ez éveken át, hetente kétszer. Hét- vagy nyolcéves lehettem, amikor a boltból hazafelé kerekézve megláttam Ilonka néni. A járdán előttem bandukolt. Vitte a nehéz tejeskannákat. Ment, megállt, ment, megállt. Amikor mögé értem, rácsöngtettem, hogy álljon félre az útból. Hátranézett, félrehúzta a kannákat. Megfordult a fejében, hogy segíteni kellene neki, de siettem, hogy minél előbb játszhaszak. Elhajtottam mellette. Pár hét múlva nem volt tej a hűtőben. Nagypám elmondta, hogy Ilonka néni előző nap meghalt. Ekkor nagyon nagy lelkiismeret-furdalásom támadt. Szégyelltem magam, hogy nem segítettem a néninek, aki mindig kedves volt hozzám.

Az arcom lángol, sírás fojtogat. Odalépek az ismeretlen asszonyhoz.

- Megengedi, hogy segítsek? Szívesen elviszem a csomagjait.

A néni arca felderül. Hátamon az iskolatáska, mindkét kezemben csomag. Kicsit megkönnyebbülök. Törlesztettem egy keveset, Ilonka néni.

Remete Dávid, 6. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyararkaniza

Az én iskolám

Ha valaki megkérdezné, mit tudnék mondani az iskolámról egy mondatban, azt válaszolnám neki, hogy büszke vagyok rá. Büszke arra, hogy itt tanulhatok, ahol számomra két legdrágább személy is valamikor, anyukám és az ő nővére. Százéves az iskolám. Ha belegondolok a nagymamám meséjébe, hogy ő milyen körülmények között és milyen iskolába járt, nagy öröm tölt el, hogy nekem ma már mennyivel könnyebb a helyzetem.

Nagykám úgy hetven évvel ezelőtt a kis tanyájukról gyalogolt be az „iskolába” mindennap 4-5 kilométert egy irányba. Télen ezt gyakran térdig érő hóban, sárban tette meg, s a sárba többször beleagadta a cipőjük, mert csizmájuk nem volt. Az iskola valójában egy szoba volt, ennek közepén helyezkedett el egy tüzelős sporthely. A diákok mindennap két-két fadarabot vittek, így tüzeltek, hogy ne fagyjanak meg. Az összes felszerelésük a palatábla, a tűzifa és jó esetben az uzsonnájuk volt.

Iskolám Csáki Lajosról kapta a nevét, akinek gyermekkorra hasonlított a nagyszüleiméhez. Csáki ugyanis 1869-ben született.

Nekünk ma már nagyon nehéz elképzelni, hogy a nagyszüleink, dédanyáink ilyen vagy hasonló körülmények között jártak iskolába. Amikor meglátom az én iskolámat, még hihetlenebbnek tűnik. Ahogy beérek az iskolaudvarba, szinte felnevetek... hát itt aztán nem egy szoba a világ! Az udvaron két szabadtéri sportpálya is van. Egyik kosárlabda-, a másik focipálya. Soha nem állnak üresen, ez a fiúk területe. Balról a hatalmas fedett sportcsarnok található. Nem tudom pontosan hányan férhetnek be, de biztosan több százan. Számos sporteseménynek és rendezvénynek adott már teret. Ilyen például a Nemeztek Fesztiválja, az országos karatebajnokságok, és minden évben itt zajlik az elsősök fogadása és a nyolcadikosok búcsúztatója is.

Emlékszem, amikor elsős lettem, és felvezettek a tanteremünkbe! Tágra nyílt szemmel kapkodtam a fejem a gyönyörűen feldíszített terem láttán! Mennyi színes kép, betű, számok! Mindez az itt dolgozók keze munkáját dicséri, akik nekünk akarták megkönnyíteni és szebbé tenni az iskolakezdést és beilleszkedést. A tanterem között húzódik a folyosó. A falán megnézhetjük a legügyesebb tanuló munkáit, valamint tablóképeit. A tanterem szépen felszerelt. Az informatikateremben mindenkinek jut egy saját számítógép. Hol van már a palatábla?! A biológia szaktanterembe pedig a mikroszkópok és csontvázak rejtett világába nyerhetünk betekintést. Az én iskolám azért is különleges, mert itt még napközis ellátást is biztosítanak azoknak a gyermekeknek, akiknek a szülei dolgoznak, és nem várja őket otthon meleg étel. Itt egész nap tanárok foglalkoznak velük, és még szórakozásra is jut idejük.

Március 27-én van az iskolanap. A múlt évben ezen a napon a „Zöldebb iskoláért” jelszó alatt az udvaron levő szürke falakat varázslatosan színes virágokkal rajzoltuk tele, ami az arra járók máris jobb kedvre deríti. Az osztálytermetek pedig otthonról hozott cserepes virágokkal tettük hangulatosabbá.

Száz év alatt ideig jutottunk a rideg falú, szürke intézmények helyett. Most már érthető ugye, hogy miért is vagyok büszke arra, hogy ide járhatok? Itt megkapok mindent, amire a tanuláshoz szükségem van... A tanároktól a tudást, türelmet, törődést; a társaimtól a sok együtt töltött időt, játékot, barátkozást.

Radovanović Szófia, 5. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Dal a szülőfalumról

Elhagyni szülőfalum nehéz döntés lenne,
Mert itt szoktam meg élni sok-sok éven át,
És mellettem csukódott le nagyszüleim fáradt szeme,
Remélem, itt élem én is életem utolsó napját.

A szülőföldem mindig szívemben marad,
Ki tudja, lehet, hogy távozni kell innen,
Másik helyre robogni a rozsdás síneken,
És zokogva itt hagyni az utolsó szavamat.

Amikor régi emlékek szállnak fölöttem,
Órák hosszat nevetni tudnék mindenem,
Kiabálni zavarosan, kacagni hangosan.

Az otthon mindig marad ugyanolyan a helyen,
Ahova először lehajtottam fejem,
És ahova visszatérek egész biztosan.

Toldi Valentina, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Mit vinnék magammal egy lakatlan szigetre?

Sokszor, amikor már elegendem van az iskolából, azon gondolkodom, hogy de jó volna egy lakatlan szigetre kerülni.

De mit is vinnék egy lakatlan szigetre? Első gondolatom, hogy egy házat szép fűrészből és egy élelmiszerbolt termékeit, de utána eszembe jut, hogy egy otthont nehezen lehetne elszállítani oda, az élelem elfogyasztása után pedig éheznek. Ezért ugrik be a jó megoldás. Nekem csak apukámat kellene elvinnem magammal, hiszen ő mindenhez ért, mindent megbütyköl, és a semmiből is tud kreálni egy hasznos tárgyat. De anyukám is kell, mert én a főzéssel, sütéssel hadilábon állok. Nem ehetünk mindennap kókusz és nyers húst! Legalább változatossá tenné az étrendünket. Ha egy lakatlan szigetre kerülnék, az lenne a legfontosabb, hogy a családom velem van. Házunk is akadna, mert az ég lenne a kék mennyezetünk, amin a számtalan csillag lámpaként világítana; a föld a barnás-szürkés szőnyegünk; tábornyunk a kandallónk és egyben a konyhánk is. A takarónk a sötétség és néhány pálmalevél, az ágyunk pedig indákból font háló. De jó elképzelni! Bár ha jönne az ellenség, nem tudom, mit csinálnánk, ezért kellene vinni fegyvert is, hogy megvédehessük magunkat, mert a filmekben is sokszor látni, hogy jönnek a ragadozó állatok, és ha van védőeszköz nálunk, rögtön el is ejthetjük. Ez már kettő az egyben, hiszen életben maradunk, és jól is lakhatunk.

Nagyon jó belegondolni, hogy egy lakatlan szigetre kerülök néhány fontos emberrel és tárggyal, de mielőtt tovább szárnyalna a fantáziám, felszólít a tanár.

Némédi Emese, 6. osztály, Majsai Úti iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Kezdem azzal, hogy december 2. hetében 80 írást olvasva úgy éreztem, ez az én karácsonyi ajándékom tőletek. Elmondom, miért.

Csantavérről ezúttal sok ünnepi hangulatot ébresztő vers, a nyolcadikosok tollából pedig Örkény István ihlette egypercesek kerültek a Rügyfakadás postaládájába. Télapóval és Mikulással „készítettek interjút” a **pacséri hatodikosok**, és **Zentáról, a Thurzó Lajos iskolából** is szép karácsonyi történeteket kaptam. A **topolyai Csáki Lajos iskola** tanulói 100 éves iskolájukat ünneplik, a **szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola** nyolcadikosai Ács Károly versétől ösztönözve fedezik fel maguknak szülővárosukat. Megszívlelendő fogalmazásokat írtak az **őbecsei Petőfi Sándor iskola** negyedikesei a barátságáról, s képzelőtehetségüket is megcsillogtatták az ugyancsak őbecsei **Samu Mihály iskola** felsőseihez hasonlóan. A **magyar-kanisai hetedikesek** interjúja a különböző foglalkozásokat népszerűsítik, már az ötletes cím is elárulja, melyiket: Élet a kórházban, Kipp-kopp kiscipő, A gyerekek szerelmese... Ezek szerint megérdemelnek egy oldalt a Jó Pajtásban azért is, mert a pályaválasztás már időszerű.

A fentieket név szerint a következőknek köszönöm:

Csantavér: Bakos Alexandra, Balázs Nikolett, Borbély Jácint, Dér Ákos, Gandis Szabasztián, Horvát Réka, Hubai Dóra (2 írás), Nagy Enikő (2 írás),

RÜGYFAKADÁS

Neked mondom, Szabadka

Szabadka! Itt születtem, itt élek már több mint tizenhárom esztendeje. Ahogy telnek a napok, múlnak az évek, egyre több emlék fűződik hozzád.

Ide jártam oviba, és az iskolás éveim is itt kezdődtek. A barátaimat hol máshol szerezhettem volna, ha nem itt, nálad. Terveim szerint itt fogok felnőni, és veled együtt lassan megöregedni. Itt történnek velem a jó és, sajnos, a rossz dolgok is, de te mindig ott állsz mellettem, és kézen fogva kíséred utamat. Ha eltávolodom tőled, messzire utazok, mardossa szívemet a honvágy, én szülő, szép Szabadkám. Te tanítottál meg arra, hogy tisztelni kell egymás kultúráját, hogy milyen szép a Városháza, a szökőkút, a színház, a vasútállomás, a játszótérek, és milyen, ha boldog a gyerekek. Reggelre az autók dudálására, a biciklik csengetésére ébredtek, ilyenkor az emberek munkába, a diákok iskolába indulnak. Szívesen koptatom poros utcádon cipőm talpát, miközben szemem a régi épületekben gyönyörködik. Néha arra vágyom, bárcsak megszólalhatnának, és a múlt eseményeiről mesélnének. Szívem összeszorul, ha a falaidon falfirkákat látok, mert a megdöbbenés emberek nem tisztelnek téged. Nekem viszont sokat jelentesz, mert úgy érzem, máshol el sem tudnám képzelni az életem. Én hús-vérből vagyok, te kőből és téglából, mások vagyunk, de mégis te vagy az, aki fontos, aki számít. Mi, emberek jövőnk-megyünk, de te örök vagy, és az is maradsz. Bárhová is sodor majd az élet a nagyvilágban, csak ide tudok majd megérkezni úgy, hogy meleg szívvel azt mondjam: Itthon vagyok!

Szépségeddel és hibáiddal együtt szívembe vésted magad. Csak annyit mondom neked, én így szeretlek téged, szülő, szép Szabadka.

Alijevity Ádám 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Aki másnak vermet ás, maga esik bele

Ehhez a fogalmazáshoz van egy érdekes történetem. Az unokatestvéreimmel, Marcival és Andriszal, no meg persze velem történt ez az esemény.

Az egész úgy kezdődött, hogy a nagymamámhoz mentünk ebédelni. Marci és Andris később érkezett, hogy megréfélt engem. Mégpedig úgy, hogy egy léggömböt, ami tele van töltsé vízzel, a székpárna alá tesz. A mamáméknál a szekrényben turkált, a léggömböket kereste és meg is találta, mire mama szólt:

– Gyerekek! Gyertek ebédelni! – mi már Andriszal kint ültünk az asztalnál, de Marci nagy nehezen jött ki a szobából. Ekkor már kicsit gyanús volt nekem, hogy milyen furcsán viselkedik. Ebéd után Marcinak teljesen kiment a fejéből a tréfa, és szaladt be a szobába:

– Én számítógépezek először! – szólt.

– Jó, de utána Andris és én!

Marci elfelejtette a párna alatt lapuló, vízzel töltött léggömböt. Befejtette a játkot, és így szólt:

– Jó, én befejeztem, ti jöttök! – miután felkelt, én kuncogni kezdtem, és Andris megszólalt:

– Marci! Szerintem nem időben mentél el végére! – Marci elpirult, és most már eszébe jutott a léggömb. Őszintén szólva mama se örült az csuromvízes párnának, és Marci sem a vizes nadrágnak.

Szerintem megérdemelte ezt a vizes nadrágot és a mamától a szidást. Én azért még mindig szeretem, mert az unokatestvérem.

Szécsényi Kata, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Nagy Gábor, Pesti Enikő (2 írás), Pletikoszty Gábor, Sinkovics Szabasztián (2 írás), Zabos Réka (1 rajz);

Magyarkanizsa: Bata Réka, Bicskei Dianna, Losonc Lia, Nagy Nikolett, Pósa Tamás és Szekeres Laura;

Őbecse, Petőfi Sándor iskola: Almási Vivien (4 írás), Bagi Natália, Brasnyó Emese, Német Renáta, Rajslj Dorottya, Tóbiás Vivien (2 írás), Tót Imre Dávid (2 írás) és Varnyú Kinga; Samu Mihály iskola: Hain Szilvia, Kohajda Tamás, Lakatos Koppány, Lénárt Zsanett, Magyar Zsófia, Molnár Lilla, Pintér Kristóf, Tallós Emma és Varnyú Adél;

Pacsér: Kecskeméti Szabina – Zvekan Andrea, Penk Emília, Szél Lilla, Tóth Balázs, Tóth Bence és Végel Márk;

Szabadka, Ivan Goran Kovačić iskola: Alijevity Ádám (2 írás), Bálint Beáta, Breszlávszki Áron, De Negri Klaudia, László Blanka (2 írás), Losonc Ádám, Sótányi Sára, Süli Attila és Szabó Csongor;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Agoston Árpád, Bencsik Blanka, Cservenák Dorottya, Fárbás Petra, Hajbók Daniella, Hatvani Kata, Kisimre Anita, Kiss Rebeka, Kovács Katona Ámor, Kozma Krisztián, Mendei Adrián, Szabó Orsolya, Tomik Dárió és Vojter Kitti;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Bálint Olivér, Kis Kornél, Kozma Henrietta és Sóti Kristóf.

Meghitt, családi körben eltöltött ünnepeket és vidám, havas szünidőt kíván:

Tomán Mária

Pulitzer József (Joseph Pulitzer)

(Makó, 1847. április 10.–Charleston, 1911. október 29.)

Mára a világ egyik legismertebb amerikai újságírójaként, kiadójaként és sajtócézaraként ismerjük nevét, pedig amikor Magyarországról 17 évesen Amerikába érkezett szerencsét próbálni, még egy szót sem tudott angolul. Máiig ő a jelképe a semmiből Amerikában multimilliárdossá lett és fogalomná vált üzletembernek, aki emellett megtanította, hogy a sajtó igazi hatalom és feladata a bűnös visszaélések leleplezése.

Magyarországra települt morva zsidó kereskedőcsaládból származott. Kezdetben Makón éltek, majd Bécsben tanult. Apja halála után a nehéz körülmények elől és leginkább kalandvágytól hajtva Pulitzer Amerikába ment. Újvilágbeli pályáját káznánként, majd postalovak gondozójaként, pincérként kezdte, s csak 1868-ban tudott elhelyezkedni először egy újságnál. Tíz évet töltött riporterként a Westliche Postnál. Időközben annyira megtanult angolul,

hogy gyönyörű klasszikusságú fordításaiért versenyeztek a lapok. Négy évvel később az újság egy részét már ő birtokolta.

A kortársai által csak forgószélként emlegetett Pulitzer 1871-ben járt utoljára Magyarországon. Visszatérve Amerikába 1876-ra már az egyik legnagyobb példányszámú orgánus, a The Sun tudósítója lett. 1878-ban feleségével – aki a nagy hírű Jefferson Davis unokahúga volt – európai körútra indultak, s innen küldte óriási olvasottságú, nevét ismertté tevő rendszeres tudósításait Amerikába.

1879-ben indította el első önálló lapját. Sikere olyan nagy volt, hogy pár évvel később már az ország túlsó felén is saját újságot tartott fenn. A The New-York World című újság a sajtótörténet egyik legnagyobb sikerétörténete: köszönhetően annak is, hogy újabbnál újabb korszakalkotó újításokat (jellegzetes és bátor politikai karikatúrák, különleges és figyelemfelkeltő főcímek, a tényfeltáró riport és a sokkoló riport műfajának feltalálása, a szenzációhajhász újságírás gyakorlata, külön sportoldal) vezetett be, melyekkel pár év leforgása alatt szinte meghúszszorozta a lap példányszámát. A világ első újságillusztrációját (a Brooklyn-híd avatásáról) is az ő lapja közölte.

Rendkívül érdekelte a politika. 1869-ben ő lett az első magyar származású képviselő az amerikai kongresszusban mint republikánus párti képviselő (később demokratává vált). A bűnös összefonódások, megvesztegetések és a korrupció ellen küzdött, még Rooseveltnél is megtagadta a Panama elszakadási harcainak kérdése körül folyó vitákban. 1885–1886-ban sajtókampányt dolgozott ki a Szabadság-szobor felállításának támogatásáért. Ugyanekkor a magyar művészet propagálásában is nagy részt vállalt: a The World óriási főcímmel hozza Munkácsy Mihály Krisztus Pilátus előtt képeinek amerikai bemutatóját.

A jóváhagyásával alakult Pulitzer-díjakat 1917-ben osztották ki először az újságírás, az irodalmi és a zenei teljesítmények jeleseiért. A díj alapítását összekötötték a New York-i Columbia Egyetemmel kötött szerződéskötéssel, melyben kidolgozták és bevezették az egyetemen az újságírás-oktatást. Élete végén teljesen elvesztette látását, de még azután is ő irányította vasszigorral a Worldöt, mely halála után két évtizeddel szűnt meg. Ma is működik az általa alapított, St. Louis székhelyű Post Dispatch.

**Ujváry Anna
Pázmány Péter Katolikus Egyetem**

Bajcsy-Zsilinszky Endre

(Szarvas, 1886. június 6.–Sopronkőhida, 1944. december 24.)

1918. november 30-án leszerelt tisztársaival „a zsidóság gazdasági és kulturális befolyásának visszaszorítása” céljával megalapította a jobboldali és fajvédő Magyar Országos Véderő Egyesületet. Újságíróként (Szózat, 1919–1926) és nemzetgyűlési képviselőként (1922–1926) nacionalista, fajvédő, antiszemita nézeteket hirdetett. Gömbös Gyulát követve 1923-ban kilépett a kormánypártból, s együtt alapították 1924-ben a Magyar Nemzeti Függetlenségi (fajvédő) Pártot. Később azonban távolodni kezdett Gömböstől és a fajvédőktől, s 1927-ben a pártból is kilépett.

Irányváltását mutatja Előörs című lapja (1928–1931) és 1930-ban saját pártja, a Nemzeti Radikális Párt megalakítása, melynek programjában a konzervatív és az olasz fasizmus szellemi hatását mutató vonások mellett demokratikus követelések is megjelentek. Ezzel az ellenzéki programmal választották országgyűlési képviselővé 1931-ben Tarpán. 1932-ben indított, Szabadság című lapját megnyitotta a népi írók ekkor formálódó csoportja előtt, a parlamentben és a sajtóban pedig – felismerve a Hitler hatalomra jutásával megjelenő náci veszedelem nagyságát – kíméletlenül támadta a Gömbös-kormány németbarát politikáját. 1935-ben Gömbös csalással akadályozta meg a polgári radikálisokkal összefogó Bajcsy-Zsilinszky képviselővé választását, aki válaszul lemondott vitézi címéről, pártja pedig a demokratikus erőkhöz közeledett, és 1936-ban beolvadt a Független Kisgazdapártba.

E párt képviselőjeként nyert mandátumot 1939-ben, s az országgyűlésben, valamint új lapja, a Független Magyarország publicistájaként a náciellenes, függetlenségi gondolat szószólója lett. Csatlakozott a Magyar Történelmi Emlékbizottsághoz, közreműködött a Szociáldemokrata Párt és a kisgazdapárt szövetségének létrehozásában, s folyamatosan követelte a háborúból történő kilépést. Magyarország német megszállásakor (1944. március 19.) tűzharcot vívott a letartóztatására érkező rendőrökkel és SS-katonákkal. Börtönéből csak a kiugrási kísérlet (október 15.) zűrzavarában szabadult. Illegálisban lett a Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottságának elnöke. Elfogták, és a hadbíróóság december 23-án Sopronkőhidán halálra ítélte, másnap kivégezték. Exhumálása után Tarpán temették el. Újvidéken utca viseli a nevét.

Póty János

MTA Történettudományi Intézet

eredeti neve Zsilinszky Endre (1925-ben, vitézzé avatásakor vette fel anyja családnevét is). A békéscsabai evangélikus gimnáziumban érettségizett, majd a kolozsvári egyetemen szerzett jogtudományi doktori címet 1908-ban. 1910-ben Békéscsabán ügyvédjelöltként kezdett dolgozni.

1911 májusában Achim L. András (Békéscsaba országgyűlési képviselője) durva hangnemben támadta lapjában régi politikai ellenfelét, Zsilinszky Endre apját, mire a

Zsilinszky testvérek, Endre és Gábor Achim lakásán kértek tőle elégtételt. Két lövés érte Achimot, aki belehalt sérüléseibe. A törvénszék önvédelem címén felmentette a Zsilinszky testvéreket.

Az első világháború kitorréséig Árva megye főispánjának titkáráként dolgozott. Huszárhadnagyként végigharcolta a világháborút, a szerb, az olasz, végül az orosz fronton, ahol 1916-ban súlyosan megsebesült, de felépülése után saját kérésére visszatért a frontra.

Téli trend

A tél legjobb kötött ruhái

Dobd fel övvel!

A hosszú, kötött pulcsik a legmelegebb téli ruhák közé tartoznak. Mivel önmagukban kissé zsákhatást adnak, egy vékony övvel dobták fel a tervezők. Egy szűk farmerrel és szőr-més csizmával tökéletes összeállítás.

Pihe-puha

A kötött pulcsikban az a jó, hogy nagyon puhák. Éppen ezért, akár önmagukban is hordhatók. A színeket könnyen kombinálhatjuk egymással, valamint igen melegek. Egyetlen dologra ügyelj! Könnyen kinyúlnak.

Az idén télen divat a kötött minden mennyiségben. Kötött kardigán, kötött harisnya, lábszárvédő, sapka, sál, kesztyű. Ez a közkedvelt viselet azonban inkább a vékonyabbaknak kedvez, ugyanis kissé erősít. Teltkarcsúbb testalkatra továbbra is előnyösebb az egyszínű, inkább szövetből készült, egybeszabott ruha övvel, hosszú csizmával, valamint a keresztbe csíkos minták helyett a hosszanti irányba futó vonalak. A jellemzően a most kapható tört szín (szürkés, matt) viszonylag kevés embernek áll jól, ezért a trend ellenére az erőteljesebb, karakteres hajszínnel rendelkezők inkább piros, sötétkék, ciklámen, lila színeket viseljenek. A leggings továbbra is nagy divat. Ezt elsősorban tunikával, hosszú kardigánnal, szoknyával vegyük fel. A fényes és a párdúcintás inkább buliba való, mint iskolába. A keresztbe csíkosra itt is érvényes az, hogy erősít, ezért ezt szintén vékonyak viseljék. A legjobban kihasználható az egyszínű változat.

Kötött miniruhák

Egy kötött miniruha szinte bármivel kombinálható. Vehetsz alá inget vagy pólót, hordhatod harisnyával vagy akár leggingssel. A stílus rajtad áll! Színváltozatok: élénk rózsaszín, szürke, kék, lila stb.

Vidám színekavalkád

A komor téli hangulatot a legegyszerűbben vidám, színes ruhákkal dobhatod fel. A mintás darabokat mindig egyszínűvel kombináld, az egyszínű ruhákat pedig színes kiegészítővel, karkötőkkel, sállal variáld.

A csavart minták és bogycsok jellegzetes kötött pulcsi minták. Szinte minden szezonban előkerülnek. Az idén a rövidebb és hosszabb pulóverek is divatosak, bármelyiket választhatod. Egy trepp vagy bőrszínű nadrággal pedig minden fazon hódít!

Csavart minták

Számítógép-mániás

A tízéves, számítógép-mániás kisfiút elviszi az anyja az orvoshoz, mert lázas, és csúnyán köhög. Mikor kijönnek a rendelőből, az anyuka így szól a fiúhoz:

– A doktor bácsi azt mondta, hogy összedétél valami vírust.

– Hűha, akkor ez azt jelenti, hogy engem is újra kell installálni!

Karácsonyfa

Két rendőr elmegy az erdőbe, hogy karácsonyfát vágjanak maguknak. A térdig érő hóban gázolva órák hosszat keresik a megfelelő fenyőfát, de nem találják. A nap lenyugszik, feltámad a jeges szél, a távolban felvonyít valami állat.

Az egyik rendőr odafordul a másikhoz:

– Na, ebből nekem elegendem van! A legközelebbi fát kivágjuk, akár fel van díszítve, akár nincs!

Lada és az irodalom

– Két Lada áll a parkolóban egymás mellett. Melyiknek van köze az irodalomhoz?

– ???

– A bal-ladának.

Éjszakai pilóta

Repülőgép közeledik éjszaka a repülőtér felé. A pilóta elhatározza, hogy megtréfálja a toronyt és eltorzított hangon szól a mikrofonba:

– Találd ki, hogy ki vagyok!

Erre az irányítótorony diszpécser lekapcsolja a leszállópálya fényeit és visszaszól:

– Te meg találd ki, hogy hol vagy...

Borválasztás

Étteremben kérdi a pincér a vendéget:

– Vörösbort vagy fehérbort óhajt a kedves vendég?

– Tökmindegy, színvak vagyok!

A tea és a teáscsésze

Két férfi ül a kávéházban. Jön a pincér:

– Mit hozhatok önöknek?

Egyik férfi:

– Egy teát kérek!

A másik:

– Én is ugyanazt. De a teáscsésze aztán tiszta legyen!

Nemsokára jön a pincér, hozza a két csésze teát:

– Tessék a tea. Melyikük kérte tiszta csészében?

Lakatlan sziget

Mennek hajóval a cigányok, de hajótörést szenvednek. Egy túlélő cigány van, aki kis idő múlva meglát egy lakatlan szigetet. Kiúszik hát a szigetre, és ahogy kiér, körülnéz.

– Hát ez a sziget idáig lakatlan volt. Eztán Lákátos lesz!

Macskavidítás

– Jean vidítsa fel a macskát!

– Igenis, uram!

Jean kiviszi a macskát, megfogja a farkát, és elkezd pörgetni a feje fölött.

A nagy nyávogásra kijön a gazda.

– Nem azt kértem, hogy pörge a feje fölött a macskát, hanem azt hogy, vidítsa fel!

– Tudom uram, de hogy fog örülni, ha elengedem!

Legyen Ön is milliomos

Szöke nő telefonál a Legyen Ön is milliomos stúdiójából az anyjának:

– Szia anyu! Itt ülök a Legyen Ön is milliomos stúdiójában, és nem tudom a választ az első kérdésre. Szerinted a számítógép vagy a közönség segítségét kérem?

Út az operába

Egy elegánsan öltözött férfi az utcán megkérdezi egy hegedűtossal sétáló urat:

– Mondja, hogy jutok el az operába?

– Gyakorlással uram, sok-sok gyakorlással!

Székely a vasútállomáson

Székely a vasútállomáson a jegyváltó ablaknál:

– Kérek egy jegyet.

– Hova? – kérdi az eladó.

– Hát ide a kezembe!

Villanyszerelő

– Milyen a villanyszerelő munkája?

– Feszültséggel teli.

Diszkós állat

– Ki az állatok diszkósa?

– ???

– A technos-béka.

A kiszáradt folyó

– Miből veszi észre az indián, hogy kiszáradt a folyó?

– ???

– Porzik utána a kenu.

– Papa, már unjuk az új játékokat. Hány nap van még a következő karácsonyig?

– A hosszú, keskeny szőnyeget akarod sálnak használni?! Mi a csodáról beszélsz?

Mi újság a magyar zenevilágban?

Non Stop

Arra voltunk kíváncsiak, hogyan boldogul néhány olyan előadó vagy csoport, akik a tehetségkutatókból egyből a zenei élet forgatagába kerültek. Akad, aki a Távol-Keletre megy hódítani, más inkább új albummal csap le a rajongókra, de olyan is van, aki dalával a mozivászonról igyekszik a hallgatóság fülébe mászni.

Koreában a Non Stop

A Non Stop újszerű és friss stílusával robbant be a magyarországi zenei palettára. Az a cappella formációt kezdetben az a vád érte, hogy a repertoárjuk egysíkú, de ezt az együttes azonnal megcáfolta:

– Sokan kérdezték tőlünk, hogy a repertoárunk csak Lady Gagából áll? Örömmel jelenthetem, hogy nem: feldolgozásainkban számos világsztár szerepel. Ugyanúgy előadunk egy Grease-egyveleget is, mint a Bohemian Rhapsodyt. Utóbbi nem kis kihívást jelent, mivel ez valóban egy csapatot igénylő dal. Mindehhez még jön egy jó adag beatbox Zsoltika stílusában, és így alakul ki a repertoár. Az érdekes dalválasztások mellett törekszünk a korrekt és igényes megjelenésre is – nyilatkozták a fiúk, akik egy percig sem ülnek a babérjaikon, hiszen nemrég Koreába kaptak meghívást.

A Non Stopból egyébként legjobban Solti Ádám szekere lódult meg, hiszen ő alakítja Bokros Ádámot a Barátok közt mamutsorozatban, méghozzá igen sikeresen.

Kati albuma

Wolf Kati régi álma vált valóra új stúdióalbumának elkészítésével. Az idei év legjobb magyarországi női előadójának megválasztott énekesnő számára 2011 nagyon pörgősnek bizonyult. Az énekesnő óriási lendülettel, fáradhatatlanul dolgozott új lemezanyagán, amit a végeredmény is bizonyít. Új albumára tizenhat felvétel került fel. Az új dalok mellett megtalálható a From Sarah With Love című jól ismert lírai szerzemény feldolgozása, valamint a kihagyhatatlan Szerelem, miért múlsz? című első saját dal, és a What About My Dreams? eurovíziós változata. Az új rádiós sláger, a Vár a holnap a CD második dala, amelynek dallamára készült a Life Goes On című felvétel, angol szöveggel. A lemezt bónuszfelvételként a Szerelem, miért múlsz? DJ Dominique remixe zárja.

A zeneszerzők névsora igen patinás: megtalálhatjuk a Rakonczai Viktor–Rácz Gergő szerzőpárost, Szűcs Norbertet, Dajka Krisztiánt és Nemes Csabát, valamint a fiatal zeneszerzőt, Sztevanovity Krisztiánt (művésznevén Symbien), és természetesen Kati édesapja, Wolf Péter is írt három dalt, amelyből egynek a szövegét is ő jegyzi. A dalokhoz a szövegeket

Czutor Zoltán, Geszti Péter, Johnny K. Palmer, Janky Balázs, Miklós Tibor, Mozsik Imre, Sente Vajk, Szűcs Norbert és Sztevanovity Dusán írták.

Közben Kati egy karácsonyi projektben is részt vett. Négy nagyon különböző zenész találkozott egy dal kedvéért. Olyan előadókról van szó, akik még soha nem zenéltek együtt, most pedig a Karácsonyi álom című dalt készítették el. Ez a dal az ünnep, a megérkezés és otthonlét gyermeki örömét idézi fel, az együttműködésre pedig a DTK Show felkérésére került sor. A számot Balázs Ádám szerezte, és Wolf Kati, Szekeres Adrienn, Roy, valamint Pély Barna éneklék. Továbbá részt vesz benne egy általános iskola gyermekköreusa is.

– Szeretnénk azokba az otthonokba is karácsonyi hangulatot varázsolni, ahol nem nagyon érződik. Vannak, aki fáradtan, rosszkedvűen készülődnek karácsony előtt, jó lenne, ha nekik tudnánk segíteni a ünnepre való ráhangolódásban – mondta Wolf Kati a dal felvétele után.

Királyék az Eurovízión?

Hujber Feri, Szinetár Dóra, Kovács Patrícia, valamint Daryl Hannah, Billy Zane és C. J. Thomason közös filmjében, a napokban mozikba került az SOS Love! Az egymillió dolláros megbízás című romantikus vígjátékban csendülnek fel először Király Linda új dalai, köztük az Untried is. Linda új albumán olyan legendás zenészek működnek közre, mint az ex-Fugees-os Pras Michel és BB King keresztfia, Roy Hamilton, így a csodálatos hangú magyar lány egy nagyszabású nemzetközi produkcióban énekelheti híres amerikai zenészek dalait! A külföldön felvett számot már játsszák a rádiók.

A film, amelyben kulcsszerepet kap a dal, pedig egy igazi romantikus komédia. Egy társskereső ügynökségről szól, amely a hazai pályáról egy külföldi munka alkalmával rögtön a mély vízbe csöppen, amikor megbízást kap egy orosz vállalkozótól, egy hollywoodi sztár behálózására. A sikeres zenei aláfestés szinte garantált, hiszen az SOS Love! filmzenéjében Linda dalain kívül Király Viktor és az Irie Maffia is megjelenik.

A Király tesókkal kapcsolatban nemcsak ezt tudhattuk meg. Édesapjuk, Király Tamás ugyanis az eurovíziós dalverseny sajtótájékoztatóján azon gondolkodott el, hogy milyen jó lenne, ha Magyarország a Király ifjoncokat indítaná:

– Viktor és Linda egy duettel, amelyben Ben rappel. Ez nekik nem is lenne újdonság, hiszen léptek már fel együtt, és sikeresen voltak – gondolkodott hangosan Tamás, aki szerint egy jó dallal ez a trió még esélyes is lehetne.

Összeállította: L. M.

Disney-sztárok

Szépen cseperednek a Disney-sztárok, és az utóbbi időkben főleg élettapasztalatot gyűjtöttek. Megtapasztalhatták, hogy nem minden a csillogásból áll, néha a nehézségekkel is kénytelenek megküzdeni. Vajon kinek jutott az öröm, és kinek az üröm?

Tavasza LOL

A tervek szerint Miley Cyrus új filmje, a LOL tavaszra kerül a mozikba. A filmben Miley Lolát játssza, partnere pedig Demi Moore lesz, aki az édesanyját alakítja. A produkció egy tizennyolc éves önbizalomhiányos lányról szól, aki rossz társaságba keveredik. Időközben Miley átadta a zenei porondot Selena Gomeznek, legalábbis a Gomez lány vele ellentétben halmozza a toplistás számokat. Miley-ről nem sok jót lehetett hallani, főleg olyasmit, hogy magába szippantotta az éjszakai élet, és rettentően megviselte szülei válása. Az apja, Billy Ray Cyrus ennek kapcsán jelentette ki, hogy a Hannah Montana sorozat teljesen felbolydította a családi életet, és ha visszaforgathatná az időt, sose vágna bele ebbe a projektbe. Remélhetőleg a LOL visszahozza a népszerűséget Miley-nak, ráférne már egy pozitív időszak is.

Beleszólt a karma

A Jonas Brothers kertjében sem nyílnak rózsák. Amíg együtt megállíthatatlanoknak tűntek, egyenként nem keltenek túl nagy feltűnést. Az őszy folyamán megjelent Joe Jonas szólóalbuma, a Fastlife, eléggé hidegen hagyta a rajongókat. Megjelenése hetében annyi sem fogyott el belőle, hogy az eladási tízes listára

felkerüljön. Joe tesója, Nick Jonas egy fokkal jobban teljesített, de a Jonas Brothers sikereihez képest ez még mindig kevés. Nem lehet viszont figyelmen kívül hagyni, hogy Joe exkedvесе, a csúnyán kidobott Demi Lovato új albuma, a szintén ősszel megjelent Unbroken, messze lekörözte a tesók próbálkozásait. Nos, ilyen a karma!

Étkezési gondok

Amíg pedig Demi az albumával babérokat arat, a magánélete neki is rosszra fordult. Főleg azt lehetett róla hallani, hogy étkezési gondokkal küzd, és gyógykezelésekre jár. Rosszakarói nem kímélték, és internetes fórumokon „kövér disznónak” nevezték csak azért, mert nem a „fogpiszkáló” réteget erősíti. Sokakat meglepett, hogy épp az egyik Disney-kolléganője Miley szállt a védelmére, aki az egyik társas honlapon ezt jelentette meg: – Megbosszulozok mindenkit, aki kövérnek nevez, hiszen neked van a legcsinosabb alakod, amit én is irigylek – írta Miley, aki rögtön jó pontokat szerzett kiállításáért.

Demi Lovato nem rejt véka alá, hogy nem egy könnyű eset. Amikor arról kérdezték, hogy milyen fiúval randizna, kerek percc elárulta, mire készüljön a leendő lovag:

– Olyan fiút keresek, aki nemcsak a karrieremben támogat, hanem a gyógyulásomban is. Tisztában vagyok vele, hogy elég nagy felelősség velem randizni. Maximálisan nyitott vagyok, és teljesen őszintén vallok a nehéz időszakaimról is, ezért nagyon megértőnek kell lennie a partneremnek. Emellett pedig tudnia kell megnevetetni is – mondja Demi, akinek a nem épp felhőtlen családi viszonyára is némi fény derült. Apjának az elmúlt években a rákkal kellett megküzdenie, és a kórházban töltött idő arra döbentette rá, hogy a család

a legfontosabb. A történethez hozzátartozik, hogy Demi és apja bő három éve eltávolodtak egymástól, és azóta alig váltottak néhány szót. Az apja azt is tudja, hogy ismert és elfoglalt lányát igen nehéz elérni, ezért a nyilvánosság segítségét kérte arra, hogy üzenjen Deminek: hívja fel a papáját!

Szerelem és siker

Aki megállíthatatlanul, kettesével szedi a siker lépcsőfokait, az Selena Gomez. Ha pedig Selena, akkor kedvesét Justin Bieber sem hagyhatjuk ki ebből az összeállításból. Selena Gomez sikerszámai szinte ömlenek a zenei tévécsatornákról, és a toplistákon is gyakran szerepelnek. Közben Selena a filmezésnek sem fordított háttal. Arról beszélt, hogy nagyon szeretne vendégszerepet kapni a Glee-ben vagy a Gossip Girlben. A Monte Carlo forgatásának idején ugyanis együtt dolgozott a Glee-ben szereplő Cory Monteith-szel és a Gossip Girl Leighton Meesterével, közben pedig jól összehaverkodtak. A forgatás szüneteiben is rengeteget lógtak együtt:

– Nagyon bírom Coryt a Glee-ben, Leighton pedig a Gossip Girlben. Mindkét sorozat a kedvencem, nem is tudnék választani közülük. A legnagyobb vágyam, hogy szerepeljek bennük, és együtt legyek új barátaimmal. Teljesen mindegy, hogy vendégszereplőként vagy állandó tagként – lelkesedett Selena.

A tinisztár egyébként nemrég fejezte be a Varázslók a Waverly helyből című sorozat utolsó epizódjának forgatását, és azt is mondta, hogy ez volt élete legnehezebb búcsúja, és nagyon hiányzik a karaktere.

Időközben kedvесе, Justin Bieber karácsonyi dalokkal foglalkozott, de ő is fokozott érdeklődést mutatott a filmezés iránt. Láthatuk már a CSI helyszínelőkből, de most komolyabb filmszerepre készül, amelynek forgatása már elkezdődött, és a tervek szerint jövő év nyarán kerül a mozikba. A madarak azt csiripelik, hogy egy ún. kosárlabdás drámáról van szó, amelyben Mark Wahlberg is játszik.

Összeállította: L. M.

Az év vége felé közelítve elmondhatjuk, hogy az idén a csapból is a vámpírok és más éjjeli lények folytak. A legnagyobb port most is az Alkonyat, vagyis a Twilight kavarta, amelynek újabb fejleményeit lélegzet-visszafojtva várták a hegyes fogúak rajongói. Lássuk, hogy a szereplők milyen kijelentéseket tettek a film kapcsán.

Csalódtak egyes jelenetekben

Akármilyen furcsán is hangzik, a Hajnalhasadás nem okozott osztatlan sikert a szereplők körében. Nyilván egészen más kívülről nézni, mint szerepelni benne. A fáradtságos próbák, a felvizezett és kivágott jelenetek bizonyára kikészítik a színészeket. Ez történt most is, hisz a korhatárgondok miatt alaposan megvágták a film legizgalmasabb részeit, a vámpírszülést és a szerelmes jeleneteket is.

– Nagyon csalódtam a szülési jelenet miatt. A rendezővel, Bill Condonnal, alaposan átbeszéltünk mindent, és az én koncepcióm szerint örült, állati anyává váltam, elvadult ösztönökkel. Nagyon sokat dolgoztam a hiteles megformálásom, a mozdulatokon, az arckifejezéseken. Óriási csalódás volt, hogy végül alig maradt ebből valami a filmben – vallotta be a Bellát alakító Kristen Stewart. Ugyanígy a szerelmes jelenetek is halványabbra sikeredtek, Robert Pattinson is egyetért abban, hogy bizony többet vártak a filmtől, amibe apaitanyáit beadták.

A többi csak másolat

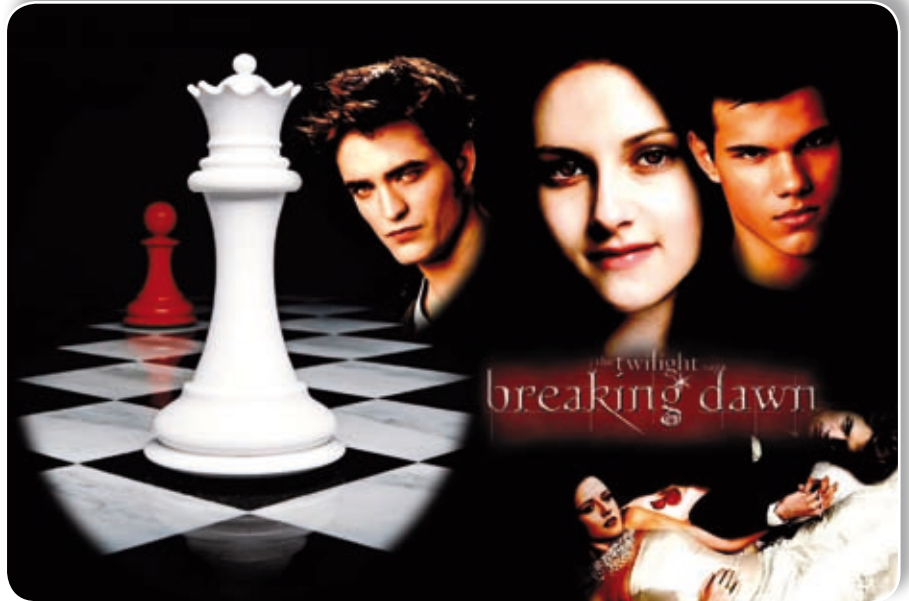
Ahhoz képest, hogy annak idején még semmibe vette és „valami vámpíros cucc”-nak nevezte a Twilightot, Robert Pattinsonnak eléggé megnőtt a filmben vetett hite. Ez egyáltalán nem csoda azok után, hogy minden része hatalmas kasszasiker lett. Viszont Robert Pattinson egyik zenei tévéállomásnak tett kijelentése túl nagyképpre sikeredett.

– Oka van annak, hogy mindenki hozzánk hasonlítja magát. A Twilight az eredeti, és most mindenki le akarja koppintani, meglovagolni a sikerét – mondta Pattinson, és ebben van némi igazság, mivel a Twilight valóban egy új trendet hozott létre. Hatására egyre több vámpíros film és könyv készült az elmúlt években, Rob viszont elfelejtette, hogy ez a korszak már csak felmelegítés, és a nagy vámpírőrület Lugosi Bélával, és az általa megformált Drakulával kezdődött, pontosan nyolcvan évvel ezelőtt. Egyébként is Pattinson kijelentése nem kollegiális például a Vámpírnaplók és a True Blood sorozatok szereplőiről, bizonyára lenne is mit mondaniuk Robertnek.

Robert, aki Edward

Pattinsonnak úgy látszik nemcsak az Alkonyatba vetett hite nőtt meg, másként tekint a filmbeli karakterére, Edwardra is. Nem volt ez mindig így, korábban még így nyilatkozott róla:

Mi történik a vámpírvilágban?

– Nem értem, hogy az emberek miért vannak annyira oda a vámpírokért. Jómagam például egyáltalán nem rajongok az alkonyatbeli karakteremért, még úgy sem, hogy valójában én játszom. Szerintem kifejezetten ronda, és állandóan bénázik. Tényleg, fogalmam sincs, miért szeretik annyira a csajok a vámpírokat, meg úgy általában a vérszívókat. Ha rajtam múlik, másképp formálom meg Edward jellemét, szerettem volna többet kihozni a szerepéből, de a rajongók nyomása ezt nem engedte meg. A legbosszantóbb, hogy a rajongók szerint Edward tökéletes. Pont ezért szerettem volna megmutatni a hibáit is, de mindenhol azt hallottam, hogy nem lehet, mert neki tökéletesnek kell lennie – siránkozott Pattinson.

Ahogy azonban múlt az idő, egyre inkább kezdte úgy érezni, hogy valamiben hasonlítanak is egymásra, és ezt sem rejtette véka alá.

– Most már bátran megvallom, hogy olyan vagyok, mint Edward. Oké, tudom, hogy korábban lenéztem, azt mondtam róla, hogy sokat bénázik a fickó, de mégis létezik néhány dolog, amiben teljesen megegyezik a személyiségünk: a szeretteimet például én is megvédeném, akár az életem árán is. Erre azért is van szükség, mert Kristen ugyan talpraesett lány, de nagyon szelíd, és soha nem bántana meg senkit sem. A szúrósabb helyzetekben sem védi meg magát, csak hagyja, hogy maguktól történjenek a dolgok. Emiatt tűztem ki célul, hogy mindig mellette álljak majd, és megvédem az igazát – állítja a szívtipró.

A magánélete jobban érdekli

Nikki Reed az önző és kemény Rose-t alakítja, aki azért egy icipicit megmutatja érzékeny oldalát is. Nikkit azonban az utó-

bi időben inkább a magánélete foglalta le. A Twilight-sztár úgy döntött, hogy újdonsült férjével, Paul McDonalddal felvesznek egy rapcsapatot. Ennek hallatán kicsit megrökönyödtek a rajongók, de nyugi, viccesre vették a dolgot. Egyébként Nikki férje egy amerikai zenei tehetségkutatóban tűnt fel, de nem stílusa a rap, ezért is érdekes ez a kezdeményezés.

Mi lesz a farkasfiúval?

Ebből az összeállításból természetesen nem maradhat ki Taylor Lautner, a jóképű farkasfiú sem, aki szintén megosztotta a rajongókkal gondolatait a szerepéről:

– Jacob hosszú utat és hatalmas lépést tesz meg a film során. Tényleg felnő, és meg kell hoznia néhány nehéz döntést. Néha nem jól kezeli a dolgokat, de megértem őt, mert én sem tudom, hogyan reagálnék le a filmbeli helyzeteket. Úgy érzem, hogy a szerepem nem változtatott meg, maradtam ugyanaz, aki eddig voltam – mondta, és azt is elmesélte, hogyan élte meg karaktere sorsának alakulását.

– Amikor először olvastam a Hajnalhasadást, nagyon meglepődtem. Stephenie Meyer átküldte nekem, én pedig faltam az oldalakat, és egyre csak az furdaltam az oldalamat, hogy Jacob Bellánál köt ki, avagy sem? Végül elértem ahhoz a fejezethez, ahol ez kiderül, és elsőre sokkoló volt számomra. Eltartott egy ideig, míg hozzászoktam ehhez a gondolat-hoz – mesélte.

Taylorról egyébként nemrég jelentették be, hogy Robert Pattinson után, a látogatók kívánságára, az ő élethű viaszmasa is elkészül, és 2012 januárjában kiállítják a londoni Madame Tussauds Panoptikumában.

Összeállította: L. M.

Ragyogj karácsonykor is!

A karácsonyfa-díszítés, az ajándékvásárlás, a rohangálás, mind-mind feszültséget keltenek bennünk, ezért fontos, hogy karácsony alkalmával magadra is szakíts egy kis időt.

Irány a fürdőszoba!

Első lépésben engedj magadnak fürdővizet! Mivel a felfrissülés a cél, ügyelj arra, hogy a víz hőmérséklete ne legyen túl forró! Pár csepp illóolajat keverj össze 2-3 kanál mézzel, majd öntsd bele a kádba! A karácsonyi hangulatot fokozhatod, ha néhány égő mécsest, illetve ünnepi dal kíséretében relaxsz és készülsz az esti gyertyagyújtásra.

Kényeztető fürdő

A vízben eltöltött 15-20 perc alatt fordíts időt az arcápolásra is! Tegyél fel egy egyszerű és otthon is elkészíthető pakolást, amitől az arcod garantáltan felfrissül!

– Ha a citrom levét összekevered 2 teáskanálnyi tejszínnel, fele ennyi mézzel és egy tojássárgájával, az tökéletesen megfelel. Már az is elegendő, ha csupán 7-8 percig hagyod az arcodon.

– A kényeztető, hangulatos fürdő után használj testápolót! Alkalomhoz illően, fehéjillatú testápolóval kend be a bőröd!

– Miatán a hajmosással is végeztél, tonikával töröld át az arcodat, majd hidratáld!

– Ezt követően szárítsd meg a hajad, és máris következhet az ünnepi smink felvitele!

Smink

Bárhol is ünnepled a karácsonyt, erre az estére nem való erős smink.

– Légy visszafogott, ne használj túl sok színt! Takard el az apró bőrhibákat, majd a kézfejedre nyomj egy kis alapozót! Természetes hatást úgy érthetsz el, ha nedves sminkszivaccsal viszed fel az alapot.

– Testszínű púdert használj a szemed alapozásához, majd ezt követően válassz a ruháddal harmonizáló szemhéjpudert!

– A szemfestést a szempillaspirállal fejezd be!

– Ha a szádat szeretnéd hangsúlyozni, akkor a szemedre bőven elég egy kis szempillaspirál, enyhe szemceruza és testszínű púder.

– A parfümmel is nagyon óvatosan bánj, nem túl kellemes, ha vacsoránál mindenki a te illatotod érzi!

Pihenj!

Ha végeztél a fürdőszobai teendőkkel, bújj bele a meleg köntösödbe, és kortyolgass el egy bögre forró teát! Fokozhatod a karácsonyi hangulatot, ha illatgyertyát vagy füstölt gyújtást, így percek alatt meg lehet tölteni a lakást a karácsonyi illatokkal. A barátainak küldhetsz egy kedves karácsonyi SMS-t, illetve, ha haragudtál valakire, és nem tudod, hogy kinek kellene kezdeményezni a békülést, akkor most kivételesen kezd te! Kívánj neki is boldog ünnepeket!

Öltözködés

Most, hogy a frizurád és a sminked is kifogástalan, ideje kiválasztani azokat a ruhákat, melyekben a szentestét szeretnéd tölteni. Az arany, a fehér, a piros, az ezüst és a zöld szín mind-mind jelképezik valamilyen módon a karácsonyt, ezért válassz a felsorolt színek közül! A pirosat variálhatod arannyal, fehérrel, azonban a fekete összeállításokat tartogasd inkább más alkalmakra! A lényeg, hogy kényelmes, de csinos ruhában ülj az ünnepi asztalhoz.

Segíts anyukádnak!

Rokonokat vártok vacsorára? Ha igen, akkor segíts a készülődésben anyukádnak! Teríts meg, ügyelj arra, hogy a terítőhöz passzoló szalvétát válassz! Az asztal fő dísz legyen az adventi koszorú, vagy egy fenyőágakkal tarkított gyümölcskosár. Célzerű gyertyákkal is készülnöd, mivel ha hely hiányában, vacsora közben már nem fér el a koszorú, a gyertyák is igazán kellemes, meghitt hangulatot teremtenek, és finom illatot árasztanak a lakásban. Állítsd gyertyatartóba, üvegphárba vagy alátétre őket!

Vendégségben

Ha nem ti vártok vendégeket, hanem a szüleiddel vacsorára vendégek hivatalosak, akkor szép gesztus, ha kedveskedsz valami apró meglepetéssel a házigazdáknak.

Frizuratippek a szilveszteri bulira

Úgy szeretnél tündökölni az esti buliban, mint egy hollywoodi díva? Akkor csak válassz egyet a következő frizuratippek közül, készítsd el, s már mehetsz is táncolni!

Bardot-stílus

Függönyt fel! Az esti programokhoz kiváló a Brigitte Bardot-stílus. Ha te is ilyen frizurával szeretnél hódítani, tupírozd fel a hajadat, a homlokodnál pedig formázd U-alakba. A többi tincsedet keféld át alaposan, csavard meg, és rögzítsd a tarkódon. Az elválasztott hajad első részét fésüld át óvatosan, tűzd a végét a felcsavart copfodhoz, hogy elrejtssd a hajvégeket, majd szúrj bele egy hajtűt. Fújj rá hajlakkot, ha gondoskodni akarsz a tartásról és a csillogásról. Minél magasabbra tűzöd elöl, annál menőbb a frizura. Masnis szalagot is tehetsz bele!

Hullámok

Ez a frizura igazán mindenhez passzol, ráadásul pillanatok alatt elkészítheted. Minden esetben érvényes: minél több tartása van a hajadnak, annál szebb. Nedvesítsd meg kicsit a tincseidet, dolgozd bele

a formázóhabot, oszd három részre, majd tekerd szorosan a csavarókra. Így erős és fényes lesz a hajkoronád. Fontos: hagyd jól kihűlni.

Magas lófarok

A lófarok újra virágkorát éli. Nem utolsósorban azért, mert a sztárok nagy része ilyen frizurával jelenik meg még a vörös szőnyegen is. A homlokodtól indulva alaposan fésüld hátra a hajadat, ha lehet, használj természetes sörtéjű kefét. A copfodat szorosan kösd össze. A homlokodtól a lófarkadig sűrű fésűvel fésüld át újra, amitől még fényesebb lesz, végezetül spriccelj rá fixálót. A hajgumi köré tekerj egy hajtincset, és rögzítsd hullámcsattal. Ha egyenes copfot szeretnél, húzd át tincsről tincsre a lófarkadat hajvasalóval. Ha kedveled a kislányos stílust, és elég ügyes vagy, varázsolj lágy hullámokat a hajadba.

Szeretnéd megmozgatni magad, de nem tudod, hogy mit csinálj? Mi segítünk! Összegyűjtöttük a legjobb téli sportokat.

Elő a korcsolyákkal!

A jégkorcsolya nagyon régóta közkedvelt téli sportnak számít fiataloknak és időseknek egyaránt. Remek kikapcsolódási lehetőség, ráadásul szórakoztat, és mindezek mellett még égeti a zsírt is. Megmozgatja főleg a feneket, combot, vádliat, de még a hasizmok is beindulnak tőle. Fárasztó ugyan egy idő után, de remek lehetőség arra, hogy jókedvűen és lazán mozogj.

Sílécek a vállon, irány a sípálya!

A síelés a korcsolyához hasonlóan remek lehetőséget nyújt ahhoz, hogy kikapcsold az agyad és mozogj. Ugyanakkor nagyon sok veszélyt is rejt magában ez a sport. Nagyon figyelni kell arra, hogy a síléceket megfelelően, súlyhoz egyeztetve csatoljátok fel, valamint vegyetek fel sínadrágot, kesztyűt és kabátot, mert a sípályán, csúnyán el lehet esni. Jobban jártok, ha vízhatlan öltözéket

Mozgasd meg magad!

Téli sportok

viseltek, mert könnyen felfázhattok, ha nem figyeltek oda magatokra. Mindezek ellenére szinte minden izmot megmozgat.

Snowboard

A snowboard sportnak még a nevében is benne van, a „hó” kifejezés, ami egyértelműen arra utal, hogy téli sportról beszélünk. A síeléshez hasonlóan a snowboard is egy veszélyes sportnak számít. A sportág elsajátítása sok eséssel kezdődik, de ha valaki ügyesen megtanulja, akkor nagy élvezetet nyújt. Megmozgatja főleg a lábakat és a gerincet.

Jégkorongozás, avagy a fiús sport

A jégkori szintén világhírű sportnak számít, bár köztudott, hogy inkább a fiúk

úzik. Az viszont tény, hogy nagy állóképességet igényel, és az is biztos, hogy minden izmodat átmozgatja, így feszültségevezetésnek kiváló. Ajánlatos még továbbá olyan fiúknak, akik tele vannak energiával, és nem tudják ezt sehol kamatoztatni.

Vegyük elő a szánkókat!

A szánkózás jól ismert sportnak számít, már évtizedek óta. Még a szüleink is sokszor mentek le a nagy hóban szánkót húzni és hajtani. Az egyik legegyszerűbb sport, és egyben a legkényelmesebb is. Bárhol lehet csinálni, ahol sok a hó, és ahol egy aprócska domb is megtalálható. Azok számára, akik a szánkót húzzák, remek mozgási lehetőséget nyújt, ugyanis erősíti a karizmokat és a lábat is. Olcsó és egyszerű, ám mégis szórakoztató sportnak számít. Jól öltözzetek be, mielőtt nekivágnátok, mert nagyokat lehet borulni a szánkóval, és könnyen átázik a nadrág meg a kabát is, ha nem figyeltek oda!

Ötletek téli szünetre

Rengeteg dolog van, amit minden karácsonykor megteszünk, még több az, amit egész évben tervezünk, és mégsem tesszük meg, és van olyan, amit egészen egyszerűen csak meg kellene tennünk. Állj meg egy picit, és csinálj olyan dolgokat, amelyeket élvezel! Nos, íme pár ötlet!

Alkoss!

Ha nem érzel magadban elég bátorságot ahhoz, hogy a szobádat dekoráld, akkor csinálj valamit saját kezűleg! Rajzolj, fess, vagy próbálj ki új módszereket. Fiúk, itt az ideje elkezdni graffitizni, persze szigorúan papíron vagy erős kartonon! Lányok, ki lehet próbálni ezer jó dolgot, sose késő elkezdni hímezni, üvegfestékezni!

Menj el egy múzeumba!

Sokszor csak azokat az épületeket nem nézzük meg, melyek előtt nap mint nap elme-gyünk. Most, a szünet beköszöntével látogassunk el pár ilyen helyre! A múzeumok többsége ilyenkor rengeteg programmal kedveskedik.

Nézz körül az interneten, majd pedig válaszd ki a számodra legmegfelelőbbet!

Házi vagy pótlás?

Sajnos a szünet sem mindig fenéig tejföl. Vannak dolgok, amiket muszáj megcsinálnunk. Ha a suliból sokat hiányoztál a karácsonyt megelőző hetekben, itt az idő, hogy bepótold lemaradásodat. Hidd el, sokkal jobb nyugalomban a szünet közepén elkészülni a leckével, mint az utolsó napon ráébredni, hogy mennyi mindent meg kellene még tanulnod.

Olvass!

Nincs is jobb, mint egy elgondolkodtató könyv elolvasása. Ha szereted az oldalakat lapozni, akkor bátran fogj bele egy-egy nagyobb könyvbe is! Meglátod, ha jól választasz, le sem bírod majd rakni!

Írj!

Gyakran a legegyszerűbb dolgok a legnagyobbak. Lehet, hogy nem vagy egy

írótehetség, de mindenféle gátlás nélkül leírni a gondolataidat, remek dolog lehet. Lelkiileg is megkönnyebbülsz, és emellett fejleszt a gondolkodásodat is. Persze nem muszáj itt megállnod, írhat sztorikat, vagy készíthetsz képregényeket is. Ez már csak rajtad áll!

Kirándulj!

Végülis, ha elmész a nagyihoz egy hétvégére, az is tekinthető kirándulásnak, ha messzebb lakik. De valószínűleg te nem ilyenre vágysz. A haverokkal átbulizni egy éjszakát, vagy elmenni a természetbe, megcsodálni a hófödte csúcsokat nagyszerű lehet! Mozdulj meg!

Tedd rendbe magad!

Itt az idő, hogy végignézz magadon, számba vedd, hogy hova is kell ellátogatnod. Kérj időpontot a fodrászodtól, a fogorvosodtól, a kozmetikusodtól, vagy attól, akihez úgy érzed, feltétlenül el kell menned, hogy rendbe szedd magad az ünnepek után!

Hát, valahogy így állnánk. Nem túl hosszú a szünet, szóval próbáld meg kiélni minden percét!

A karácsony szimbólumai

Csillag

A karácsonyhoz hasonló ünnepek már az ókorban is léteztek. A keresztények tették először hivatalos ünneppé, melyet kezdetben januárban tartottak. Időpontja a negyedik század végétől helyeződött december 25-ére. A 16. században a reformáció hatására kezdett egyre inkább elterjedni a karácsony. Ekkor már az emberek az otthonaikban is karácsonyfát állítottak, melyre különböző, szimbolikus díszeket helyeztek.

Fenyő

Már a kereszténység előtti időkben is mágikus erejűnek vélték az örökzöld fenyőfákat, mivel ezek a téli hidegben sem fagnak meg, és zöld leveleiket sem veszítik el. A fenyő a keresztények szerint az örökkévalóság szimbóluma, a háromszög a Szentháromságra utal, illetve az emberi élet céljára, a mennyországba kerülésre.

Gömb alakú díszek

A gömb a teljességet jelképezi, a gömbdíszek pedig a Földet és a bolygónkat körülvevő kilenc másik égitestet szimbolizálják. Fontos ezért, hogy legalább kilenc gömbdísz biztosan legyen a karácsonyfán.

Ragyogó csillag

Amíg a gömb alakú díszek a bolygókat jelképezik, addig a csillag – csúcscsillag formájában a karácsonyfa tetején – a Nap szimbóluma. A keresztények szemében pedig egyben a Jézus születését jelző betlehemi csillag jelképe.

Színek

Az ezüst árnyalatai a Hold szimbolikus színei. Egyben a gazdagság is, ezért érdemes néhány ezüstszerű gömbdíszel is ékesíteni a karácsonyfát.

Az arany és az ezüst a férfi és a nő, valamint a Nap és a Hold színe. A gazdagságot idézi, ezért minél több van belőlük a fán, annál szerencsésebb évre számíthatsz a babona szerint.

A piros a termékenység, az élet és a halál, az Újszövetségben pedig a bűn, az engesztelés, a vezeklés, valamint az áldozat jelképe. A karácsony egyik legkedveltebb színe, mellyel azonban óvatosan bánj: a túl sok piros feszültséget kelt.

Szaloncukor

Ez a hagyományos édesség, mely az angyalokat és segítőkét testesíti meg, nem hiányozhat egyetlen karácsonyfáról sem. A szaloncukor francia eredetű őse már a 15. században megszületett, Magyarországra a 19. században jutott el német közvetítéssel.

Csillagszóró

A ragyogó fényű csillagszóró a betlehemi csillag jelképe, mely Jézus születésének hírnöke volt, és amely mutatta az utat a napkeleti bölcseknek. A csillagszóró emellett a folytonosan fellángoló, majd kihunyó élet szimbóluma.

Dió

Kezdetben nem díszítették olyan pazar módon a karácsonyfát, mint manapság. Csupán termések és szalagok kerültek rá. A

dió ma is fontos karácsonyi jelkép: a bölcseséget szimbolizálja.

Alma

A karácsonyfát a néprajzkutatók összefüggésbe hozzák a Tudás fájával, melyről Ádámnak és Évának nem lett volna szabad ennie. Karácsonykor az alma az eredendő bűnre és a tudás megszerzésére emlékeztet.

Gyertya

A gyertya a keresztény vallásban Jézus jelképezi. Miközben fényt ad, maga is megsemmisül, ahogyan Jézus is meghalt azért, hogy halálával megváltsa az emberiséget. A láng, a kanóc és az olvadó viasz a Szentháromságnak felel meg, a test, a szellem és a lélek együttese.

Harang

A harang az angyalok érkezését jelzi, és a karácsony hangulatát idézi. Hangja rezgésbe hozza a levegőt, és ezzel pozitív energiával tölti meg környezetét. A pogányok démonűző hatást tulajdonítottak neki.

*Szent ünnep van, gyűjtsd a lángot,
Dúdolg boldog dallamot, kívánj szívből
szép világot,
Kívánj békés holnapot, lásd a mosolyokon át
a gyönyörű csodát,
A szívek fénylő angyalát, égen földön
várnak ránk.*

(NOX)

Sokkal értékesebb a magad alkotta ajándék. – Amíg készíted, mindig arra gondolsz, aké lesz. Nem egy pillanat csak, amíg megveszed, hanem hosszú órák, esték, amíg elkészülsz. Ezalatt beépül az ajándékba a szereteted is.

(Kálnay Adél)

Idézetek a karácsonyról

*A bent didergő éjszakát
sejlel fényremény fűti át
szív öröme feldereng
benső béke csöndje cseng
nyugalom derűje száll
s angyalok ideje jár.*

(Ara Rauch)

Ezt teszi a karácsonyfa. Furcsa kis érzelmekapukat nyit meg az emberben.

(Al Ghaoui Hesna)

A karácsonyi csoda a szívedben lakik.

(Polar Expressz című film)

Minden szívből szóló karácsonyi énekben, a kandalló ropogásában és melegében, az ünnepi ebéd közben, a beszélgetésben és nevetésben, minden képeslapban, amit egy barát vagy a család küldött, minden, amit ebből meghallunk, és ami elgondolkodtat bennünket, az maga a szeretet.

(Noreen Braman)

Tippek a zöld karácsony érdekében

Gondoljunk csak Grincsrre: az ő véleménye szerint a karácsony pontosan olyan zöld, mint az ő bőre, és a karácsonyt csak nyugodtan lehet ünnepelni. Nincsenek lapok, nincsenek ajándékok, nincsenek nagy utazások, és nincsenek dekorációk, sőt még nagy mókázások sem. De természetesen neked nem kell egy fagyos barlangban élned ahhoz, hogy békés, nyugodt és környezetbarát karácsonyod legyen. Vedd könnyedén a dolgokat, relaxálj és élvezd a napokat, de csak tudatosan!

1. A karácsony az karácsony. Neked is.

A képlet egészen egyszerű: mindenből csinálj kevesebbet! Még akkor is, ha mindössze csak annyit tudsz tenni, hogy nem mérsz el ilyenkor egy buliba. Hidd el, ez ajándék lesz számodra. Végy egy nagy levegőt, lépj ki a mindennapokból, és élvezd a karácsonyt. Ezzel megóvod magad is és a környezetet is.

2. Ajándékozz vagy sem?

Az ajándék az egyik legvitatottabb „probléma” karácsonyról karácsonyra. Készíts saját kezűleg ajándékot, az eredmény biztosan jó lesz! De az emberek többsége jobban szereti, ha inkább időt ajándékozunk nekik, nem pedig valódi tárgyakat. Vacsorázatok, menjtek el moziba, vagy egyszerűen csak beszélgetsetek. Ez egyértelműen kimutatja, hogy mennyire szereted, és hogy vele akard tölteni a szeretet ünnepét. A karácsony pedig erről szól, nemde?

3. Csak a csomagolás...

Nem árt odafigyelni a környezetbarát megoldásokra. Angliában például, csak az ünnepek alatt 1 millió tonna hulladék keletkezik. Ezért nagyon fontos, hogy odafigyeljünk a csomagolásra. Próbálj újrahasznosítható papírdobozokat használni, semmiképpen se műanyagot! Szerencsére ma már olyan csomagolóanyagok is kaphatók, melyek teljes egészében újrahasznosíthatóak, ha megteheted, keresd ezeket. Ha minderre nincs elég pénzed, viszont ügyes a kezed, régi újságokkal és képregényekkel remekül kidekorálhatsz egy sima dobozt. Ha pedig végképp nem tudod megoldani, hogy újrahasznosítható legyen a csomagolás, akkor inkább ajándék táskákat vegyél, hisz így azt többször is fel tudod majd használni.

4. O, Tannenbaum

Semmi sem olyan környezetbarát, mint egy kiváló műfenyő, melyet Kínában készítenek műanyag felhasználásával. Egyszerűen csak felállítjuk, és nem is hullik. Viszont abszolút idegen, és nincs fenyőillata sem. Emellett azzal, hogy úgy gondoljuk, tettünk valamit a környezetünkért, nagyot tévedünk. Hisz valószínűleg annak az egy fának az előállításához 10 évnyi fenyőfának kellett elpusztulnia. Természetesen a kivágott karácsonyfa sem a legjobb megoldás. Ezért próbáljunk élő fenyőfát használni. Remekül el lehet tartani egy láda komposztban vagy friss földben tavaszig, amikor visszaültethetjük a természetbe.

5. Azok a kártyák

Talán nem is gondold, hogy problémát okozhat, de évente több ezer fát vágnak ki csakis üdvözlőlapok, bélyegek és egyéb olyan kis papírok miatt, amit utána ügyis eldobunk. Így ha nem muszáj, ne küldözzünk ilyen kártyákat. Egyetlen e-mail miatt sem vágtak még ki fát, ha pedig személyesebb módszerre vágyunk, akkor ott a telefon.

Ha azonban a tradíciók miatt mégis az üdvözlőlapok mellett döntesz, kerüld el a boltokat! Rengeteg jó tipp van arra, hogy otthon megtalálható, újrahasznosítható anyagokból hogyan készíts kiváló üdvözlőlapokat. És mivel te csináltad, valószínűleg jobban fognak neki örülni, és persze közben teljesen zöldek maradtunk.

Csomagolási trükkök

Nincs olyan ajándék, amely ne lenne még kedvesebb, ha egyedien csomagolod be. Bátran vedd be az alábbi praktikákat!

A bolti csomagolás általában szép, hiszen szakértők csinálják, de személytelen. Akkor igazán nagy a csomag értéke, ha a pénzed mellett a szíved és a lelked is adod vele. Ha valóban olyanoknak vettél ajándékot, akiket szeretsz – és miért ne lenne így –, akkor szánj rá még annyi időt, hogy igazán ízlésesen és szépen becsomagold!

Kinek, hogyan?

Persze az a legjobb megoldás, ha nemcsak saját kreativitásodat akard megvillantani, hanem azt is figyelembe veszed, hogy az ajándékozott minnek örülne a legjobban.

– Hiába van fantasztikus ízlésed és stílusod, ha mondjuk gyerekeknek csomagolsz,

valószínűleg nem fogják értékelni a rózsát vagy a gondosan megkötött masnit sem. Kis tesónak vagy kisebb gyerkőcnek használj vidám megoldásokat, színpompás papírokat, díszítésnél pedig matricát, csokifigurát, szaloncukrot alkalmaz!

– Ugyanígy, a barátod biztos nem örül a csipkének és a száraz virágnak, a nagymamád és az anyukád már sokkal inkább! A fiúk szeretik az egyszerűbb csomagolást (sötétebb, fényesebb papír, vékony ezüstszalaggal), míg a lányok inkább a romantikázást, eleganciát kedvelik.

Anyagok

Használhatsz többféle csomagolópapírt: fényesebbet, vastagabbat vagy vékonyabbat, áttetszőt vagy mintásat, esetleg egészen egyszerűt is.

– Ha egyszerű, barnás papírt választasz, akkor ahhoz remekül illenek a természetes díszítések (aranydió, toboz, száraz virág stb.).

– A masnik tekintetében bátran előveheted a selyemszalagokat.

– A díszítés lehet természetes anyag, pl.: fenyőgallyak, termések, tobozok, de lehet kicsit csillogóbb, romantikusabb is, mint pl.: gyöngy, flitter, strassz.

– Ha ajándékozottad édesszájú, a szaloncukor mellett ideális a marcipánbonbon a díszítéshez.

– Szoros barátságánál egészen személyes is lehet a csomagot egy közös fotóval.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy ötödikes lány vagyok, és szerelmes vagyok egy hatodikos fiúba. Azt mondják, hogy korán kezdtem, mi lesz még később! Ez a fiú a legjobb barátnőmben volt szerelmes, de én szeretném megközelíteni. Ezt azért merném, mert a barátnőm nem szereti. A barátnőm is hatodikos, és osztálytársak vagyunk. Azt mondta, segít nekem megszerezni. Eredmény azonban még nincs. Hogyan szerezzem meg ezt a fiút?!

Válasz:

Kedves Ötödikes!

Ha hiszed, hanem, a szerelem és a szimpátia nem életkorhoz kötött dolog. Szerelmes lehet, vagy legalábbis úgy viselkedik egy 5 éves, meg egy 99 éves is. A tudósok megállapították, hogy a szerelem tulajdonképpen az emberekben végbemenő vegyi folyamat. Ősi, biológiai mechanizmusok dolgoznak bennünk, és meghatározzák azt, hogy kit tartunk vonzónak, kibe leszünk szerelmesek. Az érzés megjelenését nem lehet tudatosan irányítani. Az nem létezik, hogy egyik nap eldöntöm, hogy X.Y.-ba leszek szerelmes, és másnap már így is van. Ahhoz pedig, hogy egy kapcsolat kialakuljon, legalább két emberre van szükség. Így akármennyire is szeretne a barátnőd segíteni neked, hogy meghódítsd a fiút, ebbe – a ti szomorúságotokra – a fiúnak is beleszólása van. Tudnod kell azt is, hogy az emberek nem tárgyak, nem „szerezhetjük” meg őket. Élő, mozgó, cselekvő, érző élőlényekről van szó. Az egész igyekezeteket az is leblokkolja, hogy a fiúnak nem te tetszel, hanem a barátnőd!!!! A te esetekben azt teheted meg, hogy felhívod magadra a fiú figyelmét, tudtára adod, hogy tetszik neked. Ha te is arra foglódz, ahol a fiú van, ha téged is azok a dolgok érdekelnek, mint a fiút, nagyobb az esély arra, hogy a figyelmének a középpontjába kerüljél. Sajnos ez nem fog megtörténni mindaddig, amíg a fiú figyelme a barátnődön van, mert belé szerelmes. Ha megtudja, hogy vonzónak tartod, tetszik neked, a többi tőle függ. Ezért legyél vele is, és önmagaddal is türelmes. Ha nem úgy alakulnak a dolgok, ahogyan te szeretted volna, ne búsulj. Nagyon gyorsan újabb szimpátiák kerülnek majd a figyelmed középpontjába, és biztos lesz majd nem egy olyan fiú, akinek te tetszel majd, és nem a barátnőd.

„Kedves Bizalmas!

Kérlek, segíts, hogy megoldjam a problémámat! Van egy fiú, aki egy évvel idősebb nálam. Nyolcadikos. Mostanában nagyon figyel. A barátnőm azt mondja, hogy száz százalék, hogy tetszem neki. Ha ez így van, akkor biztos, hogy megkérdezi majd tőlem, hogy akarok-e vele járni, mert ő nem egy várakozó típus, nem habozik, egyenesen belevág a dolgokba, kimondja, ami a szívében van. Sokat gondolkoztam, és megállapítottam, hogy nagyon szeretem, de nem szeretnék vele járni. Ha járnék vele, biztos, hogy elromolna a köztünk lévő barátság. Nem tudom, mit csináljak?! Ha azt kellene mondanom neki, hogy legyünk csak barátok, biztos, hogy megsértődne. Kérlek, segíts! Kösz!

Válasz:

Kedves Karácsonyka!

Biztos vagy abban, hogy nem szaladtál a rúd elé a problémáddal?! Csak abból, hogy néz és figyel, levontad a következtetést, hogy rögtön járni is akar veled. Várd meg, amíg a fiú a nézésen kívül mást is jelez feléd. Addig is, ha biztos vagy abban, hogy nem úgy tetszik neked is a fiú, ahogyan gondoltad, hogy csak barátnak kell neked, akkor taktikázz egy kicsit. A jelenlétében kezdjél el érdeklődni más fiúk iránt is. Amikor teheted, elmondod neki, hogy milyen jó barátnak tartod, és mennyire örülsz ennek a ti barátságotoknak. Azt is a tudtára adhatod, hogy véleményed szerint a jó barátságot

5"

„Kedves Bizalmas!

Mit tegyek?! Tizenegy éves lány vagyok, és egyszerre két fiú is tetszik. De tetszik, amióta megnéztem a Twilightot, Edvárd is. Nem tudom eldönteni, hogy a két fiú közül melyiket válasszam, mert tudom, hogy a film, az film. Egyformán tetszenek. Mindkét fiú érdeklődik irántam. Másra sem gondolok, csak rájuk. A barátnőm azt mondja, hogy bezsongtam. Becsúsztott néhány rossz jegy is. (Upsz!) Kérlek, segíts!

Szerelmem"

Válasz:

Örülök neki, hogy a filmbeli szimpátiádat ennyire valóban látod, és nem ringatod bele magadat a vele kapcsolatos vágyálmokba. Megegyik, amikor megindul a fiatalokban a serdülés, hogy az álmodozás elvonja a figyelmet, és az energiát a tanulástól, ami nem jelent gondot azok számára, akiknek kialakult munka-, illetve tanulási szokásaik vannak. Hogy ne vessz el az álmodozásban, igyekezz betartani a tanulási tervedet, a napi beosztásodat, amit előre megírtál. Emellett beiktathatod a napirendedbe a rendszeres testmozgást, testedzést is, ezzel serkentet a szervezeted, az agyad oxigénellátását, jobban tudsz összpontosítani az iskolai munkára és a tanulásra is. Hogy a többi jó hatásról ne is szóljak. Ami a fiúkat illeti, talán jó lenne megvárnod, hogy konkrét ajánlattal álljanak eléd, és csak akkor hozz döntést arról, hogy ki is tetszik neked jobban. De az is megtörténhet, hogy mire ezt a választ olvasod, már egy negyedik fiú köti le a figyelmedet, dobogtatja meg a szívedet. Serdülőkorban nem egyszer megtörténik, hogy elég megnézni egy filmet, vagy végigsétálni a falu- vagy a város másik részében, és máris új szimpátia köti le a gondolatokat.

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves vagyok. A problémám, amivel hozzád fordulok, persze a szerelem. Szeretek egy fiút, vagy talán inkább az az igazság, hogy nem tudom, hogy szeretem-e még. Jártam vele pár hetet. Szakítottunk. Ő leveleket ír, SMS-eket küld, csak azt hallom tőle, hogy nagyon szeret. Én pedig nem tudom, hogy járjak-e vele újra. Tanácstalan vagyok. Kérlek segíts! Járjak-e, vagy ne járjak a fiúval?!

Illangó"

Válasz:

Kedves Illangó!

Ha hiszed, ha nem, te már régen eldöntötted magadban a dolgot, és különösebben nincs min gondolkodnod. Ha a fiú kedves lenne számodra, jól éreznéd magad a társaságában, ha gyorsabban dobogna a szíved, amikor meglátod, ha szeretnéd, akkor nem töprengnél. A legjobb lenne, ha pontot tennétek a történetre. Ajánld fel neki, hogy inkább maradjatok barátok. Hogy miért írom ezt? Azért, mert biztos, hogy nagyon gyorsan újra szakításra kerülne a sor, mivel te nem állsz teljes szíveddel a fiú mellett. Azért pedig, mert valakit sajnálunk, nem kell járni is vele. Legyél őszinte önmagadhoz, és a fiúhoz is, és biztos, hogy nem fogsz tévedni. A biztonság kedvéért gondold át még egyszer az érzelmeidet, térképezd fel, hogy mi miatt szeretnél újra járni a fiúval, és mik azok a dolgok, amik ez ellen szólnak. Ha tudod, mit vársz attól a fiútól, akibe szerelmes vagy, akivel járni szeretnél, tudni fogod, hogy hogyan tovább. Az is biztos, hogy van idő, vár rád a jövőben az igazi szerelem, csak idő kell hozzá, hogy megérjél rá.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nagy gondommal fordulok hozzád. Egy hónappal ezelőtt a születésnapomon, a gyerekkori barátommal megcsókoltuk egymást, úgy igazából. Az osztálytársak beszéltek rá bennünket, és meg is tettük. Másnap, amikor megérkeztem az iskolába, nem akart beszélni velem, rám sem nézett. Egy hónap múlt el azóta, és messze elkerül, továbbra sem beszél velem, még vissza sem köszön. Én meg szerelmes vagyok belé! Mit tegyek? Kérlek, adj tanácsot!

Válasz:

Kedves Szerelmes!

A te eseted is azt tanúsítja, hogy bizonyos dolgokat nem szabad elhamarkodni, meg kell érní rá. Így van ez az első igazi csókkal is. Lényegtelen, hogy mi miatt következett be, de jó lenne, ha ez nemcsak a társaitok unszolására történne. Biztos, hogy mindkettőtöket a kíváncsiság is vezérelt. Sajnos a szégyenérzet, ami felébredt a barátodban, erősebbnek bizonyult. Úgy látszik, te érettebb voltál erre a lépésre, mert már többet szeretnél volna, mert nagyon tetszett a fiú. A csók után szerelmes is lettél, ez a lányoknál sokszor megtörténik. Ha a csókotok előtt más vonzódásra, szimpátiára utaló jelzést nem mutatott irántad, akkor sportszerűen fogadd el, hogy nem jött be a dolog. Máskor jól gondold meg, hogy mi a következménye az ilyen és hasonló cselekedeteidnek. Milyen jelentősége van számodra, és mit jelenthet a másik félnek. Várd ki, hogy a fiúval, akivel legközelebb csókot váltasz, több legyen köztetek a barátságánál, hogy mindkettőtöket a vonzódás vezéreljen, ne csak a kíváncsiság.

„Kedves Bizalmas!

Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?

Nyolcadikos lány vagyok. Nemsokára lesz a születésnapom, de anyukám nem engedi, hogy bulit szervezzek, mert rosszak a jegyeim. Mindennel próbálkoztam már, de nem jártam nála sikerrel. Könyörögtem neki, hogy engedje, mert ez az utolsó évem az osztálytársaimmal, és jó lenne, ha ezt a születésnapot együtt ünnepelhetnénk, de ez sem segített. Erre a születésnapomra szeretném meghívni a szimpátiámat is. Ő nem tudja, hogy szeretem, mert amikor elmegyek mellette, úgy teszek, mintha nem is látnám. De amikor megfordulok utána, ő is visszafordul, és nevet rám. Állandóan ott sündörög, ahol mi vagyunk, és a napokban elébem állt a folyosón, hogy majdnem nekimtem. A barátom szerint én is tetszem neki. Mit gondolsz, igaz? Segíts, hogy megoldjam a problémáimat!

Szülinapos”

Válasz:

Kedves Nyolcadikos!

A jegyeid neked jelentenek rosszat, és kevésbé anyukádnak. Már nemegyszer megtörtént, hogy megbosszulták magukat. A sarok mögött lesben állnak, és meggátolják, hogy arra a szakra, abba a középiskolába, egyetemre iratkozhass be, amire szeretnél volna. Olyan dolgot kell majd csinálnod, amit nem szeretsz, sokkal több energiát kell majd befektetned, hogy megvalósítsd a terveidet, és teljesüljön a kívánságod a pályaválasztást illetően. Hogy az anyut jobb belátásra bírd, az ígéretednek valahogy így kellene szólnia: „Anyukám, megkomolyodok, és nekifeszem a tanulásnak, és az osztályzatok kijavításának, mert ez nekem, számomra fontos, attól függetlenül, hogy engedélyezed vagy nem engedélyezed a születésnap bulit.”

Az anyukák általában, nagyon jól ki tudják „olvasni” a gyerekük beszédéből, hogy mikor gondolják komolyan, és mikor nem azt, amit mondanak. Ha sikerül beadnod az anyunak ezt a mesét, és nem gondold komolyan, nem tartod be az ígéretedet, biztos, hogy egy jó időre elbúcsúzhatsz a buliktól. Ami a szimpátiádat illeti, itt mozog valami. Lehet, hogy a jövőben egy kicsit nyíltabban kell a fiúval tartani a kapcsolatot, hisz a tudtadra adta, hogy észrevett. Legközelebb, ha találkoztok, ne menj el mellett, állj meg, és be-

szélgess vele. Azt hiszem egy „Szia!” már elég lesz a kapcsolatteremtésre, ahelyett, hogy összeütköztök, vagy nem veszel róla tudomást. Ha meg valami iskolai dolgot is kérdezel, mint pl.: Nektek is volt fizikából ellenőrzőtök?, biztos, hogy sikerül hidat emelni köztetek és megtapasztalni, hogy igazából tetszetek-e egymásnak. Még meg nem ismerkedsz vele közelebről, a bulikra sem érdemes meghívnod.

„Kedves Bizalmas sorok!

Az én gondom a barátnőmmel kapcsolatos. Hetedikesek vagyunk. A legjobb barátnőm a volt fiúm barátjába szerelmes, aki őt észre sem veszi, mert egyik osztálytársnőnkbe szerelmes. A barátnőm állandóan idegeskedik emiatt, habár azt mondogatja, hogy neki ez a fiú még csak nem is tetszik. Én már nagyon régóta ismerem, és tudom, hogy ezzel szeretné magát kibeszélni. Minden alkalommal, amikor azzal az osztálytársnőnkkel beszélget, vagy elolvassa a mobilján a fiú üzenetét, kiburcol. A fiú már két éve tetszik neki, és mivel nyolcadikos, még egy keveset leszünk együtt. Már minden lehető és lehetetlen dolgot megpróbált, hogy a fiú felfigyeljen rá, és semmi. Legutóbb azt mondta, hogy neki teljesen mindegy, hogy azok ketten járnak-e vagy sem, mert neki semmit sem jelent, már túltette magát rajta. De én tudom, hogy nem, mert van, hogy sírni is szokott, amikor látja a fiút. Mit tegyek, hogy végre elfelejtse?!

Csillagocska”

Válasz:

Kedves Csillagocska!

Örülök neki, hogy a fényeddel megpróbálsz megvilágítani a barátnődöt, megóvni a csalódástól. De ez a probléma nem a tiéd, hanem a barátnődé, neki kell pontot tenni a vonzódására. A vonzalmat, a szimpátiát sajnos nem lehet egy rádiózással eltörölni. Időre van szükség, hogy túltegyük magunkat a csalódáson, amikor rájövünk, hogy nem tudjuk a másikat rávenni, hogy szeressen bennünket. A te segítséged az kell, hogy legyen, hogy ott vagy mellette, türelmesen meghallgatod, megértő vagy vele, hogy elmondhasdátok egymásnak gondjaitokat-bajaitokat, reményeiteket, csalódásaitokat.

A bizalom, az őszinteség, megbecsülés, az érzelmek megosztása sokkal hatásosabb, mint a kész megoldások, tanácsok osztogatása. Beszélgetsetek, barátkozzatok másokkal is, bulizzatok, ismerkedjétek, és biztos, hogy a barátságotok ilyen módon gyógyító hatású is lesz.

„Kedves Bizi!

Tizenhárom éves vagyok, és elkezdtem jární egy fiúval. A gondom az, hogy a barátnőm nem szereti a fiúmat, azt mondja, hogy sokat vagyok vele. Megpróbáltam egyenlő időt tölteni mindkettőjükkal, de ezt nagyon nehéz megoldani, a sulis miatt is. A barátnőm alig akar velem találkozni. Pletykáztott is rólam. Próbáltam vele beszélgetni, de nem akart meghallgatni. Nem tudom, barátnők vagyunk-e még egyáltalán?! Hiányzik, és fáj, hogy így bánik velem. Segíts, mit tegyek?

December”

Válasz:

Kedves December!

Ha hiszed, ha nem a barátnődön elhatalmasodott a féltékenység. Hogy féltékeny, az teljesen elfogadható, természetes reakció, hisz nemrégiben csak ti ketten voltatok, és most elveszítette a teljes figyelmedet. A reakciója érthető, de nem helyes! Ha nem akar veled beszélni, írd neki: levelet, e-mailt, SMS-t. Mondd el neki, hogy annak ellenére, hogy te jársz valakivel, ő továbbra is fontos neked, és szeretnéd, ha barátnők maradtátok. Ha továbbra sem válaszol, sajnos el kell fogadnod, hogy ennek a barátságának vége lett. Addig is barátkozz másokkal is az osztályodból, az iskolából. Egy biztos, nem maradsz egyedül. Nyitott, barátságos, kedves, elfogadó, megbízható, titoktartó, vidám stb. jó barátnak bizonyulsz.

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

3 „FAKARDOKKAL CSATÁZTUNK, MINT A GYAKORLÓ GLADIÁTOROK” – FOLYTATJA ATTILA A TÖRTÉNETET.

„EGY RÉGI CSELLEL SIKERÜLT RAJESZTENEM AETIUSRA, ÉS A KARD GOMBOS VÉGEVEL BETÖRTEM AZ ORRÁT.”

4 ÉS MI LESZ, HA EGYSZER HARC KÖZBEN KERÜLSZ SZEMBÉ A BARÁTODDAL? MEGÖLÖM.

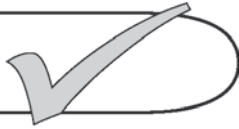
PALIASZOS KÜRTSZÓ HANGZIK. A KAPITÁNYOKIAK FEJEDELMI SÁTORBA KELL SIETHIÜK.

A TÁBORBAN...

(Folytatjuk)

Mennyire vagy nyitott a világra?

1. Félbehagysz egy feladatot, ha már semmi kedved hozzá?

- a) Igen, ha már nagyon unalmassá vált. (4)
- b) Ez számomra lehetetlenség. (0)
- c) Sűrű lelkiismeretfurdalások közepette, talán. (2)

2. Tél. Kopasz fák, kopár természet. Mit érzel sétálás közben?

- a) Melankolikus leszek. (0)
- b) Előre örülök a jó meleg szobának. (1)
- c) Emlékezetembe idézem a nyarat. (3)

3. Melyik szín szólít meg téged leginkább?

- a) Erőteljes kontrasztok, a világos színek. (3)
- b) Lágy, meleg színek. (5)
- c) A színek nem sokat mondanak nekem. (1)

4. Nem érzed jól magad, érzelmi hullámvölgybe kerültél.

Mi uralja a lelkivilágod?

- a) Az a kívánságom, hogy „bárcsak segítene rajtam valaki”. (3)
- b) Erősen akarom, hogy ebből a negatív állapotból kikerüljek. (1)
- c) Tépelődöm, és erős részvétet érzek saját magam iránt. (5)

5. Szívesen fejezed ki érzelmeidet levélírásban, naplójegyzetekben, szóban, írásban?

- a) Nem, soha. (1)
- b) Igen, könnyen engedek a betűk csábításának. (5)
- c) Csak akkor tenném ezt meg, ha nagyon alapos okom lenne rá. (3)

6. Az imént még a legjobb hangulatban voltál, de hirtelen úgy érzed, ásíthatnékod van, vagy messzire kellene elszaladnod. Vajon mi lehet ennek az oka?

- a) Valakinek sikerült nagyon elrontania a kedvemet. (3)
- b) Nos, ennek igen sok oka lehet. (5)
- c) Ilyesmit teljesen elképzelhetetlennek tartok. (1)

7. Szoktál otthon gyertyafény mellett üldögelni?

- a) Igen, ha nem zavarja meg a dolgomat. (3)
- b) Gyakran, különösen, ha magányosnak érzem magamat. (5)
- c) Nem, ez túlságosan érzélgős lenne számomra. (1)

8. Érzélgős filmet nézel a moziban. A melletted ülő lány végigsírja a szerelmi történetet. Hogyan viselkedsz?

- a) Legszívesebben én is ugyanazt tenném, mint ő, ha nem szégyellnék sírni. (3)
- b) Naívnak tartanám a magatartását. (1)
- c) Sehogyan sem reagálnék rá, hiszen a saját meghatódottságomban észre sem venném a szomszédomat. (5)

Érzelmeink, hangulataink gyakran befolyásolják tetteinket, sőt a világhoz való hozzáállásunkat is.

Az érzelmi nyitottság megkönnyíti a helyzetünket.

Ha kíváncsi vagy arra, mennyire vagy képes uralkodni a hangulatodon, válaszolj őszintén a kérdésekre!

Értékelés

11 pontig:

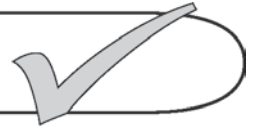
Erős ellenőrzés alatt tartod magad, s nagyra becsüled a tartózkodást és az önuralmat. A hangulathullámzást viszont lebecsüled, gyengeségnek, szeszélynek érzed. Csak ritka kivételként érzel megértést iránta, legyen szó önmagadról vagy másokról. Kétkedve tekintesz az érzelmi kitörésekre – lelki életed bezárod az ilyen megrázkódtatások előtt. Érdeemes volna kissé tanulékonyabbnak lenned; próbáld meg elfogadni, hogy az érzelmek igenis erősen meghatározhatják a mindennapi életet.

12–27 pontig:

Te vagy az a lény, akitől nem idegen a szeszélyesség sem, sőt néha még függőségbe is kerülhet az érzelmi hullámzásoktól. Ám a legfontosabbnak azt tartod, hogy a pozitívumokra figyelsz, és nagy ívben el tudod kerülni a negatív helyzeteket, vagy meg is előződ őket. Saját magadnak a legjobb barátja vagy, és kiegyensúlyozott az érzelmi-értelmi életed. Képes vagy tanulni a tapasztalatokból, és hajlandó vagy új lappal indulni – akár még ma, nem várva a holnapra.

28–39 pontig:

Kifejezetten romantikus, nagyon érzékeny lélek vagy. Talán művészi képességek is szunnyadnak benned, és ösztönösen keresed az érzelmi-hangulati élményeket, mert úgy érzed, általuk lelkivilágod gazdagodik. Ha intenzíven átéled az érzelmeidet, indulataidat, bizony szenvedsz a keletkező feszülésektől. Próbáld meg ésszerűbben felhasználni, és saját hasznodra fordítani azt az óriási érzelmi energiát, amivel rendelkezel. Ha kicsit is visszafognád erőteljes érzelmi megnyilvánulásaidat, ez nagymértékben elősegítené, hogy megreformáld az életmódodat, illetve hasznos információkat szerezhetnél a környezetetéről.

Tudsz tanulni a hibáidból?

Hányszor kell elkövetned ugyanazt a hibát, amíg végre tanulsz belőle? Már az első alkalom után képes vagy változtatni, vagy többször is neki kell futnod? A teszt segít, hogy jobban kezeld a nehéz helyzeteket.

1. Szívesen fejtesz keresztrejtvényt?

- a) Persze! Alig tudom abbahagyni. (0)
- b) Nem, mert ha valamit nem tudok, butának érzem magam. (4)
- c) Néha, de néhány dolgot csak segítséggel tudok megválaszolni. (2)

2. Ha az életed grafikonon kellene ábrázolnod, milyen ábrát választanál?

- a) Egy egyenes vonalat. (4)
- b) Egy hullámos vonalat, nagy magasságokkal és mélységekkel. (2)
- c) Egy egyenes vonalat, ami állandóan csak emelkedik. (0)

3. Mi stresszel téged a leginkább?

- a) Az unalom és a rutin. (0)
- b) Az egyedüllét. (2)
- c) Ha valaki megbánt vagy becsap. (4)

4. Családod két évente átrendezi a lakást, és átfesti a falakat. Mit szólsz ehhez?

- a) Szörnyű! Utálom a káoszt. (4)
- b) Remek! Megújul tőle az egész lakás. (0)
- c) Ha már készen van, akkor tetszik. (2)

5. A barátnőd közli, hogy az új nadrágod nem áll a legjobban. Mit válaszolsz?

- a) Kár! Melyik fazon lenne előnyösebb? (2)
- b) Köszí az őszinteséget, holnaptól ismét sportolok! (0)
- c) Hogy mondhatsz ilyet? Azt hittem, a barátnőm vagy! (4)

6. A barátnőd már legalább ötödször kért tőled segítséget.

Őszintén, mit gondolsz?

- a) Ő is mindig segít nekem. (2)
- b) Ez az utolsó alkalom, hogy segítek! Innentől kezdve nem hagyom, hogy kihasználjon. (0)
- c) Nem probléma, ha megint segítenem kell, hiszen ez a barátság lényege. (4)

Értékelés

0–8 pont: Az önkritikus

Sokat gondolkodsz, mielőtt bármibe is belevágnál. Tanulsz a hibáidból, tudatos, intelligens vagy. A társaiddal való együttműködés az erősségeid közé tartozik. Vigyázat: hajlamos vagy rá, hogy kételkedj önmagadban! Az első gondolat sokszor a legjobb. Hallgass az ösztöneidre és a megérzéseidre, anélkül, hogy előtte sokáig töprengenél!

9–16 pont: Az értelmes

Kevés dolog van, amit megbántál az életedben. Ritkán tévedsz, ám ha mégis, rögtön válsághelyzetben érzed magad. Ilyenkor szükséged van a barátnődre, hogy talpra tudj állni. Vigyázz, előbb-utóbb képtelen leszel egyedül boldogulni! Mielőtt döntesz, írd le a gondolataidat! Így később jobban átlátod majd a miérteket, és meg tudod kezelni a problémákat.

17–24 pont: A jóhiszemű

Hiszel abban, hogy az emberek alapvetően jók. Gyakran nézed rózsaszín szemüvegen keresztül a világot, így mindig ugyanazokat a hibákat követed el. Az emberek, a barátaid és az osztálytársaid kihasználnak – bár ettől te szenvedsz a legjobban. Hagyj magadnak időt, mielőtt döntenél. Mérlegelj, mi szól a helyzet mellett, és mi ellene.

Kínai horoszkóp

A kínai asztrológusok a holdévek A szerint végzik számításukat. A kínai holdkalendárium több ezer éves. Egy teljes ciklus 60 évig tart, s ezen belül vannak az egyszerűbb ciklusok öt elemmel – fémmel, tűzzel, földdel, vízzel és fával – kombinálva. Egy-egy sima kínai ciklus 12 évig tart, egy-egy évet a 12 állatövi jegyről elnevezve.

A legenda szerint a 12 állatövi jegy úgy keletkezett, hogy Budha magához hívta a Földön élő állatokat. Hívására tizenketten jelentek meg, és az évek az állatok érkezési sorrendjében kapták a nevüket.

Elsőként érkezett a Patkány, majd a Bivaly, utána jött a Tigris, a Nyúl, a Sárkány, a Kígyó, a Ló, a Kecse, majd a Majom, a Kakas, a Kutya, és végül a Disznó.

Keresd ki, melyik jegybe tartozol a születésed dátuma alapján!

Bivaly (1997. február 7.–1998. január 27.) – TŰZ

A Bivaly gyakorlatias, két lábbal áll a földön, becsületes, és csak azért hajlandó küzdeni, amit reálisnak tart. Nem esik túlzásokba, pontosan tudja, milyen lehetőségei vannak. Hatalmas erőforrásokkal rendelkezik, kitartó, ha valamit elhatároz, azt bármi áron megvalósítja. Jól ki lehet vele jönni, mert nem kétszínű, nem áskálódó, nagyon egyenes jellem. Családszerető, a kiegyensúlyozott partnerkapcsolatra törekszik. Hagyományos gondolkodásmódja van, mégis ragaszkodik a függetlenségéhez. Társától megköveteli a teljes hűséget és elkötelezettséget.

Igen jó és megbízható barát, rá lehet számítani a bajban. Ha van kialakult véleménye, abban nem lehet megingatni. Néha kibújik belőle önzősége és unalmas jelleme. Nem szereti, ha nemet mondanak neki. Mégis, ha valaki közeli kapcsolatba kerül egy Bivalyval, észre kell, hogy vegye végtelen nyugalmát és türelmét.

Általános jellemvonások: lelkiismeretes, türelmes, megbízható, komoly, lassú, makacs, konzervatív, unalmas.

Tigris (1998. január 28.–1999. február 15.) – FÖLD

Rettentő ellentmondó jellem, vad, gátlástalan, erőszakos, durva, mégis általában szerencséje van az életben. Uralkodásra, szerelemre és pénzköltésre született. Erős és tehetséges, de általában csak az erejét használja, tehetségét már nem nagyon. Hangulata állandóan ingadozik. Rendszesen és megfontolatlanul vállal

kockázatot, megharcol a sikerért, ha elbukik, kétszeresen veti bele magát egy újabb feladatba. A nehézségek nem ijesztik meg, számára az élet harc nélkül csak unalmas semmittevés. Kompromisszum? Ezt a szót nem ismeri sem a szerelemben, sem a munkában. Kimondottan keresi a veszélyt. Nem gyűjtöget, nem tervez előre, csak a jelenben él, ezért jellemző, hogy sokszor nagyot bukik.

Barátként sem jeleskedik, hiszen csak magára gondol. Szeretnei, barátai általában beképzeltnek tartják, pedig, aki alaposan megismeri, láthatja, hogy igen sok érzékenységgel is megbúvik ebben az erőszakos alkattal. Csatáit általában megnyeri, nem jó ellene harcolni.

Általános jellemvonások: nagy-lelkű, védelmező, idealista, érzékeny, indulatos, arrogáns, önző, makacs.

Sárkány (2000. február 5.–2001. január 23.) – FÉM

A Sárkány az egyetlen kínai misztikus állat, számos legenda és mese kötődik hozzá. Vonzó, meggyőző személyiség, könnyedén eléri céljait, sokszor olyan babérokat is bezsebel, melyekért nem ő küzdött meg. A világ legnagyobb szívtipróiként tartják számon a Sárkányokat. Nyíltszívűek, szociálisan érzékenyek, szívesen segítenek másokon. Titkuk az önmagukba vetett hatalmas hitük. Kiválóan értenek ahhoz, hogyan kell az ötleteket megvalósítani. Általában különcök, környezetük sem képes belső énjüket megismerni.

Nem kedvelik az alárendelt viszonyt sem szerelemben, sem családi vagy baráti kapcsolatok terén. Sokszor túlságosan őszinték, ez környezetüket gyakran zavarba ejti.

Általános jellemvonások: képzelgő, idealista, sikeres, lelkes, érzelmes, követelődző, naiv, különc, túl büszke.

Patkány (1996. február 9.–1997. február 6.) – TŰZ

A Patkány állandóan attól retteg, hogy hibázik, nem éri be kevéssel, törekszik céljai elérésére. Szereti a biztos anyagiakat. Nagylelkű, elegáns és előzékeny, általában elbűvölő társasági ember. Minden helyzetben fontos szerepet kíván játszani. Óvatos és törekvő, képes sokáig és kitartóan dolgozni ugyanazért a dologért. Mindenhol jól érzi magát: otthon, munkában, külföldön. Nagyon okos, többnyire a legjobbat tudja kihozni egy adott helyzetből.

Ismeretségi köre nagy, de barátja általában kevés van, állandóan rossz embereket választ. Nehezen dönt, akkor is sokszor hibásan. A Patkány nők egy életre választanak párt maguknak. Jellemző rájuk az érzékiség és az is, hogy igazi, kellemes otthont képesek teremteni. Általános jellemvonások: intelligens, elbűvölő, higgadt, elegáns, számító, fukar, hirtelen haragú, fontoskodó.

Nyúl (1999. február 16.–2000. február 4.) – FÖLD

A Nyulat a kínaiak a hosszú élettel és a Holddal társítják. Környezetük vagy szereti vagy el sem viseli a Nyúl jegyű embert. Kevés benne a forradalmi, a viharos, a szenvedélyes. Alapos, megbízható, jóindulatú ugyan, ám rendszerint ezt nem érdek nélkül teszi. Sok a barátja, de a család minden esetben az első nála. A Nyúl rejtélyes, gyakorlatias és félnék, ha megbántják, akkor kíméletlenné válik. Néha kicsit körülményes, nehezen dönt, de ha megteszi, ritkán nyúl mellé. Meglehetősen konzervatív, az élet minden területén a nyugalmat, biztonságot, harmóniát keresi.

Magbízható barát és társ, kitartás és hűség jellemzi. Vállalja függetlenség iránti igényét, céljai a kívülállók számára kifürkészhetetlenek.

Általános jellemvonások: diplomatikus, békés, gondolkodó, kifinomult, kiszámíthatatlan, ravasz, titkolódzó, félnék.

Kígyó (2001. január 24.–2002. február 11.) – FÉM

A szépség és a bölcsesség szimbóluma Kínában. Szellemileg mindig aktív, fizikailag kevésbé. Gyakran hullik ölébe a szerencse, s ezt képes nagyon jól használni. Bár sajnos kétszínű, nem igazán megbízható. Igaz, ha barátságot köt valakivel, akkor az egy életre szól. Éles eszű, bölcs, intelligens, gyors felfogóképességű, ezen tulajdonságait jól kamatoztatja a mindennapokban. Társát csak addig tartja meg, míg szereti, kényszerből nem marad együtt senkivel.

Kerüli a konfliktusokat, ha mégis belebonyolódik, akkor biztos, hogy ők kerül ki győztesen, a másik pedig alárendelten elklugghat.

Általános jellemvonások: előkelő, elegáns, tartózkodó, bölcs, érzéki, számító, bosszúálló, zárkózott, féltékeny.

**Ló (2002. február 12.–
2003. január 31.) – VÍZ**

Tele vannak lelkesedéssel, mindent így is közelítenek meg az életben. Hiúak, és imádnak a közép-pontban lenni. Gyakran meggondolatlanok, fejfel mennek a falnak. Senkitől nem fogadnak el tanácsot, csak a saját elképzeléseik után mennek. Hirtelen vágnak bele dolgokba, ezért sokszor bele is buknak terveikbe. Jó megjelenésűek, bátrak és képesek rossz körülmények között is boldogok lenni. Nagyképűek, ha valamit sikerül elintézni, akkor megrészeszögülnek saját sikerüktől. Bár talpraesettek, a problémák nagy részét egyedül nem tudják megoldani.

A szerelem jelentős szerepet játszik az életükben. Hihetetlen ostobaságokra is képesek emiatt. A hűséget nem ismerik, inkább fellángolás jellemzi őket, majd szaladnak egy következő szerelem után.

Általános jellemvonások: vidám, lelkes, rugalmas, energikus, türelmetlen, forróvérű, pazarló, hiú.

**Kecske (2003. február
1.–2004. január 21.) – VÍZ**

A Kecsét a béke előhírnöké-ként tartják számon. Elbűvölő és szeretetreméltó egyéniség. Kedves és bájos, nem lehet nem szeretni. Tudja, hogy mindenért nagyon meg kell dolgoznia, nem is jellemző rá a lustaság. Bár feladatai nagy többségét csak valamilyen támasszal, valaki segítségével tudja megoldani. Nem viseli jól a magányt, szüksége van mások gondoskodására. Hamar lelkesedik, de céljai elérését gyakran idő előtt feladja. Mindig a jelen pillanatnak él, nem tervez előre. Kreatív és művészi hajlamokkal

rendelkezik, bár nem mindig tudja pozitívan kihasználni.

Érzéki és hűséges mindenféle kapcsolatban. Barátai számíthatnak a segítségére, még a felebarátok is. Könnyen kihasználható, mert jószívű.

Általános jellemvonások: kreatív, becsületes, független, kedves, kényelmes, különc, sebezhető, hirtelen, hiszékeny, szorongó.

**Majom (2004. január
22.–2005. február 8.) – FA**

Igazi színész! Fantasztikusan ért ahhoz, hogy felhívja magára a figyelmet. Állandó versenyszellem és kíváncsiság jellemzi. Tele van vállalkozó kedvvel, mindig csinál valamit, nem bír egy helyben ülni. Nagyon éles az elméje, és még a rossz dolgokból is megpróbálja a jót kihozni. Egyáltalán nem törődik azzal, hogy mások hogyan vélekednek róla. Csak önmaga fontos, és az egója építgetése. Sajnos hajlamos arra, hogy becsapjon bárkit. Ráadásul kiválóan manipulálja az embereket.

Családját, barátait, partnerét is minden lelkiismeret-furdalás nélkül félrevezeti. Épp ezért ezt sok kapcsolata meg is sínyli. Függetlenségét még egy nagy szerelemért sem adja fel szívesen.

Általános jellemvonások: független, ravasz, merész, lelkes, manipuláló, intrikus, csintalan, hiú.

**Kakas (1993. január
23.–1994. február 9.) – VÍZ**

A Kakast Kínában öt érénnyel társítják: bátorság, jószág, szeren-

HOROSZKÓP

Kínai horoszkóp

cse, katonai dicsőség, magabiztosság. Mindig kimondja, amit gondol, sajnos ezzel sokszor megsért másokat. Hatalmas tehetsége van ahhoz, hogy pont olyan embereket bántson, akiket a legjobban szeret. Általában feltűnési viselkedésben szenved, vágyik az elismerésre, imádjja, ha észreveszik. Ha mellőzöttnek érzi magát, attól lelkibeteg lesz. Színes egyénisége mégis segíti abban, hogy könnyen boldoguljon az életben. Nem kedveli a kockázatvállalást, kerüli a bajt.

Erős jellem, eleven, családi és baráti körben is szereti az embereket irányítani. Megéli a márt, nem gondolkodik a holnapban. Nem másoktól várja a megoldást, megteszi a számára fontos lépéseket.

Általános jellemvonások: előzékes, bátor, nagylelkű, rugalmas, hiú, meggondolatlan, kritikus, vitakozó.

**Kutya (1994. február
10.–1995. január 30.) – FA**

Az igazság és a könyörületesség szimbóluma. Becsületes, hűséges, megbízható, nemes lélek. Nagyon állhatatos, az igazság bajnoka. Ha megbomlik a környezetében a harmonia, mindent elkövet azért, hogy helyreállítsa. Igazí idealista, s egyben önzetlen. Képes másokért dolgozni, ami ritka erény. Mégis néha konok és önfejű, nem tűri a kritikát. Viszont rossz tulajdonságai szerencsére ritkán bújnak elő belőle. Az erkölcsöt illetően magasra emeli a mércét, a külsőségek nem érdeklik, nem dicsekvő.

Rettentően türelmes, hűséges, legyen szó családról, barátokról,

szerelemről. Igyekszik egy partner mellett elkötelezni magát, ráadásul még egy rossz tulajdonságú, türelmetlen emberrel is könnyedén és jól kijön.

Általános jellemvonások: hűséges, toleráns, idealista, nemes, aggódó, pesszimista, elégedetlen, bizalmatlan.

**Disznó (1995. január
31.–1996. február 18.) – FA**

Szerencsés jegy. Boldog és becsületes, ez a két fő tulajdonsága. Kényelmes és természetes személyiség, szereti az élvezeteket, az életben a jó dolgokat keresi. Munkájában következetes, és általában anyagiakban sem szűkölködik. Eléri céljait, bár általában nehezen indul neki a kitűzött feladatok elvégzésének. Nagyon együttérző ember, rá igazán lehet számítani. A szerencse gyakran az ölébe hullik, és soha nem él vissza vele. Nem manipulálja az embereket, nem hazudik, megmondja, ha valami nem tetszik neki, mindezt képes úgy megtenni, hogy a másikat nem sérti meg vele.

Kerüli a veszekedéseket, inkább magába fojtja haragját. Érzékeny és félénk, óvatos mindenféle emberi kapcsolat terén. Akit viszont közel enged magához, az biztos, hogy egy életen át élvezheti a társaságát.

Általános jellemvonások: buzgó, szerencsés, toleráns, nagylelkű, békés, hiszékeny, engedelmes, naiv, védtelen.

Hal a buszban

A horgász véletlenül otffelejtja a halat, amit fogott, a buszban, az ülés alatt. Pár nap múlva megjelenik egy hirdetés a helyi újságban:

„Aki a buszban felejtett egy zacskó halat, az szíveskedjék befáradni a garázsba, és elviheti a buszt.”

Látási viszonyok

Két autós beszélget:

– Képzeld, pár nappal ezelőtt megbüntett a rendőr tízezer forintra, mert nem a látási viszonyoknak megfelelően közlekedtem.

– Miért, mit nem láttál?
– A rendőrt.

Fogorvosnál

– Doktor úr, olyan sárgák a fogaim! Tudna valamit ajánlani?

– Hmmm... Esetleg egy sárga nyakkendőt.

A kalapácsütés

– Miért sírsz Móricka?
– Apukám kalapáccsal ráütött az ujjára.
– De hát ezért neked nem kellene sírnod.
– Először én is csak nevettem...

Magas bírság

Egy zsebtovaj a bíróságon az ítéletre vár. A bíró kihirdeti:

– Vádlottat bűnösnek találtam többrendbeli lopás elkövetésében. A bírság 45 ezer dinár.

Erre feláll a vádlott ügyvédje:

– Tisztelt bíró úr, a védencemnek most csak mindössze 20 ezer dinárja van, de ha adnak neki tíz percet kint a tömegben, hamarosan előteremtí a többit is.

Pékségnél

Megáll két rendőr egy pékségnél. Bemegy az egyik, majd egy pár perc múlva kijön. Oda szól a társának:

– Ha kitalárod, mennyi kakaós csigát vettem, tiéd lehet mind a kettő!

Abszolút magas

– Ki az abszolút magas?
– Akinek ha a hátán végigfut a hideg, két-szer is megáll közben pihenni.

Furcsa egybeesés

Két férfi üldögél a kocsmában, az egyik odaszól a másiknak:

– Te, komám, mikor születtél?
– 1961. február 3-án.
– Érdekes, én is akkor születtem. Hol születtél?
– Seattle-ben.
– Ez furcsa, én is ott születtem. Iskolába hova jártál?

– Az Abraham Lincoln középiskolába.
– Hihetetlen, én is oda jártam.
Arra megy a pincér, az első fickó odaszól neki:

– Figyeljen csak, ilyet még nem hallott! Én és ez a fickó ugyanakkor születtünk, ugyanott, sőt még iskolába is egy helyre jártunk!

A pincér bólogat, majd visszamegy a pult mögé. Kérdi a csapos:

– Mi újság?
– Á, semmi különös, a Johnson ikrek már megint holtrészegek...

Maffiózó és a napszemüveg

– Mért visel a maffiózó napszemüveget?
– ???
– Nehogy fény derüljön az igazságra!

Hirdetőtábla

A szöszit elviszi a barátja moziba. A mozi bejárata felett a hirdetőtábla a következőket hirdeti:

Két óra izgalom! Két óra borzongás! Két óra kikapcsolódás! Két óra igazi szórakozás!

Mire a szösz:

– Megörültél? Ide hoztál? Csak nem képzeled, hogy nyolc órán keresztül a moziban ülök!

Ikrek születtek

Az újdonsült apuka rohan ki a szülőszobából, hogy elújságolja a hírt a kint várakozó családtagjainak:

– Ikreink születtek!
– Na és kire hasonlítanak? – kérdezi a nagymama.
– Hogyhogy kire? Hát egymásra!

Cirkusz

– Ha Skóciában turnézunk – meséli a cirkuszigazgató –, sosem szedek belépőt. Így persze tódulnak az emberek...

– Jó, jó, de mi ebben az üzlet?
– A műsor végén odaállítjuk az állatidomárt a legvadabb oroszlánnaal a kijáráthoz, és kitevünk egy táblát: „Kilépés fejenként 5 font.”

Nemesfém

– Móricka! – Mondd meg nekem, melyik a legnemesebb fém!

Móricka néma csendben áll a padban.

– Úgy van kisfiam, eltaláltad. Hallgatni arany...

Béna origamis

– Mit csinál a béna origamis?

– ???

– Mindig ugyanazt hajtogatja!

– Szeretném becserélni ezeket a tavalyi játékokat, amiket nem is kértem.

– Hogy néz ki a te feleden, drágám?

Karácsony-illatú Bécs

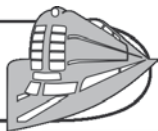

Mint már ezt napilapunk többször is megírta, Bécsben tettünk villámlátogatást a minap: belekóstoltunk a császári dekadenciával és a narancspuncs illatával átítatott osztrák főváros karácsony előtti forgatagába. Mert bizony Bécsben ilyenkor, adventkor minden a karácsonyra való testi-lelki készülődésről, no meg a karácsonyi bevásárlásról szól. S nem utolsó sorban az utcai bulizásról, ami a számtalan köztéri karácsonyi vásár formájában nyilvánul meg.

Persze közben azért megpróbáltunk észrevenni ezt-azt a királyi és császári főváros kulturális kínálatából is, elvégre: kultúreberek vagyunk, vagy legalábbis azt képzeljük magunkról. E képsorral próbálunk ízelítőt adni Bécs karácsony előtti hangulatából, ha azonban teljes multimediális élményt akartok, fröcsköljeteek néhány csöpp rumot a lapra, tegyetek magatok elé egy illatozó narancsot, a lejátszóban pedig indítsátok el a Kék Duna-keringőt. Mert a (magyar mesterek által épített) Stefansdom, a karácsonyi vásárok, a Hundertwasser-ház és Schönbrunn decembereközepe hangulatát mindez együttesen tudja csak visszaadni...

L. G.

Neuschwanstein

A világ legbújósabb vára a Pollat folyó zord szurdoka fölött áll, a Bajor-Alpok csodálatos völgyében. Távolról nézve a sötétzöld fenyők háttérével cukorhabszerűen könnyed és finom látványt nyújtanak elefántcsontfehér tornyai. II. Lajos bajor király (1845–1886) 1869-ben kezdte meg a Neuschwanstein tündérmesevár építését. Egy ember álmának valóra váltását jelenti, „középkoribb” megoldással, mint az igazi, középkorban emelt épületek.

Az álom Lajos gyermekkorában kezdődött; hatéves kora körül már szívesen játszott téglákkal, amelyekből nagyapja, I. Lajos szerint „meglepően jó épületeket” állított össze. Szerette a színjátszást, a jelmezeket.

Lajos és családja – az apa, az anya és öccse, Ottó – a nyári hónapokat Schwangau urainak ősi székhelyén, Hohenschwangauban töltötte, melyet apja, II. Miksa császár 1833-ban vásárolt meg. A romantika szellemében kívánta „helyreállítani” a kastélyt, ezért nem építésre, hanem díszlettervezőre bízta a tervek elkészítését. Vonzódott a régi legendákhoz, a falakra középkori hőstörténeteket festetett; legkedvesebb meséje a Hattyúlovagról, Lohengrinről szólt, aki a hagyomány szerint ebben a kastélyban lakott.

Lajos képzeletét meghatározó alak lett Lohengrin, akinek a történetét a falképekről ismerte: hattyú vontatta csónakon érkezett a Schelde folyón Antwerpenbe, hogy Elza brabanti hercegnő bajnoka legyen. Házasságuk feltételül szabta, hogy Elza sohasem kérdezi nevét és származását. A nászéjszakán az aszszony kíváncsisága erősebbnek bizonyult, s

„Álmomban eszeltem ki; akaratom hozta létre. Erős és szép eme büszke és páratlan erődítmény.” Ezek Wotan szavai a Walhalla építéséről, Wagner A Rajna kincse című operájában...

megszegte ígéretét. A férj választását követően megjelent a hattyú vontatta csónak, s Lohengrin éppoly rejtélyesen távozott, mint ahogyan érkezett.

A gyermek Lajos vázlatokat készített Lohengrin kastélyáról, Schwansteinről (Schwan németül = hattyú, Stein = szikla, de erődítmény is), amely azonos volt az apja tulajdonában lévő Hohenschwangauval. Rajzain gyakran visszatérő motívum kedvenc madara, a hattyú. Később felépítteti saját Schwanstein-jét: hattyúvárat, hattyúkastélyát.

Lajos félnék, érzékeny, romantikára hajló, fantáziadús fiúvá fejlődött. Már 13 éves kora előtt hallott a német zeneszerző, Richard Wagner (1813–1883) műveiről, s élénk érdeklődést váltottak ki belőle. Csak 1861 februárjában hallott először Wagner-operát, természetesen a Lohengrint. Mélyen hatott rá a csodálatos zene és a látvány, ezért nógatta apját, hogy intézkedjék még egy, csak neki szóló előadásról.

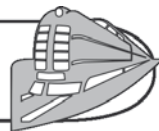
II. Miksa 1864-ben meghalt, és a 18 éves Lajos lett a király. Öt héten belül elküldött Wagnerért, így a legendás művészi együttműködés kezdeményezője lett. Kapcsolatuk nem egyszerű pártfogó-művész viszonyt jelentett, hanem közös alkotómunkát. Lajos a pénzen kívül tanáccsal, bírálattal, sőt ötletekkel is ellátta Wagnert. Noha nem volt muzikális – zongoratanára szerint „egyáltalán nem rendelkezett zenei tehetséggel” –, Wagnert mégis imádta, mert operáit saját belső álmovilágának valóságos megformálásaként fogta fel.

A mesés várkastélyok építésének indítéka Wagner iránt érzett rajongása volt. Az építkezések miatt elhanyagolta hivatali teendőit és kimerítette magánpénztárát. Korlátozni kívánták hatalmát, miniszterei végül összeesküdtek ellene, és örüllté nyilvánították. 1886-ban elvitték Neuschwansteinből, és a kicsi Bergvárába zárták be; két nappal később a Starn-

Lajos megszállottként viselkedett a Lohengrin-legenda iránt, így kezdett közeledni a zeneszerző Richard Wagnerhez, akit azután bálványozott. A király és Wagner szoros kapcsolatot tartottak fenn: Lajos támogatása nélkül a zeneszerző nem tudta volna színre vinni a Trisztánt, befejezni a Nibelung gyűrűt vagy megalkotni a Parsifalt.

Neuschwansteinben, a nappali szoba kályhája fölötti falfestmény Lohengrin Antwerpenbe érkezését ábrázolja. Lajos egy színházi előadás alkalmával az épület közelében lévő Alpsee-n rendezte meg ezt a jelenetet. A Lohengrint alakító unokatestvére hattyú vontatta csónakkal kelt át a tavon, miközben a zenekar a Wagner-opera oda illő részletét játszotta.

a legenda szerint visszatért a Venusberg-barlangba, ahol Venus pogány istennő uralkodott a szerelem és gyönyör országában. A Venusberget az Eisenach és Hörselbert közötti hegygyel azonosítják. Wagner Tannhäuser című operájának egyik jelenete Wartburg várának Énekesek Csarnokában játszódik, ezért Lajos arra kérte Jankot, hogy ahhoz hasonlót tervezzen Neuschwanstein számára.

A király „Vénusz-barlangot” is akart építeni a Venusbergben játszódó jelenet felidézésre. El is készült a látványos terv, de hely hiányában Lajos Linderhof palotájának kertjében alakították ki, Neuschwansteinben pedig csak egy kisebb, belső változatát csinálták meg. Dolgozószobájában, a Tannhäuser-legendát ábrázoló festmény sor a barlangból elindulva ábrázolja a történetet. A vízesés és a mesterséges hold valószínűtlen barlangbelsőt varázsol elénk.

Lohengrin és Tannhäuser várából a király idősebb korában Parsifal – az angol Perceval – Szent Grál várkastélya lett. Lajos már gyermekkorában ismerte a történetet, és 1865-ben írott levelében tanácsolta Wagnernek, hogy operát írjon belőle.

A bemutatót megelőzően éveken át foglalkozott a király a Parsifal díszletterével. A Grál csarnokához készített rajzait végül a Neuschwansteini trónterem falainak díszítésére használták fel, az Énekesek Csarnokának falaira pedig 1883–1884-ben a Parsifal-történet jeleneteit festették. Parsifal Lohengrin apja volt, így Neuschwanstein megszületésének kezdete és vége a Hattyúlovag-legendához tartozik.

Amikor Lajost elvitték Bergbe, a várkastély még befejezetlen volt. Ő igazi szent helynek tekintette, és rajta kívül talán egyedül Wagner osztozhatott a magasztos látomásban, mely szerint a titokzatos Grál vára. Ketten teremtették meg azt az emberfölötti, szárnyaló szellemű, csalóka, de maradandó világot, amelyhez a várkastély tartozott. Lajos így írt Wagnernek: „Halálunk után jóval később is ragyogó példa lesz kettőnk műve a távoli utókor számára...”

berg-tóban találták meg az ő és felügyelője, dr. Gudden holttestét.

Csaknem biztos, hogy öngyilkos lett, ez volt az utolsó, elszánt cselekedete, miután megfosztották életcéljától. Amikor unokatestvére, Erzsébet, Ausztria császárnéja, aki mindenkinél jobban ismerte, haláláról értesült, a következőket mondta: „A király nem volt örült, csak álomvilágban élő különc.” Álmaid ajándékkul hagyta az utókorra.

Neuschwanstein volt Lajos első palotája. 1867 tavaszán felkereste a híres gótikus Wartburg várát, mely a türingiai Eisenach közelében, a Wartburg-völgy egyik szirtfokán emelkedik. Színpadias-romantikus hajlamát megigézte az épület, és hasonlóra vágyott. Az eredeti Schwansteintől, vagyis Hohenschwangautól egy kilométerre találták meg az alkalmas helyet egy kőszirten. Régi őrtorony romjai meredtek a magasba, és Lajos elhatározta, hogy újjáépíti belőle az új Schwansteint, azaz Neuschwansteint. 1869. szeptember 5-

én lerakták a Palas vagy főépület alapkövét. Lajos, apja nyomdokain haladva, az Udvari Színház díszlettervező művészetét, Christian Jankot bízta meg a homlokzatok kialakításával. A művész fantasztikus épületvázlatokat készített, ezekből építette fel sok-sok festő és mesterember a várkastélyt, amely lényegében Wagner-operák – a Lohengrin, a Tannhäuser és a Parsifal színpadi díszletsorozata.

Neuschwanstein mindenekelőtt Lohengrin vára volt. Az ötemeletes Palas román stílusú, Lajos szerint történelmileg ez illett a legendához. A király gyermekkorá óta láthatóan ezzel a lovaggal azonosult. Mindenesetre felnőttként is örömmel öltözött be a szerepbe, és halála után a holmijai között több Lohengrin-jelmezt találtak.

Neuschwanstein udvarát a Lohengrin II. felvonásának antwerpeni váruddarészlete nyomán alakították ki, az Énekesek Csarnokának ötlete a Tannhäuserből származott. Tannhäuser 13. századi német költő volt, aki

Az egész várkastélyra jellemző, túláradóan gazdag díszítésről némi fogalmat ad az Énekesek Csarnoka, ahol minden szeptemberben Wagner-koncerteket tartanak. Minduntalan felűnnek a kézművesek, szobrászok, festők és fafaragók kiváló művei. A király hálószobájának díszítésén négy és fél éven át 14 szobrász dolgozott. Hasonló pazarlás tapasztalható a trónteremben, ahol a szépséges mozaikpadlóhoz 2 millió követ használtak fel. Ám a funkcionális részleteknél Lajos megelőzte korát: a várkastélyban jól megtervezett konyha, központi fűtés és felvonó volt.

A fiatalon vidám, romantikus piperkőcöt alakító Lajos szívesen járta be gyalogosan vagy lóháton a vidéket. Idősebb korában erősen megváltozott külsőleg, és lényegében magányos lett, így csak éjjel indult kalandozásra a szeretett Alpokban.

A kastély belsejéből csodálatos panoráma tárul a néző elé. A trónterem erkélyéről messze, az épület mögötti Alpsee-n túl lehet látni, amelyet erdős, lágyan hullámzó dombok öveznek, távolabb pedig a Thannheim-hegység zord csúcsai tűnnek fel.

Reményik Sándor

A gondolat szabad

Bilincs a kézen, az ajkon lakat,
De felhők felett, de vizek alatt
Örvénylik, szikráz, zúg a gondolat!

Legyen tanyám kietlen szirtorom
Vagy börtönöm pokolmély vártorony,
Én amit akarok, azt gondolom!

Ó, mi gyönyör, Ó mily Isteni kép:
Repülni! Dús képzeletem, ne félj,
Nem gátol ebben zsarnoki szeszély.

Repülj képzelmem, csillagokig szállj,
Az Isteneknek lángitált kínálj!
Durva őrszem rád nem rivallhat: „állj!”

Repülj, semmi se szegje kedvedet,
Repülj, szakítsd magadra az eget,
Építs, vagy ronts; neked mindent lehet!

Repülj, oltsd ki a földi lángokat
És népesíts be új világokat,
Nincs porkoláb, aki meglátogat!

Öltözz hulló csillagok ezüstjébe,
Köd oszlopába, áldozat füstjébe,
Rögbe nem botolsz és nem lépsz tüskébe!

Te tövistelen téped a virágot
S nyomodba kémeK serge meddön hágott,
Műhelyedben, Mester – téged ki látott?

Fölötted nincs Cézár, nincs Imperátor,
Se rongy tömeg, babért tépdetni bátor,
S nincs, aki Téged bekerít, határol.

Szabad vagy, mint űrben a fényugár,
Szabad, mint a morajló tengerár,
S csak öntörvényed s korlát, határ.

Élet, Halál: minden beléd merül,
És bíról fölötted ki sem ül,
Csak aki lát – az Isten egyedül.

Kányádi Sándor

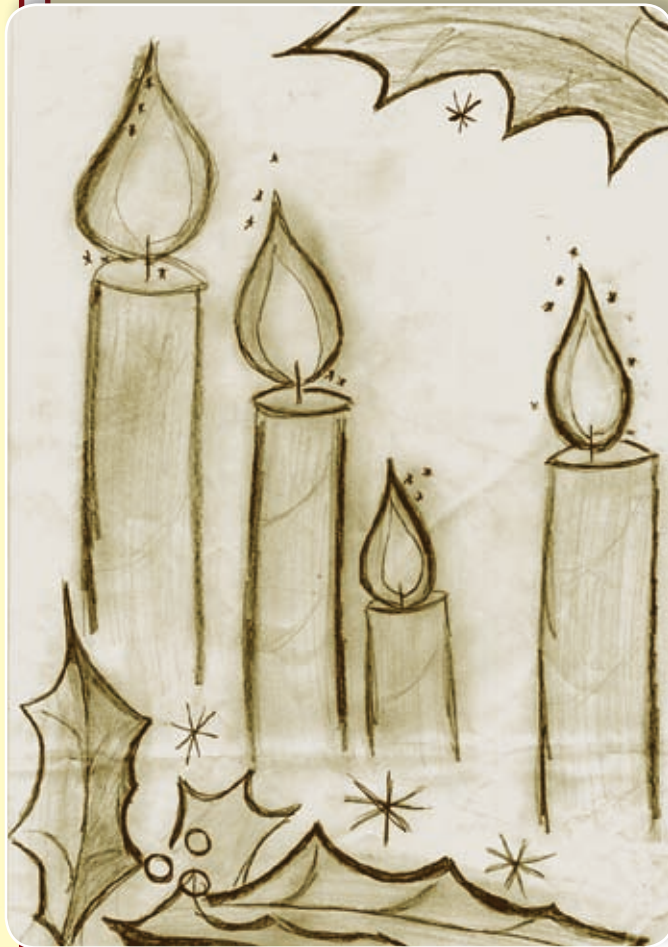
Tél derekán

Összenőtt a föld az éggel,
csupa fehér, csupa szürke.
Ég és föld közt oszlopként
feszül a kémények füstje.

Farkasordító hideg van.
Csattog a fagy, mint a fejsze.
Kibújni a jó melegből
kinek volna kedve, mersze?

Szégyen volna mégis-mégis
egész nap bent rostokolni:
mire való a jó csizma
meg az a sok meleg holmi?

Lám, a varjú milyen bátor,
se csizmája, se bundája,
mégis kiült károgni a
fehér lombú diófára.

Gregus Emma, Hunyadi János iskola, Csantavér

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Szekeres László
Alapítvány

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előzetes egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■